

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ҚОНУНЧИЛИК
ТЎПЛАМИ

29-сон
(1205)
2025 йил
июль

Ўзбекистон Республикаси қонунчилик тўплами беш бўлимдан иборат:

биринчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорлари эълон қилинади;

иккинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари эълон қилинади;

учинчи бўлимда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари эълон қилинади;

тўртинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг қарорлари эълон қилинади;

бешинчи бўлимда вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари эълон қилинади.

МУНДАРИЖА

Иккинчи бўлим

369. «Давлат бошқаруви тизимида самарадорлик, проактивлик ва натижадорликни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 14 июлдаги ПФ–111-сон Фармони
370. «Ислохотларни амалга оширишда истиқболли ташаббусларни янада қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 14 июлдаги ПФ–113-сон Фармони
371. «Мўғулистонга олий даражадаги ташриф давомида қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаларида эришилган келишувларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 17 июлдаги ПҚ–225-сон қарори
372. «Хорижий инвесторлар кенгашининг навбатдаги мажлиси доирасида эришилган келишувларнинг ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 18 июлдаги ПҚ–226-сон қарори

Учинчи бўлим

373. «Алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 14 июлдаги 434-сон қарори
374. «Республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятининг энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини ишлаб чиқиш тартибини янада такомиллаштириш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 14 июлдаги 435-сон қарори
375. «Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 14 июлдаги 440-сон қарори
376. «Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга нафақа тайинлаш ва тўлаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 16 июлдаги 444-сон қарори
377. «2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини янада такомиллаштириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 16 июлдаги 446-сон қарори

Бешинчи бўлим

378. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasi raisining 2025-yil 18-iyundagi 13-son “Sirka kislotasi ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o‘zgartirishlar kiritish to‘g‘risida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2073-4*)
379. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasining 2025-yil 16-iyundagi 6-son “Gidridlangan moylar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o‘zgartirishlar kiritish to‘g‘risida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2218-3*)
380. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2025-yil 13-iyundagi 12/7-son “Bank xizmatlari iste‘molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga qo‘shimcha va o‘zgartirishlar kiritish

haqida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3030-10*)

381. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligining 2025-yil 11-iyundagi 265-son, Markaziy bank boshqaruvining 2025-yil 5-iyundagi 350-B-2-son va Qishloq xo‘jaligi vazirligining 2025-yil 29-maydagi 32-son “Fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalarining a‘zolik badalini O‘zbekiston fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalari kengashiga o‘tkazib berish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga o‘zgartirishlar kiritish to‘g‘risida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3121-2*)
382. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2025 йил 26 майдаги 8-сон “Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3386-1*)
383. Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати раисининг 2025 йил 5 июндаги 53-сон “Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳақида”ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3573-1*)
384. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining 2025-yil 11-iyundagi 3-mh-son hamda Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligining 2025-yil 5-iyundagi 08/270-son “Umumiy o‘rta ta’lim muassasalari bitiruvchilarini o‘rgangan kasb-hunari bo‘yicha amaliy imtihondan o‘tkazish va ularga elektron sertifikat berish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3647*)
385. Ўзбекистон Республикаси Истиқболли лойиҳалар миллий агентлиги директорининг 2025 йил 11 июндаги 07-сон “Ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида “Тартибга солиш кумдони” махсус ҳуқуқий режими жорий этиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3648*)
386. O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil 7-iyuldagi 269-son “Ko‘chmas mulkni ommaviy baholash uslubi-yotini tasdiqlash to‘g‘risida”gi buyrug‘i (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3649*)
387. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasi raisining 2025-yil 16-iyundagi 7-son

“Sintetik smolalar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o‘zgartirishlar kiritish haqida”gi qarori (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2104-2*)

388. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2025 йил 27 июндаги 9-сон “Кам учрайдиган касалликларни даволаш учун мўлжалланган орфан дори воситалари ҳамда кам учрайдиган (орфан) касалликларга ташхис қўйиш ва уларни даволаш учун мўлжалланган тиббий буюмлар рўйхатига қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3258-4*)
389. O‘zbekiston Respublikasi ichki ishlar vazirining 2025-yil 21-iyundagi 329-son “Ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar saqlanadigan obyekt hamda xonalarning texnik mustahkamligi, qo‘riqlash va yong‘indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlari bilan jihozlanganligi holati ustidan nazoratni amalga oshirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi buyruqqa o‘zgartirishlar kiritish to‘g‘risida”gi buyrug‘i (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 17-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2041-5*)
390. Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирининг 2025 йил 2 июндаги 11-сон “Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам олиш вақти режимлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3650*)
391. O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil 30-iyundagi 268-son “Auditorlik faoliyati to‘g‘risidagi ma‘lumot shakli va uni to‘ldirish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyruqqa o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida”gi buyrug‘i (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 17-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2515-5*)
392. O‘zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi direktorining 2025-yil 7-iyuldagi 01/7-11/41-son “Vazirliklar, idoralar va mahalliy davlat hokimiyati organlariga tegishli bo‘sh turgan davlat ko‘chmas mulk obyektlarini ularning rozilgisiz ijaraga berish yoki sotish uchun savdoga chiqarish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirishlar kiritish haqida”gi buyrug‘i (*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil 17-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3403-3*)

Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисидаги маълумот

ИККИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

369 Давлат бошқаруви тизимида самарадорлик, проактивлик ва натижадорликни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида*

Ислохотлар ижросини эксперт жиҳатидан таъминлаш самарадорлигини ошириш, ҳудудлар ва тармоқларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, бизнес муҳитини янада яхшилаш, давлат органларининг масъулияти ва ташаббускорлигини ошириш, бошқарувнинг барча бўғинлари ўртасида ҳамоҳангликни мустаҳкамлаш мақсадида **қарор қиламан:**

1. Қуйидагилар:

(а) Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг янги-ланган тузилмаси 1-иловага** мувофиқ;

(б) Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси регламенти 2-иловага** мувофиқ;

(в) Ўзбекистон Республикаси Президенти ва унинг Администрацияси ҳузуридаги ташкилотлар ходимларининг чекланган сони 3-иловага** мувофиқ;

(г) Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбар ва масъул ходимлари меҳнатига Ягона тариф сеткаси бўйича ҳақ тўлаш разрядлари 4-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг (кейинги ўринларда — Администрация) янгиланган тузилмасига мувофиқ:

(а) Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги тугатилсин ҳамда унинг ахборот соҳасида назорат ва мониторинг бўйича вазифа ва функциялари Ахборотлаштириш ва телекоммуникациялар соҳасида назорат инспекциясига ўтказилсин;

(б) Оммавий коммуникациялар масалалари бўйича марказ Администрация бўйсунувига ўтказилсин;

(в) Наркотикларни назорат қилиш миллий маркази негизида Наркотиклар ва ўқотар қуроолларни назорат қилиш агентлиги ташкил этилсин;

(г) Администрация Матбуот хизмати медиа-маркази негизида Оммавий ахборот воситалари учун контент тайёрлаш маркази ташкил этилсин;

(д) Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги негизида Бошқарув самарадорлиги агентлиги ташкил этилсин;

(ж) Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармаси Администрация бўйсунувига ўтказилсин.

3. Республика ижро этувчи ҳокимият органларининг проактив сиёсат

* Ушбу Фармон «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 16 июлда эълон қилинган.

** 1 — 4-иловалар берилмайди.

юритишини таъминлаш учун 2025 йил 1 августдан қуйидагилар амалга киритилсин:

(а) вазирлик ва идораларнинг ўзларига тегишли соҳани тартибга солиш ваколати доирасида идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиш имкониятларини кенгайтириш, уларнинг устидан жамоатчилик назоратини кучайтириш;

(б) идоравий ҳужжатларни Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказишда қайта ишлаш (тахрирлаш) имкониятини яратиш, давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган идоравий ҳужжатларни автоматик равишда ўз кучини йўқотган деб топиш амалиётини жорий этиш;

(в) идоравий ҳужжатларни, шу жумладан, санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари, фитосанитария талаблари, экологик нормалар ва қоидалар, ветеринария ҳамда ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларини (техник ҳужжатлар) халқаро стандартларга мослаштириш жараёнида уларга ҳуқуқий нормаларни киритишга рухсат этиш.

4. Вазирлар Маҳкамаси Стратегик ислохотлар агентлиги ва Бошқарув самарадорлиги агентлиги билан биргаликда:

(а) 2025 йил 1 августга қадар Ҳукумат қарорлари, идоравий ҳужжатлар ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳужжатлари билан тартибга солинадиган масалалар рўйхатини белгиласин;

(б) 2025 йил 1 сентябрга қадар:

(i) бюрократик тўсиқларни бартараф этиш, такрорланувчи назорат функцияларини бекор қилиш, қарор қабул қилишда шаффофлик ва очиқликни таъминлашга қаратилган республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари фаолияти самарадорлигини ошириш;

(ii) ҳудудларни комплекс ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини ошириш борасида маҳаллий ҳокимликлар иқтисодий, маъмурий ва молиявий ваколатларини янада кенгайтиришга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари пакетини Администрацияга киритсин;

(в) 2025 йил 1 августга қадар мазкур Фармон талабларини инобатга олган ҳолда Ҳукумат ижро аппарати ва ижро этувчи органларнинг штат тузилмаларини қайта кўриб чиқсин ва мақбуллаштириш юзасидан таклиф киритсин.

5. Олий суд Конституциявий суд, Бош прокуратура ва Адлия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва норматив хусусиятга эга маъмурий ҳужжатлар юзасидан келиб тушаётган мурожаатларни таҳлил қилган ҳолда уларни бекор қилиш, ўзгартириш ва ҳақиқий эмас деб топиш бўйича суд амалиётини такомиллаштириш юзасидан таклифларни Администрацияга киритсин.

6. Президент маслаҳатчилари ва Администрация таркибий бўлинмалари бошлиқлари:

(а) бириктирилган йўналишларда ишларнинг аҳволи ва ривожланиш истиқболларини мунтазам (ҳафтада камида бир марта) муҳокама қилиб борсин, бу борада давлат ташкилотлари, ишбилармон доиралар, бизнес ҳамжамияти,

худуд фаоллари ва хусусий сектор вакиллари билан таъсирчан мулоқот ва ҳамкорликни кучайтирсин;

(б) ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнларини доимий мониторинг қилсин, ҳудудлар ва тармоқларни ривожлантириш ишлари ҳолати ҳамда истиқболлари тўғрисида ахборот тўплаб, ўз ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилиш йўлларини аниқлаган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Президенти-га кўриб чиқиш учун киритиб борсин;

(в) ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича давлат дастурларининг ўз вақтида шакллантирилишини ва тўлиқ бажарилишини, шу жумладан, тармоқлар ва ҳудудларда инвестициявий, давлат-хусусий шериклик ва бошқа йирик лойиҳаларнинг амалга оширилишини назоратга олсин;

(г) бизнес муҳитини янада яхшилаш, ўсишнинг янги имкониятларини ишга солиш, аҳоли даромадларини ошириш борасида ижро этувчи органларнинг ташкилий тузилмаларини ва иш услубларини такомиллаштириш, уларнинг фаолиятини рақамлаштириш, мансабдор шахсларнинг масъулияти ва ҳисобдорлигини ошириш чораларини кўриб борсин;

(д) бўлинма таркибидаги бошқарма ва шўъбалар фаолиятини замонавий талаблар асосида шакллантириш ва вазифалар тақсмотини мустақил белгилаш, ходимларни долзарб масалалар ечими-га тезкор мобилизация қилиш орқали уларнинг иш самарадорлигини оширсин;

(ж) ходимлар фаолиятида замонавий маълумотларни таҳлил қилиш ва визуаллаштириш, лойиҳаларни бошқариш, вақт ва натижадорлик воситаларини, шу жумладан, сунъий интеллект технологиялари ва бошқа рақамли воситаларни жорий этсин.

7. Администрация раҳбари ва унинг ўринбосарлари, Президент ёрдамчилари, маслаҳатчилари, вакиллари ва Администрация таркибий бўлинмалари бошлиқлари Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимига тайинланиши ва лавозимидан озод этилиши белгилаб қўйилсин.

8. Администрация раҳбарига қуйидаги ваколатлар тақдим этилсин:

(а) Президент маслаҳатчилари ўринбосарлари ва Администрация таркибий бўлинмалари бошлиқлари ўринбосарлари, Комплаенс хизмати бошлиғи, Канцелярия мудирлари ҳамда Администрация бошқарув ходимлари, шу жумладан, мазкур лавозимларга илгари Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тайинланган ходимларни лавозимга тайинлаш ва лавозимидан озод этиш. Бунда қонунчиликка тегишли ўзгартиришлар киритилгунига қадар ҳам мазкур ходимларга тегишли қонун ва қонуности ҳужжатларида Ўзбекистон Республикасининг Президенти томонидан лавозимга тайинланадиган ходимлар учун назарда тутилган барча ҳуқуқлар, имтиёзлар, кафолатлар, ваколатлар ва бошқа қоидалар, шу жумладан, давлат сирларидан фойдаланишга доир рухсатнома беришнинг алоҳида тартиби татбиқ этилади;

(б) Администрация ходимларининг штатлар жадвалини тасдиқлаш;

(в) лойиҳавий бошқарув тамойили асосида ривожлантириш лойиҳаларини амалга ошириш учун маҳаллий ва хорижий мутахассис ва экспертларни, шу жумладан, олимлар, илмий изланувчилар ва тадқиқотчиларни тўғридан-тўғри шартномалар асосида жалб қилиш (ишга олиш), уларнинг

натижаларини молиялаштириш, шу жумладан, Администрация фаолиятига қўмаклашиш жамғармаси ҳисобидан;

(г) маҳаллий ва хорижий мутахассислар ва экспертларга хизматлари учун ҳақни (иш ҳақини) миллий ёки чет эл валютасида тўлаш, меҳнатга ҳақ тўлаш миқдорини мустақил белгилаш.

9. Президент маслаҳатчилари ва Администрация таркибий бўлинмалари бошлиқлари ўн кун муддатда ўзига тегишли йўналишда ривожлантириш лойиҳалари рўйхатларини шакллантирсин ва Администрация раҳбарига тасдиқлаш учун тақдим этсин.

10. Коммуникациялар департаменти бир ой муддатда Давлат коммуникация стратегиясини ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун киритсин.

11. Администрация раҳбари икки ҳафта муддатда Администрация бошқарув ходимлари фаолиятига баҳо бериб, уларнинг аттестациядан ўтказилишини ҳамда Администрацияга салоҳияти ва қобилияти юқори бўлган энг муносиб кадрлар танланишини таъминласин.

12. Администрация Канцелярияси бошқа таркибий бўлинмалар билан биргаликда бир ой муддатда иш жараёнига замонавий рақамли воситаларни (сунъий интеллект, ходимлар фаолияти самарадорлигини мониторинг қилиш, видеоконференциялар, йиғилиш ва тадбирлар календари ва бошқалар) жорий қилсин.

13. Адлия вазирлиги бир ой муддатда қонунчиликка мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар ҳақида таклифларни Администрацияга киритсин.

14. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари С.Ш. Мирзиёева зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2025 йил 14 июль,
ПФ–111-сон

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

370 Ислохотларни амалга оширишда истиқболли ташаббусларни янада қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида*

Мамлакатнинг иқтисодий ва ижтимоий ўсишини таъминлаш жараёнида кенг аҳоли қатламининг иштирокини ва уларнинг турли соҳалардаги истиқболли ташаббусларини рағбатлантириш ва инновацион фаоллигини янада оширишнинг самарали механизмларини жорий қилиш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Мақсадлар

1. Қуйидагилар аҳолининг истиқболли ташаббусларини рағбатлантириш чора-тадбирларининг асосий мақсадлари этиб белгилансин:

(а) самарали ва халқчил ислохотларни амалга оширишда кенг жамоатчилик ва жамиятнинг турли қатламлари вакиллари, хусусан, етук мутахассислар, ёшлар, тадбиркорлар, фаол фуқаролар ва ватандошларнинг (кейинги ўринларда — кенг аҳоли қатлами) иштирокини қўллаб-қувватлаш;

(б) мамлакат рақобатбардошлигини ошириш, янги технологиялар ва илм-фан ютуқларини интеграция қилиш;

(в) истиқболли ташаббусларни қўллаб-қувватлаш мақсадида кенг аҳоли қатлами учун очиқ мулоқот майдонини яратиш;

(г) замонавий, илғор ғоялар ва истиқболли ташаббусларни саралаш ва танлаб олишнинг самарали механизмларини жорий қилиш.

II. «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини ўтказиш

2. 2025 йилдан бошлаб ҳар йили «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини (кейинги ўринларда — Форум) ўтказиб бориш амалиёти жорий қилинсин.

3. Белгилансинки:

(а) Форум «Ўзбекистон — 2030» стратегиясида белгиланган мақсадли кўрсаткичларга эришиш жараёнида кенг аҳоли қатламининг истиқболли ташаббусларини қўллаб-қувватлашга ҳамда уларнинг фаоллигини рағбатлантириш ва кенг тарғиб қилишга қаратилган;

(б) Форум ўтказиладиган устувор йўналишлар ҳар йили «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита (кейинги ўринларда — Ташкилий қўмита) томонидан белгилаб берилади;

(в) Форумга умумий тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш Ташкилий қў-

* Ушбу Фармон «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 17 июлда эълон қилинган.

мита, истиқболли ташаббусларни баҳолаш Менторлар кенгаши томонидан амалга оширилади;

(г) Стратегик ислохотлар агентлиги Форумга келиб тушган истиқболли ташаббусларни йиғиш, уларнинг ягона рўйхатини шакллантириш, махсус крауд платформага жойлаштириш ва эълон қилиб боришга ҳамда Форум натижаси бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларнинг масъул вазирлик ва идоралар томонидан амалга оширилишини мувофиқлаштиришга масъул ҳисобланади;

(д) Форумни ўтказиш билан боғлиқ харажатлар 2025 йилда Стратегик ислохотлар агентлигини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан, 2026 йилдан бошлаб Давлат бюджети параметрларида назарда тутиб борилади;

(е) Форумни ўтказиш жойини тегишли воситалар (баннерлар, видеороликлар, экранлар, алоқа ва бошқа воситалар) билан таъминлаш «Интерфорум» ДУК томонидан амалга оширилади;

(ж) Форумнинг эндаумент фонди ихтиёрий маблағлар асосида шакллантириладиган фонд сифатида ташкил этилади;

(з) Форумда маъқулланган истиқболли ташаббусларни тижоратлаштириш ва молиялаштиришга «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ ва бошқа тижорат банклари, шунингдек, Илм-фанни молиялаштириш ва инновацияларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси масъул ҳисобланади.

III. Ташкилий чора-тадбирлар

4. Қуйидагилар:

(а) «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби 1-иловага* мувофиқ;

(б) «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумининг менторлар кенгаши таркиби 2-иловага* мувофиқ;

(в) «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини ўтказиш тартиби тўғрисида низом 3-иловага мувофиқ;

(г) «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини 2025 йилда ўтказиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар режаси 4-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

5. Белгилансинки:

(а) Форумга тайёргарлик жараёнида келиб тушган истиқболли ташаббуслар топ-50 ва топ-10 талик тартибида сараланади;

(б) Менторлар кенгаши томонидан топ-10 деб топилган энг долзарб истиқболли ташаббуслар Ўзбекистон Республикаси Президенти иштирокида ўтказиладиган Форумнинг ялпи мажлисида муҳокама қилинади;

(в) Форумнинг ялпи мажлисини ўтказиш якунлари бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларни амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилади;

* 1, 2, 4-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

(г) чора-тадбирлар режасига киритилган истиқболли ташаббусларни амалга ошириш учун кредит ва грантлар ажратилиши, солиқ, божхона ва бошқа рағбатлантириш чоралари қўлланиши мумкин;

(д) Форум доирасида келиб тушган бошқа ташаббуслар Вазирлар Маҳкамасига давлат дастурларини, тегишли соҳа, тармоқ ёки ҳудудларни ривожлантириш бўйича чора-тадбирларни шакллантириш мақсадида юборилади ҳамда Ҳукумат томонидан уларни амалга ошириш юзасидан зарур чоралар кўрилади.

6. Стратегик ислохотлар агентлиги (Б. Рахматов) ҳамда Рақамли технологиялар вазирлиги (Ш. Шерматов) Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (И. Норқулов), «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ (С. Аннакличев) ва «Интерфорум» ДУК (Б. Зуфаров) билан биргаликда икки ой муддатда Форумда иштирок этишни хоҳловчи шахсларни очиқ электрон рўйхатга олиш, анкета тўлдириш, истиқболли ташаббуснинг профили ва кун тартиби, дастури, иштирок этиш шартлари, шунингдек, бошқа маълумотлар олиш имкониятини берувчи крауд платформаси яратилишини ва ишга туширилишини таъминласин.

7. Ташкилий қўмита (Б. Рахматов):

(а) 2025 йилда ўтказиладиган Форумнинг устувор йўналишларини белгиласин;

(б) икки ой муддатда Форумни 2025 йилда ўтказишнинг аниқ санаси ва жойи ҳақида таклиф киритсин;

(в) Форумни ўтказиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар режасининг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини, шунингдек, масъул ижрочилар фаолияти мувофиқлаштирилишини таъминласин.

8. Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги Форумни ўтказишга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш билан боғлиқ тадбирларни оммавий ахборот воситаларида, жумладан, интернет ва ижтимоий тармоқларда кенг ёритилишини таъминласин.

IV. Фармон ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

9. Мазкур Фармоннинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб Стратегик ислохотлар агентлиги директори Б.Б. Рахматов белгилансин.

10. Фармон ижросини муҳокама қилиб бориш, масъул ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёрдамчиси Б.М. Мавлонов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2025 йил 14 июль,
ПФ–113-сон

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2025 йил 14 июлдаги
ПФ-113-сон Фармони
3-ИЛОВА

**«Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини
ўтказиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини (кейинги ўринларда — Форум) ўтказишга тайёргарлик кўриш, истиқболли ташаббусларни йиғиш, таҳлил қилиш ва кўриб чиқиш ҳамда уларни амалга ошириш тартибини белгилайди.

2. Форум мамлакатнинг иқтисодий ва ижтимоий ўсишини таъминлаш жараёнида фуқаролар, ёшлар ва ватандошларнинг турли соҳалардаги истиқболли ташаббусларни танлаб олиш ва амалиётга татбиқ этиш ва қўллаб-қувватлаш, уларнинг фаоллигини рағбатлантириш ва кенг тарғиб қилишга қаратилган.

3. Форумнинг асосий мақсадлари қуйидагилардан иборат:

самарали ва халқчил ислохотларни амалга оширишда кенг жамоатчилик ва жамиятнинг турли қатламлари вакиллари, хусусан, етук мутахассислар, ёшлар, тадбиркорлар, фаол фуқаролар ва ватандошларнинг (кейинги ўринларда — кенг аҳоли қатлами) иштирокини қўллаб-қувватлаш;

мамлакат рақобатбардошлигини ошириш, янги технологиялар ва илм-фан ютуқларини интеграция қилиш;

истиқболли ташаббусларни қўллаб-қувватлаш мақсадида кенг аҳоли қатлами учун очиқ мулоқот майдонини яратиш;

замонавий, илғор ғоялар ва истиқболли ташаббусларни саралаш ва танлаб олишнинг самарали механизмларини жорий қилиш.

4. Форумда муҳокама қилинадиган масалалар кенг аҳоли қатлами томонидан билдирилган истиқболли ташаббуслар орасидан саралаб олинади.

5. Форум Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ислохотлар агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик) томонидан масъул вазирлик ва идоралар билан ҳамкорликда ташкил этилади.

6. Форумни ўтказишга тайёргарлик кўриш мазкур Низом иловасидаги* схемага мувофиқ амалга оширилади.

**2-боб. Форумга тайёргарлик кўриш, истиқболли
ташаббусларни йиғиш ва саралаш, ташкилий ишларни
амалга ошириш**

7. «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита (кейинги ўринларда — Таш-

* Илова «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

килий қўмита) ҳар йил якунига қадар кейинги йил учун «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумини ўтказиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар режасини (кейинги ўринларда — Режа) ишлаб чиқади ва тасдиқлайди.

Режада Форумга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича ҳар бир амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар, масъул вазирлик ва идораларнинг вазифалари ҳамда Форумнинг устувор йўналишлари белгиланади.

8. Форумда иштирок этишни хоҳловчи шахсларни очиқ электрон рўйхатга олиш, анкета тўлдириш, истиқболли ташаббуснинг профили ва кун тартиби, дастури, иштирок этиш шартлари, шунингдек, бошқа маълумотлар олиш Агентлик ҳамда Рақамли технологиялар вазирлиги томонидан Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ ва «Интерфорум» ДУК билан биргаликда яратиладиган ва ишга тушириладиган крауд платформа орқали таъминланади.

9. Агентлик Форумга келиб тушган истиқболли ташаббусларни йиғиш ҳамда уларнинг ягона рўйхатини шакллантириш, махсус крауд платформага жойлаштириш ва эълон қилиб боришга масъул ҳисобланади, шу жумладан, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳамда масъул вазирлик ва идоралар билан биргаликда Форумни ўтказиш бўйича харажатлар сметасини ишлаб чиқади.

10. Агентлик ҳар йили 1 майдан бошлаб Форум ўтказилиши, истиқболли ташаббусларни йиғиш (уларни тақдим этиш тартибини кўрсатган ҳолда) муддатлари ва қоидалари тўғрисида ўзининг расмий веб-сайти, ижтимоий тармоқлар ва оммавий ахборот воситалари орқали эълон бериб боради.

11. Истиқболли ташаббуслар Агентлик томонидан юритиладиган крауд платформа орқали ҳар йили 1 майдан 1 июлга қадар қабул қилинади.

12. Форумда муҳокама қилиш учун юбориладиган истиқболли ташаббуслар қуйидаги мезонларга мувофиқ бўлиши лозим:

долзарблик — истиқболли ташаббус жамият, соҳа ёки тармоқдаги мавжуд муаммоларни ҳал қилиши ва давр талаблари билан боғлиқ бўлиши керак;

ўзига хослик — ғоя инновацион, ўзига хос ва мавжуд ёндашувлардан фарқли бўлиши ҳамда янги ечим таклиф қилиши керак;

имкониятлилик — истиқболли ташаббусни муваффақиятли амалга ошириш учун ресурслар, вақт ва имкониятлар етарли бўлиши керак;

таъсирчанлик — истиқболли ташаббуснинг амалга оширилиши соҳа, тармоқ ёки жамиятга ижобий таъсир кўрсатиши керак.

13. Истиқболли ташаббусларни йиғиш, дастлабки саралаш ва умумлаштириш жараёнлари Агентлик томонидан ҳар йили 1 июлдан 1 сентябргача ўтказилади.

Дастлабки саралаш жараёнида Агентлик томонидан:

келиб тушган истиқболли ташаббуслар долзарблилиги, ўзига хослиги, имкониятлилиги ва таъсирчанлиги мезонлари бўйича ўрганиб чиқилади ҳамда заруратга қўра қайта ишлаш ёки асослантиришни кучайтириш учун муаллифларга қайтарилиши, шунингдек, уларнинг иштирокида такомиллаштирилиши;

вазирлик ва идоралардан таклифларни асослантириш учун зарур бўлади-

ган статистик ва бошқа маълумотлар, шунингдек, муайян истиқболли ташаббус бўйича соҳа мутахассисларининг ёзма хулосаси талаб қилиб олинishi мумкин.

Келиб тушган барча истиқболли ташаббуслар Форумнинг устувор йўналишлари кесимида умумлаштирилади.

14. Умумлаштирилган истиқболли ташаббуслар ҳар йили 10 сентябрга қадар Агентлик томонидан «Келажак учун» истиқболли ташаббуслар форумининг менторлар кенгашига (кейинги ўринларда — Менторлар кенгаши) тақдим этилади.

Менторлар кенгаши тақдим этилган истиқболли ташаббусларни ҳар йили 1 октябрга қадар ўрганиб чиқади, баҳолайди ҳамда Форумда муҳокама қилиниши лозим бўлган истиқболли ташаббусларни саралаб олади.

15. Менторлар кенгаши Форумда муҳокама қилинадиган истиқболли ташаббусларни тасдиқлайди ва ҳар йили 10 октябрга қадар Ташкилий қўми-тага юборади.

16. Ташкилий қўми-та ҳар йили 15 октябрга қадар Форумда муҳокама қилинадиган истиқболли ташаббусларнинг муаллифларига унда иштирок этиш юзасидан хабар беради.

Хабарда Форум ўтказиш муддатлари ва жойи кўрсатилиши шарт.

17. Форум ўтказиладиган жойни тегишли воситалар (баннерлар, видео-роликлар, экранлар, алоқа ва бошқа воситалар) билан таъминлаш ва безаш «Интерфорум» ДУК томонидан Режага мувофиқ амалга оширилади.

18. Форумга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш, истиқболли ташаббусларни йиғиш, уларни дастлабки саралаш ҳамда ягона рўйхатини шакллантириш, махсус крауд платформани юритиш, Ташкилий қўми-та ва Менторлар кенга-ши ишини ташкилий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ва техник қўмаклашиш, Форумга оид маълумотлар ва амалга оширилган лойиҳалар натижаларини мунтазам ёритиб бориш, шунингдек, Форум натижаси бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларнинг амалга оширилишини мувофиқлаштириш, тах-лил қилиш ва ҳисобот тайёрлаш учун Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ислохотлар агентлигини қўллаб-қувватлаш жамғарма-си маблағлари ҳисобидан фуқаролик-ҳуқуқий шартнома асосида мутахассис-лар ва экспертлар жалб қилиниши мумкин.

3-боб. Форумни ўтказиш ва унинг яқунлари

19. Ҳар йили Форумни ўтказиш санаси ва жойи Ташкилий қўми-та томо-нидан аниқланади.

20. Форумни ўтказиш ва у билан боғлиқ барча тадбирлар Ташкилий қў-ми-та томонидан амалга оширилади.

21. Форум давомида ҳар бир йўналиш бўйича истиқболли ташаббуслар алоҳида блокларда муҳокама қилинади.

22. Форумга тайёргарлик жараёнида келиб тушган истиқболли ташаббус-лар топ-50 ва топ-10 тартибида танлаб олинади.

23. Менторлар кенгаши томонидан топ-10 деб топилган энг долзарб ис-

тиқболли ташаббуслар Ўзбекистон Республикаси Президенти иштирокида ўтказиладиган Форумнинг ялпи мажлисида муҳокама қилинади.

24. Форумнинг ялпи мажлисини ўтказиш якунлари бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларни амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилади.

25. Чора-тадбирлар режаси Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси томонидан тасдиқланади.

Чора-тадбирлар режасида маъқулланган ҳар бир истиқболли ташаббус учун эришилиши лозим бўлган самарадорликнинг мақсадли кўрсаткичлари (KPI) акс эттирилади ҳамда Менторлар кенгаши аъзолари орасидан менторлар бириктирилади.

Менторлар истиқболли ташаббусни амалга ошириш давомида маслаҳатлар бериб боради, муаммоларни аниқлаш ва уларнинг ечимида ҳамда ресурсларни жалб қилишда кўмаклашади.

Истиқболли ташаббусларни ўрганиб чиқиш, баҳолаш, саралаб олиш ва уларни амалга ошириш учун Менторлар кенгаши аъзоларига Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ислохотлар агентлигини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳақ тўланиши мумкин.

Менторлар кенгаши аъзолари натижадорлигини баҳолаш ва уларга ҳақ тўлаш тартиби Ташкилий қўмита томонидан белгиланади.

26. Чора-тадбирлар режасига киритилган истиқболли ташаббусларни амалга ошириш учун кредит ва грантлар ажратилиши, солиқ, божхона ва бошқа рағбатлантириш чоралари қўлланиши мумкин.

27. Форумда маъқулланган истиқболли ташаббусларни тижоратлаштириш ва молиялаштиришга «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ ва бошқа тижорат банклари, шунингдек, Илм-фанни молиялаштириш ва инновацияларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси масъул ҳисобланади.

28. Агентлик Форум натижаси бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларни кузатиш, баҳолаш, таҳлил қилиш ва зарур ҳолларда тегишли чоралар кўриш мақсадида масъул вазирлик ва идоралар томонидан амалга оширилишини мувофиқлаштиради.

29. Махсус крауд платформада Форум натижаси бўйича маъқулланган ҳар бир истиқболли ташаббус учун алоҳида ахборот картаси, фото-видео материаллар ҳамда ижро ҳолати визуал форматда (график, инфографика) акс эттириб борилади.

30. Форум натижаси бўйича маъқулланган истиқболли ташаббусларнинг вазирлик ва идоралар томонидан амалга оширилишини мувофиқлаштириш жараёнида қуйидагилар ўрганилади:

истиқболли ташаббусни амалга ошириш бўйича белгиланган натижаларга эришилганлиги бўйича самарадорликнинг мақсадли кўрсаткичлари (KPI); молиялаштириш ҳамда ажратилган маблағлар тўлиқ ва мақсадли ишлатилганлиги аҳволи;

лойиҳаларнинг белгиланган муддатларда амалга оширилаётганлиги;

истиқболли ташаббусни амалга оширишда иштирок этувчи ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорлик даражаси;

истикболли ташаббуснинг амалга оширилганлиги аҳоли турмуш даражаси ёки соҳа (тармоқ)лар ривожига таъсири ва унинг барқарорлиги.

31. Форум натижаси бўйича маъқулланган истикболли ташаббусларнинг амалга оширилишини мувофиқлаштириш қўйидаги шаклларда амалга оширилади:

масъул ташкилотлар томонидан истикболли ташаббусларни амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар режасида белгиланган топшириқлар ижроси юзасидан Агентликка тақдим этилган оралиқ ва якуний ҳисоботларни умумлаштириш ва таҳлил қилиш;

истикболли ташаббуснинг амалга оширилишини жойига чиққан ҳолда лойиҳа жорий этилаётган объектларга бориб ўрганиш;

махсус крауд платформа орқали истикболли ташаббусларнинг ижроси, маблағлар ҳаракати, муддатлар ва натижаларни реал вақтда кузатиб бориш (онлайн мониторинг);

ижтимоий сўровлар, фикр-мулоҳазалар ва мурожаатлар орқали истикболли ташаббусларнинг таъсирини баҳолашга қаратилган ўрганиш.

32. Агентлик ҳар чоракда ва йил якунида Форум натижаси бўйича маъқулланган истикболли ташаббусларнинг амалга оширилишини мувофиқлаштириш натижалари асосида таҳлилий ҳисобот тайёрлайди.

Ҳисобот Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига ва кенг жамоатчиликка тақдим этилади.

33. Форум доирасида келиб тушган бошқа ташаббуслар Вазирлар Маҳкамасига давлат дастурларини, тегишли соҳа, тармоқ ёки ҳудудларни ривожлантириш бўйича чора-тадбирларни шакллантириш мақсадида юборилади ҳамда Ҳукумат томонидан уларни амалга ошириш юзасидан зарур чоралар қўрилади.

4-боб. Якунловчи қоидалар

34. Ушбу Низомни қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

35. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ

371 Мўғулистонга олий даражадаги ташриф давомида қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаларида эришилган келишувларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг жорий йил 24-25 июнь кунлари Мўғулистонга давлат ташрифи давомида эришилган келишувлар доирасида қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаларида белгиланган вазифаларнинг ўз вақтида ва тўлиқ амалга оширилишини таъминлаш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Мақсадлар

1. Ўзбекистон ва Мўғулистон ўртасида 2025-2026 йилларда қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаларида амалга ошириладиган чора-тадбирларнинг асосий кўрсаткичлари этиб қуйидагилар белгилансин:

(а) Мўғулистондан Ўзбекистонга 100 минг бош майда шохли молларни олиб келиш ва маҳаллий шароитда наслчилик-селекция ишлари ёрдамида кўпайтириш орқали уларнинг сонини 2029 йил якунига қадар 1 млн бошга етказиш;

(б) босқичма-босқич жун ва кашемирни қайта ишлаш ҳамда тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш;

(в) мева-сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотларининг Мўғулистонга экспорт ҳажмини ҳар йили ошириб бориб, 10 баробарга кўпайтириш чораларини кўриш;

(г) Ўзбекистон ва Мўғулистон ўртасида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасида тажриба алмашиш ва мутахассислар малакасини оширишни йўлга қўйиш.

II. Мўғулистондан майда шохли молларни импорт қилишни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

2. Белгилансинки, 2025 йил 1 августдан 2027 йил 31 декабрга қадар Мўғулистондан майда шохли молларни Ўзбекистонга импорт қилишда тadbиркорлик субъектларига:

(а) ҳаво транспортида ташиш харажатларининг 50 фоизи Давлат бюджети ҳисобидан қоплаб берилади. Бунда ушбу кичик бандда назарда тутилган харажатлар учун талаб этиладиган маблағлар Давлат бюджети параметрларида Қишлоқ хўжалиги вазирлигига чорвачилик хўжаликлари томонидан хорижий давлатлардан импорт қилинган наслдор қорамол, қўй ва эчки, она балиқ ва жўжаларни сотиб олиш харажатларининг бир қисmini қоплаб бериш учун ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади;

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 19 июлда эълон қилинган.

(б) қўшилган қиймат солиғини тўлаш муддатини фоизлар ҳисобланмаган ҳолда тўлов таъминотисиз кечиктириб тўлаш имконияти берилади.

3. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги бошқа харажатларни қайта кўриб чиқиш ҳисобидан 2027 йил учун Давлат бюджети параметрларида ушбу қарорнинг 2-банди «б» кичик бандида кўрсатилган тўловларни қоплаб бериш бўйича харажатларни назарда тутсин.

4. Марказий банк, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳамда Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг Мўғулистондан майда шохли молларни Ўзбекистонга импорт қилишда қўйидаги таклифларига розилик берилсин:

(а) чорвачилик йўналишида жалб қилинган халқаро молия институтларининг кредит маблағларини тадбиркорлик субъектларига йиллик 10 фоиз ставкада (шундан 3 фоиз банк маржаси) 5 йил муддатга 2 йиллик имтиёзли давр билан ажратиш. Бунда тижорат банкларининг мазкур кичик бандда назарда тутилган кредитларни имтиёзли шартларда ажратиш билан боғлиқ харажатлари Давлат бюджетига тўланадиган дивидендларини мос равишда камайтириш ҳисобига қопланади;

(б) тадбиркорлик субъектларига ажратиладиган кредит маблағлари учун суғурта механизмидан фойдаланган ҳолда мол-мулк гаров таъминотини 50 фоизгача этиб белгилаш.

5. Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитасига (кейинги ўринларда — Ветеринария қўмитаси) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоят ҳокимларининг кафиллиги асосида бир ой муддатда қайтариш шарти билан Ветеринария хизмати ва чорвачиликни ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан тадбиркорлик субъектларига Мўғулистондан майда шохли молларни етказиб беришда молиявий қўмак кўрсатиш ҳуқуқи берилсин.

6. Мўғулистондан Ўзбекистонга импорт қилинадиган майда шохли молларнинг ҳудудлар кесимидаги тақсимоти 1-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

7. Бухоро, Жиззах, Наманган, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё, Қашқадарё ва Тошкент вилоятлари ҳокимлари бир ҳафта муддатда майда шохли молларни парваришлаш учун озуқа ери, чорвачилик мажмуаси ва мутахассиси (ветеринар) мавжуд бўлган тадбиркорлар рўйхатини шакллантириб, Ветеринария қўмитасига тақдим этсин.

8. Белгилаб қўйилсинки, Яйлов ерларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш ва уларни муҳофаза қилиш, қоракўлчилик, тери ва жун саноати соҳаларини янада ривожлантириш бўйича республика комиссияси қарорига асосан Қорақалпоғистон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарё яйлов хўжаликлари балансидаги ерлар Мўғулистондан майда шохли молларни Ўзбекистонга камида 1 000 бош импорт қилган тадбиркорлик субъектларига қўйидаги шартлар асосида тўғридан-тўғри ижарага берилади:

(а) наслчилик ва селекция ишларини ривожлантириш орқали импорт қилинган майда шохли молларнинг бош сонини кўпайтириб бориш;

* 1-илова «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

(б) яйловларда озуқабоп ўсимлик турларидан бўлган изен, терескен, қуйровук, камфоросма, чўғон, эркак ўт, оқ (қора) саксовул экилишини ташкил қилиш.

III. Мўғулистонга мева-сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотларини экспорт қилиш ишларини ташкиллаштириш

9. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси билан биргаликда 2025-2026 йилларда:

(а) Мўғулистоннинг йирик савдо марказларида «Ўзбекистон маҳсулотлари» ярмаркасини ташкил этсин ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини Ўзбекистондан экспорт қилиб, келгусида бошқа давлатларга реэкспортни амалга оширсин;

(б) Улан-Батор шаҳридаги йирик савдо майдонларида Ўзбекистон маҳсулотлари стендини ташкил этиб борсин;

(в) Ўзбекистон-Мўғулистон савдо уйини ташкил этсин;

(г) Мўғулистоннинг импортчи корхоналари вакилларида иборат делегациянинг Ўзбекистонга ташрифини ташкил этган ҳолда бизнес учрашувлар ўтказсин.

IV. Майин жундан аралаш ип ва мато ишлаб чиқаришни ташкил этиш

10. Савдо-саноат палатаси, «Ўзтўқимачиликсаноат» уюшмаси ва Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг қуйидаги таклифларига розилик берилсин:

(а) 2025 йил якунига қадар Ўзбекистон тўқимачилик фабрикаларида дастлабки босқичда синов тариқасида аралаш ип ва мато ишлаб чиқариш учун Мўғулистондан «Ўзсаноатэкспорт» АЖ орқали марказлашган ҳолда майин жун ва кашемир олиб келиш. Бунда «Савдони ривожлантириш компанияси» АЖ ушбу мақсадлар учун «Ўзсаноатэкспорт» АЖга унинг буюртма-номасига асосан белгиланган тартибда маблағ ажратади;

(б) 2026 йил якунига қадар Мўғулистондан импорт қилинган майда шохли моллардан олинадиган жунни қайта ишлаш бўйича маҳаллий мутахассисларнинг Мўғулистоннинг кашемир ишлаб чиқариш ва тўқимачилик корхоналарида малакасини оширган ҳолда жунни қайта ишлаш корхонасини ташкил этиш.

V. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасида тажриба алмашиш ва мутахассислар малакасини оширишни йўлга қўйиш

11. Агросаноатни ривожлантириш агентлиги 2026 йил якунига қадар Мўғулистонга совуққа чидамли ва серҳосил 10 минг дона мева кўчатларини томчилатиб суғориш технологиялари билан бирга етказсин ҳамда 15 гектар

ер майдонида замонавий саноатлашган интенсив боғ ташкил этишга кўмаклашсин. Бунда мева кўчатлари ва томчилатиб суғориш технологияларини сотиб олиб, уни Мўғулистонга етказиш харажатларини қоплаш Агросаноатни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш давлат мақсадли жамғармаси маблағлари ҳисобидан Агросаноатни ривожлантириш агентлиги ҳузуридаги «Агросаноат инноваторлари» МЧЖ томонидан амалга оширилади.

12. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги 2026/2027 ўқув йилидан бошлаб Тошкент давлат аграр университети ва Мўғулистон табиий фанлар университети ўртасида магистратура мутахассисликлари бўйича қўшма таълим дастурлари жорий этилишини таъминласин.

VI. Қарор ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

13. Бош вазир ўринбосарлари Ж. Қўчқоров ва Ж. Ходжаев икки ой муддатда Ўзбекистон ва Мўғулистон ўртасида эришилган келишувлар ва лойиҳаларни молиялаштириш ҳамда тадбиркорлик субъектларини айланма маблағлар билан таъминлаш мақсадида Саноатни ривожлантириш жамғармасига 50 млн АҚШ доллари ҳамда Савдога кўмаклашиш жамғармасига 50 млн АҚШ доллари эквивалентида 2030 йил 31 декабрга қадар қайтариш шарти билан паст фоизли маблағ жалб қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига таклиф киритсин.

14. Вазирлар Маҳкамаси (Ходжаев) икки ҳафта муддатда мазкур қарорнинг 2 ва 4-бандларига мувофиқ қуйидагиларни тасдиқласин:

(а) ҳаво транспортида ташиш харажатларининг 50 фоизини Давлат бюджети ҳисобидан қоплаб бериш бўйича вақтинчалик тартибни;

(б) Ветеринария хизмати ва чорвачиликни ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан тадбиркорлик субъектларига Мўғулистондан майда шохли молларни олиб келиш учун молиявий кўмак бериш бўйича вақтинчалик тартибни.

15. Транспорт вазирлиги ўн кун муддатда:

(а) Ветеринария кўмитаси билан биргаликда майда шохли молларни Мўғулистондан Ўзбекистонга ҳаво транспорти орқали олиб келиш;

(б) Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги билан биргаликда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини Ўзбекистондан Мўғулистонга ҳаво транспорти орқали экспорт қилишни ташкил этиш чораларини кўрсин.

16. Ветеринария кўмитаси бир ҳафта муддатда Мўғулистондан импорт қилинадиган майда шохли моллар насли, вазни ва ёши бўйича талабларни ишлаб чиқиб, ҳудудлар ва тадбиркорларга етказсин.

17. 2025-2026 йилларда Ўзбекистон ва Мўғулистон ўртасида қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошириладиган чора-тадбирлар бўйича «йўл харитаси» 2-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

18. Мазкур қарор ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб қуйидагилар белгилансин:

(а) қишлоқ хўжалиги вазири И. Абдурахмонов — Мўғулистонда сабза-

* 2-илова «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

вот ва полиз экинларини етиштириш ҳамда аграр соҳада илмий ҳамкорликни самарали йўлга қўйишга;

(б) қишлоқ хўжалиги вазири И. Абдурахмонов ва Ветеринария қўмитаси раиси Б. Норқобилов — Мўғулистондан Ўзбекистонга импорт қилинадиган майда шохли молларни ҳаво транспортида олиб келиш харажатларининг бир қисмини қоплаб беришга;

(в) Ветеринария қўмитаси раиси Б. Норқобилов:

(i) Мўғулистондан майда шохли молларни Ўзбекистонга импорт қилиш ҳамда наслчилик ва селекция ишларини ривожлантириш орқали уларнинг сонини маҳаллий шароитга мослаштирган ҳолда 2029 йил якунига қадар 1 млн бошга етказиш;

(ii) Мўғулистондан олиб келинадиган майда шохли молларни маҳаллий шароитга мослаштириш, уларни кўпайтириш бўйича чораларнинг натижадорлиги, тақдим этилган имтиёзларнинг самарадорлиги юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига ҳар ой якуни билан ҳисобот киритиб боришга;

(г) Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги директори И. Эргашев — Мўғулистонга мева-сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотлари экспорти ҳажмини кескин оширишга;

(д) Савдо-саноат палатаси раиси Д. Вахобов — Мўғулистондан Ўзбекистонга импорт қилинадиган майда шохли молларнинг жунини қайта ишлашга.

19. Қарор ижроси учун масъул вазирлик ва идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш Бош вазир ўринбосари Ж.А. Ходжаев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2025 йил 17 июль,
ПҚ-225-сон

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ

372 Хорижий инвесторлар кенгашининг навбатдаги мажлиси доирасида эришилган келишувларнинг ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида

2025 йил 11 июнь куни ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хорижий инвесторлар кенгашининг учинчи ялпи мажлиси доирасида илгари сурилган таклиф ва ташаббусларнинг амалга оширилишини таъминлаш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Илгари сурилган таклиф ва ташаббусларни тизимли амалга ошириш

1. Қуйидагилар:

(а) Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хорижий инвесторлар кенгашининг учинчи ялпи мажлисида илгари сурилган таклиф ва ташаббусларни амалга ошириш бўйича ҳаракатлар режаси 1-иловага* мувофиқ;

(б) Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хорижий инвесторлар кенгаши Ўзбекистон томонининг янгиланган таркиби 2-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

(и) Бунда Хорижий инвесторлар кенгаши (кейинги ўринларда — Кенгаш) га унинг ҳузурида йўналишлар бўйича ишчи гуруҳлар ташкил қилиш ҳамда уларнинг таркибига вазирлик ва идоралар раҳбарлари (ходимлари)ни жалб қилиш ҳуқуқи берилсин.

II. Кенгаш котибияти ва ишчи гуруҳлар фаолиятини такомиллаштириш

2. Кенгаш аъзолари ва халқаро молия институтларининг қуйидаги таклифларига розилик берилсин:

(а) Кенгаш котибиятини нодавлат нотижорат ташкилот сифатида ташкил этиш ҳамда унинг аъзолигига халқаро молия институтларини ҳам жалб қилиш;

(б) Кенгаш котибияти томонидан хорижий инвесторлар билан тўғридан-тўғри ишлаш орқали мамлакатимизда инвестиция муҳитини яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш, шунингдек, лойиҳаларни амалга ошириш учун инвестиция маблағларини жалб қилишга кўмаклашиш;

(в) Кенгашнинг давлат органлари ва ташкилотлари билан боғлиқ фаолиятини Кенгаш котибияти томонидан мувофиқлаштириш, шунингдек, Кенгаш мажлисларида муҳокама қилинадиган масалалар бўйича маҳаллий ва хорижий компаниялар вакиллари билан маслаҳатлашувларни ташкил этиш;

(г) Кенгаш котибияти ҳамда ишчи гуруҳларнинг фаолияти натижалари

* 1-2-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

ҳақида ҳар чорак якуни бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб бориш.

3. Қуйидагилар Ишчи гуруҳларнинг вазифалари этиб белгилансин:

(а) ҳар ойда Кенгаш котибияти билан ҳамкорликда мазкур қарорга 1-иловада келтирилган ҳаракатлар режаси доирасида амалга оширилган ишлар юзасидан муҳокамалар ўтказиб бориш;

(б) инвестиция муҳитини яхшилаш юзасидан норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлашда иштирок этиш.

III. «Ягона инвестиция платформаси» ахборот тизимини жорий қилиш

4. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, устав фонди (устав капитали)да давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган ташкилотлар раҳбарлари:

(а) «Ягона инвестиция платформаси» ахборот тизими билан интеграция қилинадиган ахборот тизимлари рўйхатига асосан интеграция қилиш ишларини графикка мувофиқ яқунлашга;

(б) «Ягона инвестиция платформаси» ахборот тизимига манзилли ва истиқболли лойиҳаларни Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги томонидан тасдиқланган шаклга мувофиқ киритишга шахсан масъул ва жавобгар этиб белгилансин.

5. Бош вазир ўринбосари Ж.А. Ходжаев бир ҳафта муддатда аниқ муддат ва масъулларни белгилаган ҳолда давлат хизматлари кўрсатиладиган ахборот тизимларини «Ягона инвестиция платформаси» ахборот тизими билан интеграция қилиш механизмлари ва графигини тасдиқласин.

IV. Қарор ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

6. Республика ижро этувчи ҳокимият органлари ва ҳўжалик бирлашмалари мазкур қарорга 1-иловадаги ҳаракатлар режасида илгари сурилган таклиф ва ташаббусларнинг белгиланган муддатларда самарали, сўзсиз, сифатли ва тўлиқ ҳажмда амалга оширилишини таъминласин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президенти вакили А.Ю. Магруппов, Бош вазир ўринбосарлари Ж.А. Ходжаев, Ж.А. Қўчқоров ҳамда Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги:

(а) Кенгашнинг учинчи ялпи мажлиси давомида илгари сурилган таклиф ва ташаббусларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши устидан мунтазам ва тизимли мониторинг ҳамда қатъий назорат олиб борсин;

(б) ушбу қарорга 1-иловада келтирилган ҳаракатлар режасининг сўзсиз ижросини таъминлаш бўйича масъул вазирлик ва идоралар фаолиятини мувофиқлаштирсин, ҳар чорак якунида ҳисоботларини танқидий муҳокама қилиб борсин, шунингдек, чора-тадбирларнинг ижросига тўсқинлик қилувчи салбий омилларни бартараф этиш чораларини кўрсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига 3-иловада мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

9. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2025 йил 18 июль,
ПҚ–226-сон

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2025 йил 18 июлдаги
ПҚ–226-сон қарорига
3-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 13 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Хорижий инвесторлар кенгашини тузиш ва унинг фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги ПҚ–4519-сон қарорида:

(а) 3-банднинг бешинчи хатбошиси ва 5-банддаги «Инвестициялар ва ташқи савдо» сўзлари «Инвестициялар, саноат ва савдо» сўзлари билан алмаштирилсин;

(б) 4-банддан учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

(в) 1-иловада:

4-банддаги «Европа тикланиш ва тараққиёт банки ҳамкорлигида Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги» сўзлари «халқаро молия институтлари ҳамкорлигида Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин;

13-банддаги «Европа тикланиш ва тараққиёт банки» сўзлари «халқаро молия институтлари» сўзлари билан алмаштирилсин;

20-банддаги «инвестициялар ва ташқи савдо» сўзлари «инвестициялар, саноат ва савдо» сўзлари билан алмаштирилсин;

25-бандда:

иккинчи хатбошидаги «инвестициялар ва ташқи савдо» сўзлари «инвестициялар, саноат ва савдо» сўзлари билан алмаштирилсин»;

учинчи хатбошидаги «Европа тараққиёт ва тикланиш банкининг» сўзлари «халқаро молия институтларининг» сўзлари билан алмаштирилсин;

29 — 31-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«29. Кенгаш Котибияти халқаро молия институтлари ва инвесторлар иштирокидаги юридик шахс — нодавлат нотижорат ташкилот сифатида ташкил этилади ва қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда тасдиқланган низомга мувофиқ фаолият юритади. Кенгаш Котибиятининг штатлар жадвали Кенгаш ижроия қўмитаси билан келишилган ҳолда шакллантирилади.

30. Кенгаш Котибияти раҳбари Кенгаш ижроия қўмитаси билан келишилган ҳолда лавозимга тайинланади.

31. Кенгаш Котибиятининг фаолияти аъзолик бадаллари, халқаро молия институтлари ва бошқа ташкилотлардан тушадиган ҳомийлик ва молиявий ёрдам маблағлари, шунингдек, қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади»;

32-банддаги «инвестициялар ва ташқи савдо» сўзлари «инвестициялар, саноат ва савдо» сўзлари билан алмаштирилсин;

33-бандда:

олтинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги билан биргаликда Кенгашнинг Ўзбекистон Республикасининг тегишли давлат органлари ва ташкилотлари билан боғлиқ фаолиятини мувофиқлаштиради, шунингдек, Кенгаш мажлисларида муҳокама қилинадиган масалалар бўйича маҳаллий ва хорижий компаниялар вакиллари билан маслаҳатлашувлар ташкил этади»;

саккизинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Кенгашнинг нуфузини ошириш мақсадида кенг ишбилармон доиралар, маҳаллий ва хорижий ҳамкорлар билан Кенгашнинг ўзаро ҳамкорлигига кўмаклашади»;

ўнинчи хатбоши «ҳар ойда» сўзларидан олдин «Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги билан биргаликда» сўзлари билан тўлдирилсин;

1-илованинг «12-босқич» позицияси «Субъектлар» устунидаги «Кенгаш Котибияти» сўзлари «Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги, Кенгаш Котибияти» сўзлари билан алмаштирилсин;

(г) 2-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 15 майдаги «Учинчи Тошкент халқаро инвестиция форуми ва Хорижий инвесторлар кенгашининг навбатдаги йиғилиши доирасида эришилган келишувларнинг ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ–179-сон қарорига 3-илованинг 3-позицияси чиқариб ташлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 14 октябрдаги «Стартап лойиҳалар ва венчур молиялаштириш экотизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ–357-сон қарорига 3-илованинг 1- ва 2-позициялари чиқариб ташлансин.

УЧИНЧИ БЎЛИМ**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ****373 Алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида***

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Алкоголь ва тамаки маҳсулотлари бозорини тартибга солиш ҳамда уларнинг ноқонуний айланмасининг олдини олиш чора-тадбирларини кучайтириш тўғрисида» 2024 йил 3 июндаги ПФ-84-сон Фармониға мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қўйидагиларни назарда тутувчи Алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низом иловаға мувофиқ тасдиқлансин:

ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар томонидан йиллик ишлаб чиқаришни режалаштириш ва ҳисоблаш;

йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни мониторинг қилиш ҳамда белгиланган қувватлардан фойдаланмаганлик учун ишлаб чиқарувчига нисбатан таъсирчан чоралар қўллаш.

2. Ушбу қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучға киради.

3. Белгилансинки, ишлаб чиқарувчи корхоналар томонидан 2025 йил учун ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш режаси мазкур қарор кучға киргандан сўнг бир ҳафта муддатда кейинги ойлар учун тасдиқланади.

4. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 14 июль,
434-сон

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 15 июлда эълон қилинган.

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 14 июлдаги 434-сон қарорига
ИЛОВА

**Алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш қувватларидан
фойдаланиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқаришни режалаштириш, йиллик ишлаб чиқариш қувватларини ҳисоблаш ҳамда ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичларини бажармаганлик учун ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низом қоидалари ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳуқуқини берувчи лицензияга эга бўлган юридик шахсларга (кейинги ўринларда — корхоналар) нисбатан татбиқ этилади.

3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

алкоголь маҳсулотлари — озиқ-овқат хомашёсидан олинган этил спиртидан ва (ёки) таркибида спирт бўлган озиқ-овқат маҳсулотидан фойдаланган ёки фойдаланмаган ҳолда ишлаб чиқарилган, таркибида этил спиртининг ҳажмий улуши бир ярим фоиздан юқори бўлган озиқ-овқат маҳсулоти;

ароқ — рангсиз, шаффоф, ароққа хос хушбўйликка ва юмшоқ таъмга эга, этил спиртининг ҳажмий улуши (қуввати) 37,5 фоиздан 56,0 фоизгача бўлган сув-спирт эритмасидан (сортировкадан) иборат бўлган, озиқ-овқат хомашёсидан ишлаб чиқарилган ректификатланган этил спиртини тўғриланган (юмшатирилган) сув билан эритиш, олинган сув-спирт эритмасига фаол ёғоч кўмири ёки бошқа махсус адсорбент билан ишлов бериш ва сўнгра уни фильтрлаш йўли билан ишлаб чиқариладиган спиртли ичимлик;

асосий технологик ускуналар — алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқаришда фойдаланадиган технологик ускуналар;

ваколатли давлат органи — Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти қошидаги Алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш инспекцияси;

йиллик ишлаб чиқариш қувватлари — ишлаб чиқаришда фойдаланадиган асосий технологик ускуналарнинг ишлаб чиқариш қувватлари йиғиндиси;

ликёр-ароқ маҳсулотлари — озиқ-овқат хомашёсидан ишлаб чиқарилган ректификатланган этил спиртини, юмшатирилган сувни, яримфабрикатларни (ёки уларсиз) ва ингредиентларни (ёки уларсиз) купаж қилиш (аралаштириш) йўли билан тайёрланган, сўнг сақлаб етилтирилган (ёки сақланмаган), этил спиртининг ҳажмий улуши (қуввати) 7 фоиздан 60 фоизгача бўлган ва шакарнинг массавий концентрацияси 600 g/dm³дан кўп бўлмаган спиртли ичимликлар;

истеъмол этил спирти — этил спиртининг улуши 96,0 фоиздан кам бўлмаган, ҳар хил турдаги дон, қанд лавлагиси, хом шакар, меласса ҳамда

таркибида шакарлар ва крахмал мавжуд бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулоти бўлган озиқ-овқат хомашёсидан (мева-резаворлардан ташқари) табиий бижғитиш жараёнида олинган ачитқини ёки қишлоқ хўжалиги маҳсулоти бўлган озиқ-овқат хомашёсидан этил спирти ишлаб чиқариш жараёнида олинган хом этил спирти ҳамда этил спиртининг бош фракциясини ректификация қилиш йўли билан ишлаб чиқариладиган ректификатланган этил спирти;

шахсий кабинет — ваколатли давлат органининг ахборот базаси орқали корхоналарни ваколатли давлат органи билан ўзаро муносабатларни электрон шаклда амалга оширишни таъминлайдиган ахборот ресурси.

2-боб. Йиллик ишлаб чиқаришни режалаштириш

4. Корхоналар томонидан ишлаб чиқариш объектининг паспортида кўрсатилган асосий технологик ускуналарнинг ишлаб чиқариш қувватидан келиб чиқиб режалаштирилади.

5. Ишлаб чиқариш ҳажмлари ойлар кесимида йил учун декабрь ойининг 20-санасига қадар ишлаб чиқарувчи томонидан тасдиқланади.

Ишлаб чиқариш режаси икки нусхада тасдиқланади, бир нусхаси мониторинг юритиш учун ваколатли давлат органига тақдим этилади.

6. Йиллик ишлаб чиқариш ҳажмларини режалаштиришда бозор конъюктураси ўрганилади. Бунда ички ва ташқи бозорда маҳсулотга бўлган талаб, ишлаб чиқариш жараёнларидаги йўқотишлар ҳамда мавсумий шароитда маҳсулотларни сотиш ҳажми инобатга олинади.

Мисол учун, корхонанинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 1 000 декалитрни ташкил этса, маҳсулотларни сотиш мавсумий ўзгаришига қараб, январь ойида 150 декалитр, февраль-март ойларида ҳар бир ой учун 75 декалитрдан, апрель-май ойларида ҳар бир ой учун 50 декалитрдан, июнь — август ойларида ҳар бир ой учун 25 декалитрдан, сентябрь ойида 75 декалитр, октябрь — декабрь ойларида ҳар бир ой учун 150 декалитрдан ишлаб чиқариш режалаштирилади.

7. Янги ташкил этилган ишлаб чиқарувчилар томонидан ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш режаси лицензия олган кундан бошлаб уч кун муддатда кейинги ойлар учун тасдиқланади. Бунда иккинчи ярим йиллик даврда ишлаб чиқариш учун лицензия олган корхоналарга нисбатан ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш режаси бажарилмаганда молиявий жарима қўлланилмайди.

Кейинги ишлаб чиқариш йили учун ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш режаси ушбу қарорда назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

8. Корхоналар томонидан йиллик ишлаб чиқаришни режалаштиришда: ароқ, шунингдек, истеъмол этил спиртидан ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 60 фоиздан;

фақат ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 50 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

Мисол учун корхонанинг ароқ, шунингдек, истеъмол этил спиртидан ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини йиллик ишлаб чиқариш қуввати 500 минг декалитрни ташкил этганда, шундан 60 фоизи 300 минг декалитрга тўғри келади.

Агарда корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати 300 минг декалитрни ташкил этганда, унинг 60 фоизи 180 минг декалитрга тўғри келади, лекин бу ҳолатда корхона ишлаб чиқариш қуввати абсолют алкоғолга қайта ҳисоблаганда 100 минг декалитрдан, яъни 250 минг декалитр тайёр маҳсулотдан кам бўлмаган ҳолда ишлаб чиқарилиши лозим.

9. Ишлаб чиқариш режаси тасдиқлангандан сўнг ишлаб чиқариш объектининг паспортида кўрсатилган асосий технологик ускуналарнинг йиллик ишлаб чиқариш қувватини камайтириш орқали ўзгартиришга йўл қўйилмайди.

Ишлаб чиқариш объектининг паспортида кўрсатилган асосий технологик ускуналарнинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати кейинги йил учун ишлаб чиқариш режасини тасдиқлаш вақтида ваколатли давлат органи билан келишилиб, асослантирилган ҳолда камайтирилади.

Бунда ароқ, ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда мавжуд йиллик ишлаб чиқариш қувватини бир маротаба камайтиришга рухсат этилади, лекин йиллик ишлаб чиқариш ҳажми абсолют алкоғолга қайта ҳисоблаганда, 100 минг декалитрдан кам бўлмаслиги лозим.

10. Фойдаланилмайдиган ва (ёки) жисмонан эскирган технологик ускуналар ҳисобидан йиллик ишлаб чиқариш қуввати камайтирилганда ваколатли давлат органи томонидан корхона вакиллари иштирокида мазкур асосий технологик ускуналар пломбаланади.

11. Ишлаб чиқариш жараёнларидаги йўқотишлар меъёри ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланадиган йўриқномада белгиланади.

12. Корхоналар томонидан ишлаб чиқариш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш ҳақида қарор қабул қилинганда, унинг асослилиги ҳамда бунга сабаб бўлган омиллар ваколатли давлат органи томонидан ўрганилади, корхоналар билан ҳамкорликда ишлаб чиқаришни тиклашга қаратилган чоралар белгиланади.

3-боб. Йиллик ишлаб чиқариш қувватларини ҳисоблаш

13. Йиллик ишлаб чиқариш қувватлари ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотлари учун алоҳида ҳисобланади.

Бунда маҳсулотни тайёрлаш ва қуйиш цехларининг қувватлари ўзаро солиштирилади ҳамда йиллик ишлаб чиқариш қуввати кичик қувват бўйича ҳисобланади.

14. Битта қуйиш линиясида ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулоти ишлаб чиқарилса, ҳар бир тур бўйича ишлаб чиқариш қувватларини ҳисоблашда тегишли маҳсулот турини ишлаб чиқариш учун қуйиш линиясини ишлатиш кунни кўрсатилади.

15. Ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун йиллик

ишлаб чиқариш қувватини ҳисоблашда қуйидаги асосий технологик ускуналарнинг қувватларидан фойдаланилади:

ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун кўмирли-тозалаш батареялари ёки шунга ўхшаш функцияни бажарадиган бошқа технологик ускуналар (кейинги ўринларда — кўмир батареялари ва бошқа ускуналар);

сигимлар (ликёр-ароқ маҳсулоти ишлаб чиқариш учун);

қуйиш линиялари.

16. Ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда кўмир батареялари ва бошқа ускуналарнинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$W_n = (A_1 \times n_1 + \dots + A_n \times n_n) \times 24 \times T / K_{\kappa/x}$$

бунда,

W_n — ускунанинг қуввати, йилига декалитр;

A — кўмир батареялари ва бошқа ускуналарнинг вақт бирлигидаги унумдорлиги (бунда ускунанинг фойдаланиш йўриқномасига мувофиқ қабул қилинади), соатига декалитр;

n — кўмир батареялари ва бошқа ускуналар сони, дона;

24 — кўмир батареяларининг суткада ишлаш соати;

T — йиллик ускуналар ишлаган кунлар сони, камида 343 кун;

$K_{\kappa/x}$ — ярим тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулотга айлантириш коэффициенти.

Мисол учун, йиллик ишлаб чиқариш қувватини ҳисоб-китоб қилишда, корхонанинг соатига 35 декалитр қувватда ишлайдиган 2 та кўмир батареялари мавжуд, улар узлуксиз бир суткада 24 соат, бир йилда 343 сутка (профилактика учун тўхташлар ва хомашёда узилишларни инобатга олиб, бир йилда ўртача 343 иш куни ҳисобланмоқда) ишлаганда ва ярим тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулотга айлантириш коэффициенти 1,009 деб олинганда:

$W_n = (35 \times 2) \times 24 \times 343 / 1,009 = 571,0$ минг дал йиллик ишлаб чиқариш қуввати ҳисобланди.

Бунда $A = 35$, $n = 2$, 24 — суткада ишлаш соати, $T = 343$, $K_{\kappa/x} = 1,009$.

17. Ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда сигимларнинг йиллик қуввати қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$W_v = (V_1 \times n_1 + \dots + V_n \times n_n) \times K \times b / K_{\kappa/x}$$

бунда:

W_v — сигимнинг йиллик қуввати, декалитр;

V_n — ликёр-ароқ маҳсулотларини тайёрлашда фойдаланиладиган сигимнинг қуввати (бунда сигимнинг паспортида белгиланган талабларга мувофиқ қабул қилинади), декалитр;

n_n — ликёр-ароқ маҳсулотларини тайёрлашда фойдаланиладиган сигимлар сони, дона;

K — сигимни тўлдириш коэффициенти — сигимнинг ҳажми маълум бир технологик операцияни бажаришда қуйилган ярим тайёр маҳсулот ҳажмига

нисбати (бунда сигимнинг паспортида белгиланган талабларга мувофиқ қабул қилинади);

b — технологик цикллари сони;

$K_{к/х}$ — ярим тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулотга айлантириш коэффициенти.

Мисол учун, ликёр-арок маҳсулотини тайёрлаш учун ҳар хил ҳажмдаги 10 дона сигим мавжуд бўлса (5 та 1 000 декалитр, 3 та 2 500 дал ва 2 та 5 000 минг дал ҳажмдаги), йил давомида 10 маротаба ушбу сигимлардан фойдаланилиб маҳсулотлар тайёрланганда, сигимни тўлдириш коэффициенти 0,9 ва ярим тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулотга айлантириш коэффициенти 1,009 деб олинганда:

$W_v = (1000 * 5 + 2500 * 3 + 5000 * 2) * 0,9 * 10 / 1,009 = 200,5$ минг дал ликёр-арок маҳсулоти йиллик ишлаб чиқариш қуввати ҳисобланди.

Бунда $V_1 = 1\,000$, $n_1 = 5$, $V_2 = 2\,500$, $n_2 = 3$, $V_3 = 5\,000$, $n_3 = 2$, $K = 0,9$, $b = 10$, $K_{к/х} = 1,009$.

18. Арок ва ликёр-арок маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қуйиш линияларининг қуввати қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$W_e = E * n * k * T * V_1,$$

бунда:

W_e — қуйиш линиясининг йиллик қуввати, декалитр;

E — қуйиш линиясининг унумдорлиги, қадоқлаш (шиша) соатига;

n — қуйиш линиясининг сони, дона;

k — кунлик қуйиш линияларининг иш соатлари сони;

T — йиллик ускунанинг ишлаш кунлари сони, 242 кундан кам бўлмаган;

V_1 — истеъмол идишининг ҳажми (бутилка), декалитр.

Мисол учун, корхонада ҳар бири соатига 2 000 дона истеъмол идишига қуйиш қувватига эга бўлган 4 та линия мавжуд, бир иш кунида 7 соат, йилига 242 кун ишласа ва истеъмол идишининг (бутилка) ҳажми 0,045 дал бўлганда:

$W_e = 2000 * 4 * 7 * 242 * 0,045 = 609,8$ минг дал қуйиш линияларининг йиллик ишлаб чиқариш қуввати ҳисобланди.

Бунда $E = 2\,000$; $n = 4$; $k = 7$; $T = 242$; $V_1 = 0,045$.

Қуйиш линиялари қувватини тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришда энг паст ўрнатилган қувватга эга бўлган асосий технологик ускуналар турининг қувватидан фойдаланилган ҳолда ҳисобланади.

19. Ярм тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулотга айлантириш коэффициенти қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$K_{к/х} = M_{ят} / M_{тайёр}$$

бунда

$M_{ят}$ — тайёр маҳсулотни олиш учун зарур бўлган маълум технологик операцияда ярм тайёр маҳсулот ҳажми, декалитр;

$M_{тайёр}$ — белгиланган ҳажмдаги ярм тайёр маҳсулотдан (бунда техно-

логик йўриқнома (стандарт)га мувофиқ қабул қилинади) олиниши мумкин бўлган тайёр маҳсулот ҳажми, декалитр.

Мисол учун 1 000 декалитр тайёр маҳсулот ишлаб чиқарилганда, ушбу маҳсулотни тайёрлаш жараёнида 1 009,3 декалитр ярим тайёр маҳсулот ишлатилади. Ярим тайёр маҳсулот ва тайёр маҳсулотларнинг нисбати орқали коэффиценти аниқланади ($K_{к/х} = 1009,3 / 1000 = 1,009$).

4-боб. Йиллик ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланишни мониторинг қилиш

20. Йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан корхоналарнинг тасдиқланган йиллик ишлаб чиқариш режасига мувофиқ мониторинг юритилади.

21. Мониторинг ваколатли давлат органининг ахборот тизимларидаги ҳамда корхоналар томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида юритилади.

22. Ваколатли давлат органи томонидан ишлаб чиқариш режалари асосида йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни мониторинг қилишда қуйидагилар ўрганилади:

харид қилинган, сарфланган ва қолдиқда бўлган истеъмол этил спирти ҳажми;

ишлаб чиқарилган, реализация қилинган ва сақланаётган алкоголь маҳсулотлари ҳажми;

ишлаб чиқаришда фойдаланилган акциз маркалари ва мажбурий рақамли маркировка кодлари сони;

ишлаб чиқаришда фойдаланилган ичимлик суви ва электр энергияси сарфи;

алкоголь маҳсулотлари реализацияси бўйича тўланган солиқлар.

23. Йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишнинг белгиланган кўрсаткичини ҳисоблашда қуйидагилар инobatга олинади:

муҳандислик-коммуникация ва энергетика инфратузилмасидаги узилишлар ҳисобидан ишлаб чиқариш ҳажмининг камайиши;

ички ва ташқи бозор талаби бўйича ишлаб чиқарилган маҳсулотлар савдосининг кескин тушиб кетиши натижасида ишлаб чиқариш суръатига таъсири. Бунда ички бозор талабини ўрганиш орқали ишлаб чиқариш суръатини ошириш, маҳсулотларни сотиш учун бозорларни излаш ва ўзлаштириш бўйича маркетинг чоралари кўрганлиги асосланиши лозим;

ишлаб чиқариш технологик ускуналарида юзага келган техник носозликлар туфайли ишлаб чиқаришдаги узилишлар. Бунда техник носозликлар туфайли ишлаб чиқаришдаги узилишлар уч кун муддатдан ошганда, ваколатли давлат органи хабардор қилинади ҳамда жойига чиққан ҳолда асосий сабаблар ўрганилади.

Корхона ишлаб чиқариш технологик ускуналарида юзага келган техник носозликлар туфайли ишлаб чиқаришдаги узилишлар ҳақида ваколатли давлат органини хабардор қилмаса, йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фой-

даланишнинг белгиланган кўрсаткичини ҳисоблашда юқоридаги ҳолат инобатга олинмайди.

24. Корхоналар томонидан режалаштирилган йилда ишлаб чиқариш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилишини вақтинча тўхтатиб, қайта тиклаганда йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишнинг белгиланган кўрсаткичи тўхтатилган кунлардан чегирилган ҳолда ҳисобланади.

25. Ваколатли давлат органи мониторинг натижаси бўйича корхоналар томонидан ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи бажарилишини ҳар ярим йил якуни бўйича ҳисоб-китоб қилади.

Мисол учун, корхонанинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 1 000 декалитрни, тасдиқланган ойма-ой ишлаб чиқариш режасига мувофиқ биринчи ярим йиллик учун 400 декалитр, иккинчи ярим йиллик учун 600 декалитр ишлаб чиқариш режалаштирилган бўлса, ушбу режа бўйича ҳисоб-китоб қилинади.

26. Корхонада йиллик ишлаб чиқариш режасини тасдиқлашда, ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш кўрсаткичининг биринчи ва иккинчи ярим йилликда бажарилиши мустақил белгиланади.

Бунда қувватдан фойдаланиш кўрсаткичи тенг улушларда ёки ўз имкониятларидан келиб чиқиб, ишлаб чиқаришнинг юқори улуши биринчи ярим йилликда ёки иккинчи ярим йилликда белгиланиши мумкин.

Бирок, ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 60 фоиздан, ликёр-ароқ ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 50 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

27. Йиллик ишлаб чиқариш режасида ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ (100 фоиз) фойдаланиш белгиланган, лекин тасдиқланган режа кўрсаткичи бажарилмаган тақдирда, ваколатли давлат органи томонидан режалаштирилган ва ҳақиқатда бажарилган ҳажм бўйича ҳисоб-китоб қилинади.

28. Ишлаб чиқариш қувватларидан 60 фоиз (ликёр-ароқда 50 фоиз) кўрсаткичда бажарилиши ҳисоб-китоби қуйидаги формулада амалга оширилади:

$$W_{y/q} * 60 \% = Y_1 * 60 \% + Y_2 * 60 \%$$

бунда:

$W_{y/q}$ — корхона паспортида белгиланган йиллик ишлаб чиқариш қуввати;

Y_1 — биринчи ярим йилликда ишлаб чиқариш;

Y_2 — иккинчи ярим йилликда ишлаб чиқариш.

Мисол учун, йиллик ишлаб чиқариш қуввати 1 000 декалитр бўлса, биринчи ярим йил учун 400 декалитр, иккинчи ярим йилда 600 декалитр ишлаб чиқариш қувватларига бўлинганди:

биринчи ярим йиллик учун — 400 декалитр * 60 фоиз = 240 декалитр;

иккинчи ярим йиллик учун — 600 декалитр * 60 фоиз = 360 декалитр
миқдорида ишлаб чиқарилиши лозим.

Натижада уларнинг йиғиндиси йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичининг 60 фоизиди, яъни 1000 декалитр * 60 фоиз = 600 декалитр миқдорига тенг бўлади.

29. Корхоналар томонидан дастлабки ярим йил якуни бўйича ароқ, шунингдек, истеъмол этил спиртидан ароқ ва ликёр-ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 60 фоиздан кам бўлганда, белгиланган 60 фоизнинг бажарилмаган қисмига акциз солиғи суммасининг 50 фоизи миқдорида жарима қўлланади.

Агарда кейинги ярим йил якунларида тасдиқланган йиллик ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш режаси тўлиқ бажарилганда ҳамда акциз солиғи тўлиқ тўланганда, ундирилган молиявий жарима суммалари қайтарилади.

Агарда иккинчи ярим йил якунларида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи 60 фоиздан ортиқ бажарилганда, ортиқча бажарилган қисми биринчи ярим йил якунларида бажарилмаган қисмига қўшиб ҳисобга олинади ҳамда ундирилган молиявий жарима суммаси бажарилган қисмига нисбатан мутаносиб равишда қайтарилади.

30. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи бажарилмагани учун қўлланадиган жарима қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$\Sigma_{\text{жарима}} = (W_{Y/Y} * 60 \% - F_{Y/Y}) * V * 10 * \text{акциз солиқ} * 50 \%$$

бунда:

$W_{Y/Y}$ — корхона томонидан тасдиқланган режанинг ярим йиллик кўрсаткичи, декалитр;

$F_{Y/Y}$ — ҳақиқатда ишлаб чиқарилган ҳажм, декалитр;

V — маҳсулотнинг таркибидаги этил спирти ҳажми (қуввати);

10 — декалитрдан литрга айлантириш учун қўлланадиган бирлик;

акциз солиғи — 1 литр абсолют алкоғолдаги маҳсулот учун қонунчиликда белгиланган солиқ миқдори.

Мисол учун, ишлаб чиқарувчининг ярим йиллик ишлаб чиқариш қуввати 400 декалитр, белгиланган қувватнинг 60 фоизи 240 декалитрни ташкил этади.

Агарда корхона ярим йилда ҳақиқатда 200 декалитр маҳсулот ишлаб чиқарган бўлса, унга нисбатан акциз солиғининг 50 фоизи миқдорида жарима қуйидагича ҳисобланади:

$$\Sigma_{\text{жарима}} = (400 * 60\% - 200) * 0,4 * 10 * 40000 \text{ сўм} * 50\% = 3\,200\,000 \text{ сўм.}$$

Бунда $W_{Y/Y} = 400$, $F_{Y/Y} = 200$, $V = 0.4$, 10 — декалитрни литрга айлантириш учун қўлланилган бирлик, 40 000 сўм — 1 литр абсолют алкоғоль учун акциз солиғи, 50% — жарима миқдори.

31. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи бажарилмагани учун қўлланадиган жарима ушбу Низомга иловага* мувофиқ схема асосида ваколатли давлат органи томонидан қўлланади.

32. Ундирилган жарима суммаси ваколатли давлат органининг бюджет-

* 3-илова «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

дан ташқари жамғармасига ўтказилади ҳамда белгиланган ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш кўрсаткичи бажарилганда қайтарилади.

33. Жарима қўллашга доир баённома бажариш учун ишлаб чиқарувчи корхонага қуйидаги тартибда тақдим этилади:

электрон шаклда шахсий кабинетига юборилади ва баённома корхона томонидан танишиб чиқилганидан кейин, бироқ баённома жўнатилган санадан эътиборан уч кундан кечиктирмай олинган деб ҳисобланади;

буюртма хат асосида почта орқали юборилади ва жўнатилганидан сўнг беш кундан кейин олинган деб ҳисобланади;

корхона раҳбарига шахсан сана кўрсатилган ҳолда имзо қўйдириб топширилиши мумкин.

34. Қўлланган жарима суммаси беш иш куни мобайнида тўланмаган тақдирда, суд тартибида ундирилади. Жарима қўллаш ҳақидаги қарор устидан суд тартибида шикоят қилиниши мумкин.

5-боб. Якунловчи қоидалар

35. Низом талабларини қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

36. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ

374 Республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятининг энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини ишлаб чиқиш тартибини янада такомиллаштириш тўғрисида*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 11 сентябрдаги ПФ–158-сон Фармони билан тасдиқланган «Ўзбекистон — 2030» стратегиясида белгиланган самарадорлик кўрсаткичларига эришиш, шунингдек, республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятининг энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини ишлаб чиқиш тартибини янада такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик) ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг қуйидаги таклифлари маъқуллансин:

республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятининг энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини (кейинги ўринларда — КРІ кўрсаткичлари) ишлаб чиқиш, уларнинг натижаларини таҳлил қилиш ҳамда бажарилмаслик хавфларининг олдини олиш бўйича таклифлар ишлаб чиқадиган эксперт гуруҳларини ташкил этиш;

республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари томонидан ишлаб чиқилган КРІ кўрсаткичларини давлат илмий-тадқиқот марказлари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар ходимларини жалб қилган ҳолда экспертизадан ўтказиш тартибини жорий этиш.

2. Белгилаб қўйилсинки:

эксперт гуруҳлари КРІ кўрсаткичлари асосида баҳоланадиган республика ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмаларида жамоатчилик асосида ташкил этилади;

Агентлик томонидан республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарларининг КРІ кўрсаткичларини экспертизадан ўтказиш учун давлат илмий-тадқиқот марказлари ҳамда бошқа масъул ташкилотлар ходимлари жалб қилинади;

эксперт гуруҳлари республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари бошчилигида тузилади, уларнинг таркибига заруратга кўра келишув асосида Вазирлар Маҳкамаси, Агентлик, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор ташкилотларнинг масъул ходимлари жалб этилиши мумкин.

3. Қуйидагилар эксперт гуруҳларининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

КРІ кўрсаткичларини уларнинг «Ўзбекистон — 2030» стратегиясида бел-

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 15 июлда эълон қилинган.

гиланган мақсадлар ва давлат дастурларига мувофиқлиги ҳамда боғлиқлиги, шунингдек, соҳадаги мавжуд тизимли муаммоларни бартараф этишга йўналтирилгани ҳамда молиялаштириш манбалари белгилангани инобатга олинган ҳолда ишлаб чиқиш;

КРІ кўрсаткичлари бажарилишини доимий равишда мониторинг қилиб бориш, уларнинг бажарилмаслик хавфларининг олдини олиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

КРІ кўрсаткичларини ишлаб чиқишда уларнинг бюджет маблағларидан фойдаланиш билан боғлиқ мақсадли индикаторларга мувофиқлигини кўриб чиқиш, КРІ кўрсаткичлари натижаларини тизимли таҳлил қилиш.

4. Республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари бир ой муддатда эксперт гуруҳлари таркибини тасдиқласин ва улар тўғрисидаги маълумотларни Агентликка тақдим этсин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг «Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятини энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари асосида баҳолашни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2024 йил 31 июлдаги 463-сон қарорига иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

6. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг

Бош вазири

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 14 июль,
435-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 14 июлдаги 435-сон қарорига
ИЛОВА

**Вазирлар Маҳкамасининг «Республика ва маҳаллий ижро
этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари
раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятини энг муҳим
самарадорлик кўрсаткичлари асосида баҳолашни ташкил этиш
чора-тадбирлари тўғрисида» 2024 йил 31 июлдаги 463-сон
қарорига киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. 4-банднинг учинчи хатбошиси «ўзининг» сўзидан кейин «камида бош-қарма бошлиғи даражасидаги» сўзлари билан тўлдирилсин.
2. 1-илованинг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

**«Фаолияти энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари асосида
баҳоланадиган республика ижро этувчи ҳокимият
органлари ва хўжалик бирлашмалари
РЎЙХАТИ**

I. Вазирликлар

1. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
2. Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги
3. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги
4. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
5. Сув хўжалиги вазирлиги
6. Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги
7. Транспорт вазирлиги
8. Энергетика вазирлиги
9. Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги
10. Рақамли технологиялар вазирлиги
11. Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги
12. Соғлиқни сақлаш вазирлиги
13. Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги
14. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги
15. Спорт вазирлиги
16. Маданият вазирлиги
17. Ташқи ишлар вазирлиги
18. Адлия вазирлиги

II. Қўмиталар

19. Солиқ қўмитаси
20. Оила ва хотин-қизлар қўмитаси
21. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Саноат, радиация ва ядро хавфсизлиги қўмитаси
22. Дин ишлари бўйича қўмита
23. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Божхона қўмитаси

24. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси
25. Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Автомобиль йўллари қўмитаси
26. Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳузуридаги Туризм қўмитаси
27. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси
28. Миллатлараро муносабатлар ва хориждаги ватандошлар масалалари бўйича қўмита

III. Агентликлар

29. Ёшлар ишлари агентлиги
30. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги
31. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Атом энергияси агентлиги
32. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миграция агентлиги
33. Энергетика бозорини ривожлантириш ва тартибга солиш агентлиги
34. Давлат активларини бошқариш агентлиги
35. Миллий антидопинг агентлиги
36. Маданий мерос агентлиги
37. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Кадастр агентлиги
38. Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги ҳузуридаги Хорижий инвестицияларни жалб этиш агентлиги
39. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги
40. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Агросаноатни ривожлантириш агентлиги
41. Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Фуқаро авиацияси агентлиги
42. Рақамли технологиялар вазирлиги ҳузуридаги Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги
43. Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳузуридаги Ўрмон ва яшил ҳудудларни кўпайтириш, чўлланишга қарши курашиш агентлиги
44. Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳузуридаги Гидрометеорология хизмати агентлиги
45. Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳузуридаги Чиқиндиларни бошқариш ва циркуляр иқтисодиётни ривожлантириш агентлиги
46. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги
47. Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳузуридаги Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги
48. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ҳузуридаги Инновацион ривожланиш агентлиги
49. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ҳузуридаги Билим ва малакаларни баҳолаш агентлиги
50. Маданият вазирлиги ҳузуридаги Кинематография агентлиги

51. Адлия вазирлиги ҳузуридаги «Ўзархив» агентлиги
52. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги
53. Сув ҳўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Сув ҳўжалиги объектларини эксплуатация қилиш агентлиги

IV. Инспекциялар

54. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Агросаноат мажмуи устидан назорат қилиш инспекцияси
55. Сув ҳўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Сув ҳўжалиги объектлари хавфсизлигини ва сувдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси
56. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Қурилиш ва уй-жой коммунал ҳўжалиги соҳасида назорат қилиш инспекцияси
57. Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Транспорт назорати инспекцияси
58. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси
59. Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги ҳузуридаги Тоғ-кон саноати ва геология соҳасини назорат қилиш инспекцияси
60. Рақамли технологиялар вазирлиги ҳузуридаги Ахборотлаштириш ва телекоммуникациялар соҳасида назорат инспекцияси
61. Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги ҳузуридаги Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида назорат инспекцияси

V. Марказлар ва бошқа ташкилотлар

62. Республика Маънавият ва маърифат маркази
63. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги соҳасида стратегик ривожланиш ва тадқиқотлар халқаро маркази
64. Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлардаги элчихоналари (элчилар, савдо-иқтисодий масалалар бўйича маслаҳатчилар)

VI. Давлат улуши 50 фоиздан юқори бўлган компаниялар ва жамиятлар

65. «Ўзавтосаноат» АЖ
66. «Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси» АЖ
67. «Ўзагролизинг» АЖ
68. «Ўзсувтаъминот» АЖ
69. «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ
70. «Uzbekistan Airways» АЖ
71. «Uzbekistan Airports» АЖ
72. «Тошшаҳартрансхизмат» АЖ
73. «Ўзбекистон миллий электр тармоқлари» АЖ
74. «Ўзбекнефтегаз» АЖ
75. «Ўзтрансгаз» АЖ
76. «Худудий электр тармоқлари» АЖ
77. «Иссиқлик электр станциялари» АЖ
78. «Худудгазтаъминот» АЖ
79. «Ўзбекгидроэнерго» АЖ
80. «Навоий КМК» АЖ
81. «Олмалиқ КМК» АЖ
82. «Ўзметкомбинат» АЖ
83. «Ўзкимёсаноат» АЖ

84. «Навоийазот» АЖ
85. «Ўзсаноатэкспорт» АЖ
86. «Ўзбекэкспертиза» АЖ
87. «Савдони ривожлантириш компанияси» АЖ
88. «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ
89. «Агробанк» АТБ
90. «Ўзмиллийбанк» АЖ
91. «Микрокредитбанк» АТБ
92. АТ «Халқ банки»
93. «Асакабанк» АЖ
94. «Туронбанк» АТБ
95. АТ «Алоқабанк»
96. «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ
97. «Ўзбектелеком» АК
98. «Дори-Дармон» АК
99. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси
100. «Ўзмелиомашлизинг» ДУК
101. «Навоийуран» ДК

VII. Уюшмалар

102. «Ўзтўқимачиликсаноат» уюшмаси
103. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси
104. «Ўзчармсаноат» уюшмаси
105. «Ўзсаноатқурилишматериаллари» уюшмаси
106. «Ўзбекипаксаноат» уюшмаси
107. «Ўзёғмойсаноат» уюшмаси
108. «Хунарманд» уюшмаси
109. «Ўзбекзаргарсаноати» уюшмаси
110. «Ўзбекбалиқсаноат» уюшмаси
111. «Паррандасаноат» уюшмаси
112. «Ўзбекистон асаларичилари» уюшмаси
113. Ўзбекистон фермерлари кенгаши
114. Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси

Изоҳ. Ушбу рўйхатдаги республика ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмаларининг раҳбарлари бир вақтнинг ўзида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари бўлганда, шунингдек, режим ва кадрлар масалалари бўйича ўринбосарларга Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 13 мартдаги ПФ–49-сон Фармони билан жорий этилган фаолият самарадорлигини баҳолаш тизими татбиқ этилмайди».

3. 2-иловада:

а) 12-банд қуйидаги мазмундаги хатбошилар билан тўлдирилсин:

«Самарадорлик кўрсаткичларининг прогнози қуйидаги шаклларда белгиланади:

даврий — йиллик прогноз чораклардаги прогнозлар жами йиғиндисига тенг;

ўсувчи — йиллик прогноз охириги чоракдаги прогнозга тенг ҳамда чораклардаги прогнозлар олдинги чоракдан кам бўлиши мумкин эмас;

ўртача — йиллик прогноз чораклардаги прогнозлар ўртача қийматига тенг;

ўзгарувчан — йиллик прогноз охириги чоракдаги прогнозга тенг;

б) 13-банд қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда ҳар битта самарадорлик кўрсаткичларининг маълумотини тасдиқлашга битта давлат органи масъул бўлади ҳамда баҳоланувчи раҳбар фаолият юритадиган давлат органини ёки унга бўйсунувчи ташкилотни намунавий шакл лойиҳасига киритишга йўл қўйилмайди»;

в) 16-бандда:

биринчи хатбошидаги «15 декабрга қадар Вазирлар Маҳкамасига» сўзлари «1 декабрга қадар Давлат хизматини ривожлантириш агентлигига» сўзлари билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбошидаги «тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига» сўзлари «келишиш учун Давлат хизматини ривожлантириш агентлигига» сўзлари билан алмаштирилсин;

г) қуйидаги мазмундаги 16¹ ва 16²-бандлар билан тўлдирилсин:

«16¹. Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги илмий-тадқиқот марказлари ҳамда бошқа манфаатдор ташкилотлар ходимларини жалб қилган ҳолда, республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари намунавий шаклга мувофиқ баҳоланувчи раҳбар фаолиятининг кейинги йил учун самарадорлик кўрсаткичларини, уларга эришиш бўйича «йўл харитаси»ни ҳамда уни ҳудудларда амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини «Ўзбекистон-2030» стратегияси ва давлат дастурига мувофиқлиги ва боғлиқлиги, ташкилотларнинг ўзаро боғлиқ самарадорлик кўрсаткичларининг уйғунлиги таъминлангани нуқтаи назаридан 20 декабрга қадар экспертизадан ўтказди ва якуни бўйича хулоса беради.

16². Республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари 25 декабрга қадар баҳоланувчи раҳбар фаолиятининг кейинги йил учун самарадорлик кўрсаткичларини, уларга эришиш бўйича «йўл харитаси»ни ҳамда уни ҳудудларда амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини Давлат хизматини ривожлантириш агентлигининг хулосаси билан бирга Вазирлар Маҳкамасига киритади»;

д) 22-банд қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда муддати тугаган ҳисобот давридаги самарадорлик кўрсаткичлари, «йўл харитаси» ҳамда чора-тадбирлар дастурига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тақиқланади»;

е) 31-банднинг «б» кичик бандида:

учинчи хатбошидаги «ўсувчи шаклда» сўзлари «ўсувчи ҳамда ўзгарувчан шаклда» сўзлари билан алмаштирилсин;

олтинчи хатбоши «чораклик маълумоти» сўзларидан кейин «, бунда фақат вазн белгиланган чораклар инобатга олинади» сўзлари билан тўлдирилсин;

ж) 1-илованинг «1-босқич» позицияси қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

1-босқич	Республика ижро этувчи хокимият органлари ҳамда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари (кейинги ўринларда — баҳоланувчи раҳбар)	1. Энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари (кейинги ўринларда — самарадорлик кўрсаткичлари), уларга эришиш бўйича «йўл хариталари» ҳамда ҳудудларда амалга ошириладиган чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиб, келишиш учун Давлат хизматини ривожлантириш агентлигига киритади. Бунда хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятининг самарадорлик кўрсаткичлари, «йўл хариталари» ва чора-тадбирлар дастури кузатув кенгашлари томонидан маъқулланганидан сўнг келишиш учун Давлат хизматини ривожлантириш агентлигига киритилади.	1 декабрга кадар
	Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги	2. Самарадорлик кўрсаткичларини, уларга эришиш бўйича «йўл харитаси»ни ҳамда уни ҳудудларда амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини «Ўзбекистон-2030» стратегияси ва давлат дастурига мувофиқлиги ва боғлиқлиги, ташкилотларнинг ўзаро боғлиқ самарадорлик кўрсаткичларининг уйғунлиги таъминлангани нуқтаи назаридан экспертизадан ўтказди ва якуни бўйича хулоса беради.	20 декабрга кадар
	Баҳоланувчи раҳбар	3. Самарадорлик кўрсаткичларини, уларга эришиш бўйича «йўл харитаси»ни ҳамда уни ҳудудларда амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини Давлат хизматини ривожлантириш агентлигининг хулосаси билан бирга Вазирлар Маҳкамасига киритади.	25 декабрга кадар

»

4. 3-иловада:

а) 12-банд қўйидаги мазмундаги хатбошилар билан тўлдирилсин:

«Самарадорлик кўрсаткичларининг прогнози қуйидаги шаклларда белгиланади:

даврий — йиллик прогноз чораклардаги прогнозлар жами йиғиндисига тенг:

ўсувчи — йиллик прогноз охирги чоракдаги прогнозга тенг ҳамда чораклардаги прогнозлар олдинги чоракдан кам бўлиши мумкин эмас;

Ўртача — йиллик прогноз чораклардаги прогнозлар ўртача қийматига тенг;

ўзгарувчан — йиллик прогноз охирги чоракдаги прогнозга тенг»;

б) 13-банд қўйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда ҳар битта самарадорлик кўрсаткичларининг маълумотини тас-

диқлашга битта давлат органи масъул бўлади ҳамда баҳоланувчи раҳбар фаолият юритадиган давлат органини ёки унга бўйсунувчи ташкилотни намунавий шакл лойиҳасига киритишга йўл қўйилмайди;

в) 31-банд қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда муддати тугаган ҳисобот давридаги самарадорлик кўрсаткичларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тақиқланади»;

г) 33-банд қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда муддати тугаган ҳисобот давридаги «йўл харитаси» ҳамда туман (шаҳар) ҳокими ўринбосари фаолиятининг самарадорлик кўрсаткичларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тақиқланади»;

д) 43-банднинг «б» кичик бандида:

учинчи хатбошидаги «ўсувчи шаклда» сўзлари «ўсувчи ҳамда ўзгарувчан шаклда» сўзлари билан алмаштирилсин;

олтинчи хатбоши «чораклик маълумоти» сўзларидан кейин «, бунда фақат вазн белгиланган чораклар инобатга олинади» сўзлари билан тўлдирилсин;

е) 46-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

375 Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида*

Ўзбекистон Республикасининг «Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ, шунингдек, болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари тазйиқ ва зўравонликдан ишончли ҳимоя қилинишини таъминлаш борасидаги ишлар самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қуйидагиларни назарда тутувчи Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин:

болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, улар ҳақида хабардор қилиш тартиби;

болаларни ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш тартиби;

болаларга нисбатан зўравонлик содир этган шахсларга нисбатан қўлла-ниладиган таъсир чоралари.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Ички ишлар вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги икки ой муддатда тазйиқ ва зўравонлик ҳолатларини аниқлаш ҳамда индивидуал чора-тадбирларни режалаштириш ва амалга оширишни назарда тутувчи ички стандарт операция тартибларини ишлаб чиқиб, тасдиқласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 2-иловага мувофиқ айрим қарорларига қуйидагиларни назарда тутувчи ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин:

зўравонликдан жабрланган болаларга ҳимоя ордерини бериш;

зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахснинг зўравонлик ҳуқ-атворини ўзгартириш бўйича тузатиш дастуридан ўтиш тартиби;

хорижда ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг болаларини Ўзбекистон Республикасига қайтаришда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг ваколатларини белгилаш.

4. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни икки ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

5. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республи-

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 14 июлда эълон қилинган.

каси Бош вазирининг ўринбосари — Оила ва хотин-қизлар қўмитаси раиси
З.Б. Маҳкамова зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 14 июль,
440-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 14 июлдаги 440-сон қарорига
1-ИЛОВА

**Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш,
зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, ҳимоя қилиш режасини
ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш, ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва ташкилотлар (кейинги ўринларда — масъул давлат органлари ва ташкилотлари) — «Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (кейинги ўринларда — Қонун)нинг 7-моддасида назарда тутилган болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи субъектлар;

зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган бола — Қонуннинг 27-моддасида назарда тутилган тоифалардан бирига мансуб бўлган бола;

ҳимоя қилиш режаси — Қонуннинг 23-моддасида назарда тутилган чора-тадбирларни, уларнинг ҳажмини, даврийлигини, тегишли ёрдам ва хизматлар кўрсатиш шартлари ҳамда муддатларини, чора-тадбирларни амалга ошириш учун масъул бўлган шахсларни, зарур мақсадли кўрсаткичларни ўз ичига олган чора-тадбирлар мажмуи.

**2-боб. Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини
аниқлаш, хабар бериш ва зўравонлик хавфи даражасини
баҳолаш тартиби**

3. Болаларга нисбатан зўравонлик ҳолатларини аниқлаш, хабар бериш,

зўравонлик хавфи даражасини баҳолаш ва ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ушбу Низомга 1-иловага* мувофиқ схема асосида амалга оширилади.

4. Зўравонликдан жабрланган ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар бевосита ўзлари ёхуд уларнинг қонуний вакиллари, шунингдек, уларнинг қариндошлари ёки бошқа шахслар зўравонлик ҳолати тўғрисида «Инсон» ижтимоий хизматлар маркази (кейинги ўринларда — «Инсон» маркази), ички ишлар органлари, шунингдек, бошқа масъул давлат органлари ва ташкилотларига мурожаат қилади.

5. «Инсон» марказлари ва ички ишлар органлари оммавий ахборот воситаларидаги, Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги, шу жумладан, ижтимоий тармоқлардаги хабарлар асосида якка тартибдаги чора-тадбирларни амалга ошириши мумкин.

6. Қуйидагилар болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш бўйича якка тартибдаги чора-тадбирларни амалга ошириш учун асос ҳисобланади:

зўравонликдан жабрланувчининг ёки унинг қонуний вакилининг мурожаати;

жисмоний ёки юридик шахсларнинг хабарлари;

болаларга нисбатан зўравонлик содир этиш ёки уларни содир этишга уриниш фактларининг давлат органлари ва ташкилотлари ходимлари томонидан бевосита аниқланганлиги;

оммавий ахборот воситаларидаги, Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги, шу жумладан ижтимоий тармоқлардаги маълумотлар;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлардан келиб тушган материаллар.

7. Масъул давлат органлари ва ташкилотлари томонидан зўравонликдан жабрланган болалар ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болалар тўғрисидаги мурожаат келиб тушган ёки фактлар аниқланган тақдирда, дарҳол ушбу Низомга 2-иловага* мувофиқ намунадаги хабарномани тўлдирган ҳолда бу ҳақида ушбу ҳудуддаги «Инсон» маркази ҳамда ички ишлар органига хабар берилади.

8. «Инсон» марказлари болага нисбатан зўравонлик содир этилганлиги факти тўғрисидаги ахборотни олган пайтдан эътиборан ички ишлар органлари иштирокида зўравонликдан жабрланган боланинг, шунингдек, ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган боланинг ҳаётий вазиятини бир кун муддатда ўрганади.

Бунда «Инсон» маркази боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омилларни дастлабки баҳолашдан ўтказди ҳамда баҳолаш натижалари асосида боланинг ҳаётига ёки соғлиғига хавф даражасини «паст» ёки «юқори» деб топиши мумкин.

«Инсон» маркази томонидан болани соғлиғининг ҳолатидан келиб чиқиб, дастлабки баҳолаш жараёнига соғлиқни сақлаш муассасалари ходимлари, таълим муассасалари ходимлари ва бошқа зарур мутахассислар жалб этилиши мумкин.

9. Дастлабки баҳолаш натижасида болага нисбатан зўравонлик ҳола-

* 1-2-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

ти аниқланмаган тақдирда, ички ишлар органи ва «Инсон» маркази масъул ходимлари бу тўғрисида хулоса тузади ҳамда шу куннинг ўзида хулосани мурожаат этувчига тақдим этади.

10. Қуйидаги ҳолатлар боланинг ҳаётига ёки соғлиғига хавф даражасини «паст» ёки «юқори» деб баҳолаш учун асос ҳисобланади:

а) қуйидаги омиллар мавжуд бўлганда, хавф даражаси «паст» деб баҳоланади:

боланинг ҳаёти ёки соғлиғига таҳдид солиши мумкин бўлган хатарлар мавжуд, бироқ ушбу хатарларни бартараф этиш ёки камайтириш учун ша-роитлар бўлса;

болаларга нисбатан содир этилган жисмоний зўравонлик уларнинг соғ-лиғига жиддий зиён етказмаган (маъмурий ҳуқуқбузарлик ёки жиноят ало-матлари мавжуд бўлмаган ҳолатлар) бўлса;

болаларга нисбатан содир этилган руҳий зўравонлик натижасида уларда кучли стресс ёки депрессия белгилари мавжуд бўлмаса;

оила аъзолари орасида салбий одатлар (спиртли ичимликлар, гиёҳванд-лик воситалари, психотроп ёки инсон ақл-иродасига таъсир этувчи бошқа моддаларга қарам бўлиб қолган), ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларни содир этишга мойил бўлган ва (ёки) содир этувчи шахслар мавжуд бўлса;

б) қуйидаги омиллар мавжуд бўлганда, хавф даражаси «юқори» деб баҳо-ланади:

боланинг ҳаёти ёки соғлиғига жиддий таҳдид мавжуд бўлган ҳолда, зудлик билан аралашувни ва ҳимоя қилиш чораларини кўришни талаб қилса;

болаларга нисбатан жисмоний ва жинсий зўравонликлар (маъмурий ҳуқуқбузарлик ёки жиноят аломатлари мавжуд бўлган ҳолатлар) содир этилган бўлса;

ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар, шунингдек, тарбия, таъ-лим ва соғлиғини сақлаш мажбуриятлари юкланган шахслар томонидан бо-лаларга нисбатан ғамхўрлик кўрсатмаслик ҳолатлари мавжуд бўлса.

11. Руҳий зўравонлик натижасида болаларда кучли стресс ёки депрессия белгиларининг мавжудлиги «Инсон» маркази хулосаси асосида аниқланади. Заруратга кўра, мазкур хулосани қабул қилиш жараёнига «Инсон» маркази томонидан туман тиббиёт бирлашмаси мутахассислари жалб этилиши мум-кин.

12. Дастлабки баҳолаш натижаси бўйича боланинг ҳаётига ёки соғлиғи-га хатар «паст» даражада деб ҳисобланганда, «Инсон» маркази ижтимоий хо-дими «маҳалла еттилиги»нинг қолган аъзолари, таълим ва соғлиқни сақлаш муассасалари билан биргаликда:

оиладаги вазият ёмонлашувининг олдини олиш, вақтинча юзага келган қийинчиликларни бартараф этиш;

оиланинг эҳтиёжлари асосида ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий хизмат кўрсатиш;

болани таълимга жалб қилиш, зарур ҳолларда, тиббий ёрдам олишга кўмаклашиш;

оиланинг салбий одатларга ружу қўйган, ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларни содир этишга мойил бўлган ва (ёки) содир этувчи аъзоларига тиббий ва психологик ёрдам кўрсатиш;

оилани мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлашга, ота-онанинг ота-оналик кўникмаларини ривожлантиришга, болада ҳаётий кўникмаларни шакллантиришга қаратилган дастурларга жалб этиш орқали оиладаги муҳитни яхшилаш ҳамда зўравонлик хавфини бартараф этиш бўйича маҳалла даражасида бошқа ишларни ташкил этади.

Бунда оиладаги ҳолат бир ой давомида кузатиб борилади ва оиланинг эҳтиёжлари асосида ижтимоий хизмат ва ёрдамлар кўрсатилади.

13. Боланинг ҳаётига ёки соғлиғига хавф даражаси «юқори» деб баҳоланганида, «Инсон» маркази ички ишлар органи билан биргаликда боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омилларни зудлик билан бартараф этиш чораларини кўради, шунингдек, боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омилларни бартараф этиш бўйича чоралар кўришга ваколатли бўлган тегишли давлат органларига ёки мансабдор шахсларга мурожаат қилади.

Бунда ички ишлар органи «Инсон» маркази билан биргаликда боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омилларни бартараф этиш бўйича кечиктириб бўлмайдиган қуйидаги чоралардан бирини кўради:

зўравонлик содир этган шахсни қонунда белгиланган тартибда ва асосларда маъмурий йўл билан ушлаб туриш ҳамда процессуал мажбурлов чораларини қўллаш;

зўравонликдан жабрланган бола ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болага ёхуд унинг қонуний вакилига ҳимоя ордерини бериш;

зўравонликдан жабрланган болани ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болани ота-онасидан (уларнинг биридан) ёхуд уни ўз қарамоғига олган бошқа шахслардан олиб қўйиш ва унинг хавфсизлигини таъминлаш.

14. Боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омиллар бартараф этилганидан кейин, «Инсон» маркази зўравонликдан жабрланган боланинг ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган боланинг ҳаётий вазиятини ўн тўрт календарь кун ичида комплекс баҳолашдан ўтказди.

Комплекс баҳолашга масъул давлат органлари ва ташкилотларининг тегишли мутахассислари жалб этилади.

15. Комплекс баҳолаш жараёнида «Инсон» маркази қуйидагиларни ўрганади:

- боланинг жисмоний, руҳий, соғлиғи ва хавфсизлиги ҳолати;
- болага нисбатан содир этилган зўравонликнинг оқибатлари;
- боланинг таълим ва тарбия олиши учун яратилган шароитлар;
- боланинг яшаш шароитлари;
- бола ва оиланинг эҳтиёжлари;
- ота-оналарнинг фарзанд тарбияси борасидаги кўникмалари;

бола ва унга нисбатан зўравонлик содир этган шахс ўртасидаги, шунингдек, оиладаги ва таълим ташкилотидаги ўзаро муносабатлар;

болага нисбатан зўравонлик содир этилишига олиб келган омиллар;
зўравонлик содир этилишига сабаб бўлган бошқа ҳолатлар.

3-боб. Ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш тартиби

16. Комплекс баҳолаш натижаларига кўра «Инсон» маркази уч иш куни ичида масъул давлат органлари ва ташкилотлари билан биргаликда зўравонликдан жабрланган бола ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган боланинг ҳамда унинг қонуний вакилининг (бундан боланинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдид солувчи ҳаракатларни (ҳаракатсизликни) содир этган қонуний вакиллар мустасно) иштирокида болани ҳимоя қилиш режасини ишлаб чиқади.

17. Ҳимоя қилиш режасида қуйидаги чора-тадбирлар белгиланиши мумкин:

ҳимоя ордерини бериш;

зўравонликдан жабрланган болаларга ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларга ҳуқуқий, иқтисодий, ижтимоий, психологик, тиббий ва бошқа ёрдам кўрсатиш;

зўравонликдан жабрланган болаларнинг ҳамда ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларнинг оилаларини мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлаш;

зўравонликдан жабрланган болани ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болани ота-онасидан (уларнинг биридан) ёки болани ўз қарамоғига олган бошқа шахслардан боланинг ҳаётига ёхуд соғлиғига бевосита таҳдид мавжуд бўлганда вақтинча олиб қўйиш;

зўравонликдан жабрланган ёки зўравонликка гувоҳ бўлган болаларни «Жабрланувчиларни, гувоҳларни ва жиноят процессининг бошқа иштирокчиларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунида назарда тутилган ҳолларда, жиноят ишини юритиш чоғида ҳимоя қилиш чораларини қўллаш.

18. Ҳимоя ордери ички ишлар органлари томонидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда берилади ва зўравонликдан жабрланган бола ёки ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болага ёхуд унинг қонуний вакилига «Инсон» маркази ходими иштирокида топширилади.

Зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахсга ҳимоя ордерининг нусхаси берилади ҳамда унга ички ишлар органининг мансабдор шахси ҳимоя ордерининг шартлари ва уни бажармаслик оқибатлари, шунингдек, зўравонлик ҳулқ-атворини ўзгартириш бўйича тузатиш дастурларидан ўтиш зарурати билан таништиради.

Ҳимоя ордери «Инсон» маркази билан келишилган ҳолда, тегишли ҳудудда зўравонликнинг якка тартибдаги профилактикасини амалга ошириш учун масъул бўлган ички ишлар органининг мансабдор шахси томонидан

хавф даражасини баҳолашга асосланган зўравонлик факти ёки унинг содир этилиши таҳдиди аниқланган пайтдан эътиборан йигирма тўрт соат ичида ўттиз кун муддатгача берилади ва расмийлаштирилган пайтдан эътиборан кучга киради.

19. Зўравонликдан жабрланган болага ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болага қуйидагиларни ўз ичига оладиган зарур ҳуқуқий, иқтисодий, ижтимоий, психологик, тиббий ва бошқа ёрдам кўрсатилади:

бола олган, унинг келгуси ривожланишига таъсир кўрсатадиган руҳий ёки жисмоний жароҳатнинг салбий таъсирини камайтириш;

ҳаёт сифатини ошириш ва руҳий-ҳиссий осойишталикни таъминлаш;

хулқ-атворидаги оғишишларнинг ёки оила аъзолари, тенгдошлари билан муносабатларидаги бузилишларнинг олдини олиш ва (ёки) уларнинг оқибатларини бартараф этиш;

соғлиқни тиклаш ва мустаҳкамлаш;

боланинг реабилитациясини ва жамиятдаги, шу жумладан, тенгдошлари гуруҳидаги, оилавий муҳитдаги ижтимоий мослашувини енгиллаштириш;

зўравонлик содир этган шахсдан моддий зарарнинг ўрнини қоплаш ва маънавий зиённи компенсация қилиш бўйича чоралар кўриш;

юридик ёрдам кўрсатиш, ҳуқуқий ахборот ва ҳуқуқий маслаҳатлар бериш;

зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс билан мулоқотни чеклаш ёки мулоқотга тўсқинлик қилиш;

уларнинг вақтинчалик хавфсизлигини, уларнинг парваришини таъминлаш ва парваришини амалга оширадиган шахсни тайинлаш;

хавфсиз бошпана бериш;

қонунчиликда назарда тутилган бошқа чоралар.

20. Зўравонликдан жабрланган боланинг ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган боланинг манфаатларидан келиб чиқиб, унинг оила аъзоларига оилани мустаҳкамлаш ҳамда қўллаб-қувватлаш, шу жумладан, боланинг ҳаётига ёки соғлиғига бевосита таҳдид солувчи омилларни бартараф этиш бўйича масъул давлат органлари ва ташкилотларининг тегишли мутахассислари жалб этилган ҳолда қуйидаги хизматлар кўрсатилади:

зўравонлик содир этганликда айбдор шахснинг ҳиссий барқарорлигини таъминлаш, шунингдек мазкур шахснинг ота-оналик салоҳиятини, ҳаракатлари учун жавобгарлигини ва уларнинг оқибатларини англаб етиши учун ижтимоий, психологик, педагогик жиҳатдан қўллаб-қувватлаш;

болага нисбатан зўравонлик, унинг бола учун оқибатлари ҳамда қонунчиликда белгиланган жавобгарлик тўғрисида ахборот ва маслаҳатлар бериш орқали оила аъзоларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш;

зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахсда руҳий ҳолат бузилишлари аниқланган тақдирда, белгиланган тартибда психиатрия ёрдамини кўрсатиш;

болага нисбатан зўравонлик содир этилишига билвосита таъсир кўрсат-

ган иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш мақсадида иш қидираётган шахсларга ва ишсиз шахсларга хизматлар кўрсатиш, шу жумладан тадбиркорликка жалб этиш, ўзини ўзи банд қилишни ривожлантиришга доир фаолиятни ташкил этиш, касбга тайёрлашга, қайта тайёрлашга ва малакани оширишга юбориш ҳамда бошқа чоралар кўриш орқали оиланинг молиявий барқарорлигини таъминлашга кўмаклашиш;

болага нисбатан зўравонлик содир этилиши таҳдиди ҳисобга олинган ҳолда, қонунчиликда тақиқланмаган ҳамда хавф омилларини бартараф этишга, оилани мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлашга қаратилган бошқа хизматларни кўрсатиш.

21. Боланинг ҳаёти ва соғлиғи бевосита хавф остида қолган тақдирда «Инсон» маркази болани ота-онасидан (уларнинг биридан) ёки уни ўз қарамоғига олган бошқа шахслардан зудлик билан олиб қўйишга доир чоралар кўради.

Болани зудлик билан олиб қўйиш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органининг тегишли ҳужжатида асосан профилактика инспектори иштирокида амалга оширилади.

Бола ота-онасидан (уларнинг биридан) ёки уни ўз қарамоғига олган бошқа шахслардан олиб қўйилганда, «Инсон» маркази Қонуннинг 38-моддасида назарда тутилган жойлаштириш шаклларида жойлаштириш чораларини кўради.

«Инсон» маркази бола олиб қўйилганлиги тўғрисида ўша ҳудуддаги прокурорни хабардор қилади ҳамда етти кун ичида боланинг ота-онасининг ота-оналик ҳуқуқини чеклаш тўғрисида судга даъво билан мурожаат қилади.

4-боб. Ҳимоя қилиш режаси мониторингини амалга ошириш

22. Ҳимоя қилиш режасининг мониторинги бир ой давомида болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини олиш бўйича алоҳида чора-тадбирлар самарадорлигини аниқлаш, ҳимоя қилиш режасини қайта кўриб чиқиш ёки унинг амал қилишини тугатиш мақсадида «Инсон» маркази ва ички ишлар органлари томонидан амалга оширилади.

Бунда мониторинг жараёнига болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширувчи бошқа давлат органлари ва ташкилотлари жалб этилиши мумкин.

Ҳимоя қилиш режасини қайта кўриб чиқиш зўравонликдан жабрланган болаларнинг ва ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган болаларнинг ҳаётий вазияти ўзгариши муносабати билан амалга оширилади.

23. Мониторинг натижасига кўра «Инсон» марказлари ва ички ишлар органлари томонидан қуйидагилар амалга оширилади:

хатар омиллари мавжуд бўлганда, ҳимоя қилиш режасини қайта кўриб чиқиш;

зўравонлик ҳолати тўлиқ бартараф этилган тақдирда, ҳимоя қилиш режасининг амал қилишини тугатиш.

24. Ҳимоя қилиш режасининг амал қилишини тугатиш учун қуйидагилар асос бўлади:

зўравонлик оқибатлари ёки зўравонлик содир этилиши таҳдиди барта-
раф этилганлиги;

боланинг ўн саккиз ёшга тўлганлиги;

боланинг вафот этганлиги.

5-боб. Болаларга нисбатан зўравонлик содир этган шахсларга нисбатан қўлланиладиган таъсир чоралари

25. Зўравонлик такроран содир этилишининг олдини олиш ҳамда зўравонликдан жабрланувчининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида ички ишлар органлари томонидан болага нисбатан зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахснинг хулқ-атворини ўзгартириш юзасидан психологик ва ижтимоий ёрдам кўрсатишга доир чора-тадбирлар амалга оширилади.

26. Болаларга нисбатан зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахсларга қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ қуйидаги таъсир чоралари қўлланилиши мумкин:

тузатиш дастуридан ўтиш;

болаларини олиб қўйиш;

ота-оналик ҳуқуқини чеклаш ёки ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш;

наркология муассасаларида мажбурий даволаниш;

мажбурий тиббий йўсиндаги мажбурлов чораларини тайинлаш;

қонунда белгиланган тартибда жавобгарликка тортиш.

27. Зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахслар ҳақидаги маълумотлар масъул давлат органлари ва ташкилотлари томонидан Қонуннинг 45-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Миллий статистика қўмитасининг ягона электрон маълумотлар базасига киритилади.

6-боб. Яқунловчи қоидалар

28. Болаларга нисбатан зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахслар «Инсон» марказлари, ички ишлар органлари ва бошқа масъул давлат органлари ва ташкилотларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан юқори турувчи органларга ва (ёки) судга шикоят қилишлари мумкин.

29. Ушбу Низомни қўллаш жараёнида юзага келган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

30. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 14 июлдаги 440-сон қарорига
2-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2020 йил 4 январдаги 3-сон қарорида:

а) муқаддима қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг «Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги ва «Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ, шунингдек, хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари тазйиқ ва зўравонликдан ишончли ҳимоя қилинишини таъминлаш борасидаги ишлар самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади»;

б) 1-банднинг иккинчи хатбошисидаги «хотин-қизларга» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларга» сўзлари билан алмаштирилсин;

в) 1-иловада:

номидаги ва 1-бандидаги «хотин-қизларга» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларга» сўзлари билан алмаштирилсин;

3-банд «томонидан» сўзидан олдин «ҳамда вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар (кейинги ўринларда инспектор-психолог деб аталади)» сўзлари билан тўлдирилсин;

4-банддаги «хотин-қизларни» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларни» сўзлари билан алмаштирилсин;

5-банднинг иккинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«тазйиқ ва зўравонлик жабрланувчиси (унинг қонуний вакили)нинг муурожаати»;

5¹-банддаги «Шахс» сўзи «Жабрланувчи (унинг қонуний вакили)» сўзлари билан алмаштирилсин;

6-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«6. Хотин-қизлар ва болаларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни амалга оширувчи ваколатли органлар ва ташкилотлар жабрланган хотин-қизлар ва болалар бўйича маълумотга эга бўлгач ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ шаклдаги хабарномани дарҳол ички ишлар органларига тақдим этади»;

8-банд «хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва болалар» сўзлари билан тўлдирилсин;

9-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«9. Ички ишлар органларининг навбатчилик қисмида белгиланган тартибда қайд этилган муурожаатлар ва хабарлар дарҳол профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ҳамда «Инсон» ижтимоий хизматлар марказига, шунингдек, ҳолат таълим ташкилотлари ҳудудида содир этилган бўлса, инспектор-психологларга тақдим этилади.

ЯИДХП орқали юборилган мурожаатлар профилактика инспектори ва инспектор-психологнинг планшетига ҳамда «Ягона миллий ижтимоий ҳимоя ахборот тизимига» автоматик тарзда юборилади»;

10-банд «Профилактика инспектори ҳамда хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор» сўзлари «Профилактика инспектори, хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор ва инспектор-психолог» сўзлари билан алмаштирилсин;

11-бандда:

биринчи хатбошидаги «Профилактика инспектори ҳамда хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор» сўзлари «Профилактика инспектори, хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор ва инспектор-психолог» сўзлари билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда ҳимоя ордери зўравонликдан жабрланувчи болага ёки унинг қонуний вакилига «Инсон» ижтимоий хизматлар маркази (кейинги ўринларда — «Инсон» маркази) ходими иштирокида топширилади»;

учинчи — бешинчи хатбошилар тегишлича тўртинчи — олтинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

тўртинчи хатбоши «жабрланувчининг» сўзидан кейин «(унинг қонуний вакилининг)» сўзлари билан тўлдирилсин;

бешинчи хатбоши «фуқаролар йиғини раиси ва маҳалладаги хотин-қизлар фаоли» сўзлари «фуқаролар йиғини раиси, маҳалладаги хотин-қизлар фаоли ва ижтимоий ходим» сўзлари билан алмаштирилсин;

12-бандда:

биринчи хатбоши «суд томонидан» сўзларидан кейин «муомала лаёқати чекланган ёки» сўзлари билан тўлдирилсин;

иккинчи хатбоши «профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психолог» сўзлари билан тўлдирилсин;

13-банднинг биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«13. Ҳимоя ордери жабрланувчи (шу жумладан унинг қонуний вакили) ҳамда зўравонлик содир этган шахс иштирокида профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор томонидан планшет ёрдамида электрон шаклда расмийлаштирилади. Бунда зўравонлик содир этган шахс ўн олти ёшга тўлмаган ҳолларда ҳимоя ордери берилмайди»;

14-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«14. Электрон шаклда расмийлаштирилган ҳимоя ордери жабрланувчи (унинг қонуний вакили) ҳамда зўравонлик содир этган шахсга юборилади.

Жабрланувчи ёки зўравонлик содир этган шахсга ҳимоя ордерини электрон шаклда юборишнинг имкони бўлмаганда ёки уларнинг (шу жумладан жабрланувчининг қонуний вакили) талабига асосан ҳимоя ордерининг чоп этилган қоғоз нусхаси ҳам тақдим этилиши мумкин.

Зўравонлик содир этган шахс ҳимоя ордерини олиш тўғрисидаги тегишли ҳужжатни имзолашни рад этган тақдирда, ҳимоя ордерини топшираётган ички ишлар органининг мансабдор шахси томонидан ҳолислар иштирокида далолатнома тузилади»;

16-банд «Профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психолог» сўзлари билан тўлдирилсин;

18-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«18. Ҳимоя ордерида қуйидаги чекловлар назарда тутилиши мумкин:

тазйиқ ўтказишни ва зўравонлик содир этишни тақиқлаш;

тазйиқ ўтказган ёки зўравонлик содир этган ёхуд уни содир этишга мойил бўлган шахснинг жабрланувчилар билан алоқасини тақиқлаш (иш жойларида ва таълим муассасаларида тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчининг тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс билан билвосита алоқасига йўл қўйилади);

тазйиқ ўтказилган ва зўравонлик содир этилган тақдирда тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчининг ҳамда тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахснинг бир хонада ёки транспорт воситасида (болаларга нисбатан зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс учун) бирга бўлишини тақиқлаш;

тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахснинг зиммасига тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчини даволаш, унга маслаҳат бериш, уни тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга ёрдам кўрсатиш бўйича махсус марказга жойлаштириш учун харажатларнинг, етказилган моддий зарарнинг ўрнини қоплаш, шунингдек, маънавий зиённи компенсация қилиш мажбуриятини юклаш;

зўравонлик содир этган шахснинг қуролни (бундан хизмат қуроли мустасно) сақлаш ва олиб юриш ҳуқуқини ҳимоя ордерининг амал қилиши ёки унда кўрсатилган муддат даврида чеклаш ёхуд тақиқлаш, шунингдек, қурол сотиб олиш учун рухсатнома олишга доир ҳуқуқини тақиқлаш.

Ҳимоя ордерида қонунчилик ҳужжатларида белгиланмаган бошқа чекловларни назарда тутиш тақиқланади.»;

қуйидаги мазмундаги 18¹-банд билан тўлдирилсин:

«18¹. Ҳимоя ордерининг амал қилиш муддатини узайтириш тўғрисидаги масалани ҳал қилишда суд вояга етмаган шахсга нисбатан зўравонлик содир этган шахсга ушбу Низомнинг 18-бандида назарда тутилган чекловлардан ташқари қуйидаги чекловларни қўллашга ҳақли:

зўравонлик содир этган шахснинг муайян жойларга боришини тақиқлаш;

наркологик касалликдан амбулатория ёки стационар шароитларда даволаниш каби мажбуриятлардан бирини ёки бир нечтасини зўравонлик содир этган шахснинг зиммасига юклатиш;

зўравонлик содир этган шахснинг зўравонликдан жабрланувчи яшайдиган уй-жой майдонидан ёки агар бир хонадонда доимий яшаса унинг бир қисмидан фойдаланиш, жабрланувчининг ўқиш ёки иш жойига ёхуд у жойлашган бошқа жойларга яқинлашиш ҳуқуқини вақтинчалик чеклаш»;

19-банддаги «Тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган» сўзлари «Зўравонлик содир этган» сўзлари билан алмаштирилсин;

20 ва 21-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«20. Профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича

инспектор ёхуд инспектор-психолог ҳимоя ордерини расмийлаштиришда хотин-қизлар ва болаларга нисбатан ўтказилган тазйиқ ва зўравонлик ҳолатидан келиб чиққан ҳолда зўравонлик содир этган шахсга ушбу Низомнинг 18-бандида белгиланган битта ёки бир нечта чекловни бир вақтнинг ўзида қўллаши мумкин.

21. Ҳимоя ордери амал қилиш даврида:

а) профилактика инспекторлари ҳамда хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор:

тазйиқ ва зўравонликнинг олдини олиш, шу жумладан уларнинг сабабларини ҳамда шарт-шароитларини аниқлаш ва бартараф этиш чораларини кўради;

зўравонликдан жабрланувчи ҳамда тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс бир жойда ишласа ёхуд ўқиса, жабрланувчига ҳимоя ордери берилганидан кейин бир иш куни ичида зўравонликдан жабрланувчининг иш ёки ўқиш жойига, агар тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёхуд уни содир этишга мойил бўлган шахс ташкилот раҳбари бўлса, юқори турувчи органга, зўравонликдан жабрланувчи ва зўравонлик содир этган ёхуд уни содир этишга мойил бўлган шахс ўртасидаги бевосита алоқани тақиқлаш тўғрисида тақдимнома юборади;

хотин-қизлар ва болаларга тазйиқ ўтказаётган ва уларга нисбатан зўравонлик содир этган шахслар билан мунтазам асосда профилактика ишларини олиб боради;

зўравонлик содир этган шахсни тузатиш дастуридан ўтказиш чораларини кўради;

ҳимоя ордери талабларининг ижроси устидан назорат қилади ҳамда унинг талабларини бузган зўравонлик содир этган шахсларни жавобгарликка тортиш юзасидан ўз ваколатлари доирасида чоралар кўради;

б) меҳнат органлари:

зўравонликдан жабрланувчи таълим олаётган ёки ишлаётган ташкилот раҳбари томонидан тақдимнома олганидан кейин уч иш куни ичида зўравонликдан жабрланувчи ҳамда тазйиқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс ўртасидаги бевосита алоқани бартараф этишга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилишини таъминлайди;

хотин-қизлар ва болаларга нисбатан иш жойида тазйиқ ва зўравонлик ўтказилган ҳолларда, бундай ҳолларга йўл қўймасликка қаратилган, шунингдек, хотин-қизлар ва болалар билан ўзаро муносабатлар маданиятини ошириш бўйича ташкилотларда профилактика тадбирларини ўтказади;

ҳимоя ордери талабларига риоя этмаслик ҳолатлари аниқлаган тақдирда бу ҳақда профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ёхуд инспектор-психолог хабар беради;

тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчи ишлаётган ёки таълим олаётган ташкилот раҳбари тақдимномани олганидан кейин уч иш куни ичида жабрланувчи ҳамда тазйиқ ўтказган ва (ёки) зўравонлик содир этган ёхуд уларни содир этишга мойил бўлган шахс ўртасидаги бевосита алоқани бартараф этишга қаратилган ҳаракатларни амалга оширади;

в) таълимни давлат томонидан бошқариш органлари ҳамда таълим муассасалари:

тақдимнома олганидан кейин уч иш куни ичида зўравонликдан жабрланувчи ҳамда зўравонлик содир этган шахс ўртасидаги бевосита алоқани бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни кўради;

таълим муассасаларида таҳсил олувчилар орасидан хотин-қизлар ва болаларга нисбатан тазйиқ ўтказиш ва зўравонлик содир этишга мойил шахслар аниқланганда уларнинг хулқ-атворини тузатиш, шунингдек, тазйиқ ва зўравонликдан жабрланганларини ижтимоий реабилитация қилиш ҳамда мослаштириш чора-тадбирларни амалга оширади;

тазйиқ ва зўравонликдан жабрланганларнинг таълим муассасаларида бўш вақтни мазмунли ўтказишини таъминлаш мақсадида тадбирлар ташкил этади;

ҳимоя ордери талабларига риоя этмаслик ҳолатлари аниқланган тақдирда бу ҳақда профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ёхуд инспектор-психолог хабар беради;

г) давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари:

тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчиларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш чора-тадбирларини амалга оширади;

ҳимоя ордери талабларига риоя этмаслик ҳолатлари аниқланган тақдирда бу ҳақда профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ёхуд инспектор-психолог хабар беради;

д) Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитасининг ҳудудий бўлинмалари:

хотин-қизларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик ҳолатларига олиб келадиغان сабаблар ҳамда шарт-шароитларни аниқлаш ва бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўради;

жабрланувчини ижтимоий реабилитация қилиш ҳамда бузилган ҳуқуқларини тиклаш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга оширади;

хотин-қизларга нисбатан тазйиқ ўтказганлиги ва зўравонлик содир этганлиги учун профилактик ҳисобда турадиган шахслар билан низоли вазиятларни профилактика қилиш, тазйиқ ва зўравонликнинг олдини олиш чораларини кўради;

хотин-қизларни реабилитация қилиш ва мослаштириш марказларида ижтимоий реабилитация қилишга ҳамда ўз жонига қасд қилишнинг олдини олишга доир тадбирлар ўтказади;

ҳимоя ордери талабларига риоя этмаслик ҳолатлари аниқланган тақдирда бу ҳақда профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ёхуд инспектор-психолог хабар беради;

е) фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари:

хотин-қизлар ва болаларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишга доир тадбирларни амалга оширишда давлат органларига қўмаклашади;

хотин-қизлар ва болаларга тазйиқ ўтказаётган ва уларга нисбатан зўра-

вонлик содир этган шахслар билан олиб бориладиган профилактика ишларида қатнашади;

ҳимоя ордерининг амал қилиш муддати мобайнида тегишли ҳудудда истиқомат қилувчи зўравонликни содир этган шахс, шунингдек, жабрланувчи билан келгусида бундай ҳолларнинг олдини олиш мақсадида маҳалла фаоллари иштирокида суҳбатлар ўтказади;

бу ҳақда профилактика инспекторига ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторга ёхуд инспектор-психолог хабар беради;

22-банд «профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспектор» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психолог» сўзлари билан тўлдирилсин;

23-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«23. Ҳимоя ордери амал қилиши даврида хавф бартараф этилмаган бўлса, ҳимоя ордерининг амал қилиш муддати жабрланувчи (унинг қонуний вакили)нинг аризасига кўра бир йилгача муддатга жиноят ишлари бўйича суд томонидан узайтирилиши мумкин.

Бунда болага берилган ҳимоя ордерининг амал қилиш муддати зўравонликдан жабрланувчи ўн саккиз ёшга тўлгач тугаши ҳисобга олинган ҳолда узайтирилади»;

24-банд «зўравонликдан жабрланувчи» сўзларидан кейин «(унинг қонуний вакили)нинг» сўзлари билан тўлдирилсин;

28-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«28. Ўн саккиз ёшга тўлмаган, шунингдек, суд томонидан муомала лаёқати чекланган ёки муомалага лаёқатсиз деб топилган тазйиқ ва зўравонликдан жабрланувчига ҳимоя ордерини бериш ҳамда уни узайтириш тўғрисидаги ариза қонуний вакили, васийлик ёки ҳомийлик органининг вакили ҳозирлигида кўриб чиқилади»;

32-банд «Профилактика инспекторлари ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторлар» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психологлар» сўзлари билан тўлдирилсин;

36-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«36. Хотин-қизлар ва болаларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш чора-тадбирларини молиялаштириш «Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 31-моддасида ҳамда «Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 46-моддасида белгиланган тартибда амалга оширилади»;

1-иловада:

«O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlarni hisobga olish yagona axborot tizimi» жумласи «O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar va bolalarni hisobga olish yagona axborot tizimi» жумласи билан алмаштирилсин;

«Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar uchun himoya orderi» жум-

ласи «Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar va bolalar uchun himoya orderi» жумласи билан алмаштирилсин;

«Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar to'g'risida ma'lumot» жумласи «Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar va bolalar to'g'risida ma'lumot» жумласи билан алмаштирилсин;

2-иловада:

1-босқич позициясида:

«Субъектлар» устуни «хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва болалар (уларнинг қонуний вакиллари)» сўзлари билан тўлдирилсин;

«Тадбирлар» устуни «Хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва болалар (уларнинг қонуний вакиллари)» сўзлари билан тўлдирилсин;

2-босқичнинг «Тадбирлар» устуни 2-банди «профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторига» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психологга» сўзлари билан тўлдирилсин;

3-босқич позицияси «Тадбирлар» устунининг 1-банди учинчи хатбошисидаги «фуқаролар йиғини раиси ва маҳалладаги хотин-қизлар фаоли» сўзлари «фуқаролар йиғини раиси, маҳалладаги хотин-қизлар фаоли ва ижтимоий ходим» сўзлари билан алмаштирилсин;

5-босқич позицияси «Тадбирлар» устунидаги «хотин-қизларни» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларни» сўзлари билан алмаштирилсин;

6-босқичнинг «Тадбирлар» устуни 2-банди «профилактика инспектори ёки хотин-қизлар масалалари бўйича инспекторига» сўзларидан кейин «ёхуд инспектор-психологга» сўзлари билан тўлдирилсин;

7-босқич позицияси «Тадбирлар» устунидаги «Хотин-қизларга» сўзлари «Хотин-қизлар ва болаларга» сўзлари билан алмаштирилсин;

4-илованинг номидаги «хотин-қизларга» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларга» сўзлари билан алмаштирилсин;

г) 2-иловада:

2-бандда:

иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«тазийқ ўтказган ва зўравонлик содир этган ёки содир этишга мойил бўлган шахс — хотин-қизларга нисбатан жисмоний, руҳий, жинсий ёки иқтисодий таъсир ўтказиш ёки бундай таъсир ўтказиш билан таҳдид қилишга, болаларга нисбатан жисмоний, жинсий, руҳий таъсир ўтказиш ёки бундай таъсир ўтказиш билан таҳдид қилиш, ғамхўрлик кўрсатмаслик, эксплуатация қилиш ва таъқиб этиш (буллинг)га қаратилган ҳаракат ёки ҳаракатсизлик қилган шахс»;

тўртинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«тузатиш дастуридан ўтувчи шахс — хотин-қизлар ва болаларга нисбатан жисмоний, руҳий, жинсий, иқтисодий, ғамхўрлик кўрсатмаслик, эксплуатация қилиш ва таъқиб этиш (буллинг) каби зўравонликларни содир этган ҳамда зўравонлик содир этишга мойил бўлган шахс»;

3-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«3. Тузатиш дастури зўравонлик содир этган ёки содир этишга мойил бўлган шахснинг (кейинги ўринларда зўравонлик содир этган шахс деб ата-

лади) хотин-қизлар ва болаларга нисбатан зўравонлигининг олдини олиш ва уларнинг тажовузкор хулқ-атворини ижобий томонга ўзгартириш юзасидан психологик ва ижтимоий ёрдам кўрсатишга доир чора-тадбирлар амалга ошириш ҳамда унинг ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларини мустақил назорат қилишга қўмаклашиш орқали хотин-қизлар ва болаларга нисбатан зўравонлик такроран содир этилишининг олдини олиш ҳамда зўравонликдан жабрланувчининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида амалга оширилади»;

4-банднинг иккинчи ва учинчи хатбошиларидаги «хотин-қизларга» сўзлари «хотин-қизлар ва болаларга» сўзлари билан алмаштирилсин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Хорижда ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг болаларини Ўзбекистон Республикасига қайтариш тартибини такомиллаштириш тўғрисида» 2020 йил 7 январдаги 6-сон қарорида:

а) 2-банднинг иккинчи ва учинчи хатбошилари «Ички ишлар вазирлиги» сўзларидан кейин «ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги» сўзлари билан тўлдирилсин;

б) иловада:

3-банд «Ички ишлар вазирлиги,» сўзларидан кейин «Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги,» сўзлари билан тўлдирилсин;

7-банд «бош бошқармасига» сўзларидан кейин «ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик)га» сўзлари билан тўлдирилсин;

8-банд «келиб тушган вақтдан бошлаб,» сўзларидан кейин «Агентлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари билан биргаликда» сўзлари билан тўлдирилсин;

9-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«9. Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бош бошқармаси ва унинг ҳудудий бўлинмалари Агентликнинг ҳудудий бўлинмалари билан биргаликда қайтарилиши лозим бўлган бола тўғрисида фуқаролар йиғинидан, доимий ёки вақтинча яшаганлиги, яқин қариндошлари, ота-онаси тўғрисида, ФХДЁ органларидан туғилганлик гувоҳномаси, халқ таълими бўлимида ўқиган таълим муассасаси тўғрисидаги маълумотлар олинишини таъминлайди»;

11-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«11. Барча маълумотлар тўплангандан сўнг:

3 ёшдан катта болаларни олиб келиш учун Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти ва Агентлик раҳбариятининг тегишли кўрсатмасига асосан ички ишлар органлари ва Агентлик ҳудудий бўлинмалари масъул ходимларига;

3 ёшга тўлмаган болаларни олиб келиш бўйича Ички ишлар вазирлиги, Агентлик ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлиги раҳбариятининг тегишли кўрсатмасига асосан ички ишлар, Агентлик ҳудудий бўлинмалари ва соғлиқни сақлаш органлари масъул ходимларига шу куннинг ўзида хизмат сафари гувоҳномаси расмийлаштирилади ҳамда болаларни қайтариш учун ушбу болалар ушлаб турилган давлатга хизмат сафарига юборилади»;

12-банд «хуқуқбузарликлар профилактикаси бўлинмалари» сўзларидан кейин «ва Агентликнинг ҳудудий бўлинмалари» сўзлари билан тўлдирилсин;

13-банд «ички ишлар» сўзларидан кейин «, Агентлик» сўзи билан тўлдирилсин;

16-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«16. Хорижда ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган болалар олиб келингандан сўнг доимий яшаш жойи бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ва Тошкент вилояти ички ишлар бош бошқармалари, вилоятлар ички ишлар бошқармалари Агентлик ҳудудий бўлинмалари билан биргаликда уларни ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга қайтариш, муқобил жойлаштириш шаклларига ёхуд Ички ишлар органларининг вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказларига (кейинги ўринларда вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш маркази деб аталади) қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жойлаштириш чораларини кўради»;

иловада:

2-босқич позициясининг «Бажариш механизми» устуни «бош бошқармасига» сўзларидан кейин «ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик)га» сўзлари билан тўлдирилсин;

3-босқич позициясининг «Субъект» устуни «бош бошқармаси» сўзларидан кейин «Агентлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари» сўзлари билан тўлдирилсин;

4-босқич позициясида:

«Субъект» устуни «Ички ишлар вазирлиги» сўзларидан кейин «Агентлик,» сўзи билан тўлдирилсин;

«Бажариш механизми» устунининг 1-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Барча маълумотлар тўплангандан сўнг Ички ишлар вазирлиги, Агентлик ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлиги раҳбарияти тегишли кўрсатмасига асосан хизмат сафари гувоҳномаси расмийлаштиради»;

5-босқич позициясида:

«Субъект» устунидagi «Ички ишлар вазирлиги Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бош бошқармаси» сўзлари «Ички ишлар органлари, Агентлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари» сўзлари билан алмаштирилсин;

«Бажариш механизми» устуни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Хорижда ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган болалар олиб келингандан сўнг доимий яшаш жойи бўйича уларни ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга қайтариш, муқобил жойлаштириш шаклларига ёхуд Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказларига қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жойлаштириш чораларини кўради».

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Тазйиқ ва зўравонликка учраган хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандларига ижтимоий хизматларни кўрсатиш тизимини йўлга қўйиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2024 йил 25 июндаги 354-сон қарорида:

а) 1-бандда:

учинчи хатбошидаги «туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларининг» сўзлари «шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарнинг» сўзлари билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги «туман (шаҳар) марказий шифохоналари шошилинч қабул бўлимида» сўзлари «шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарда» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 4-банднинг иккинчи хатбошисидаги «Туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларида» сўзлари «Шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарда» сўзлари билан алмаштирилсин;

в) 6-бандда «туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларида» сўзлари «шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарда» сўзлари билан алмаштирилсин;

г) 1-иловада:

2-бандда:

учинчи хатбоши қуйидаги мазмундаги иккинчи жумла билан тўлдирилсин:

«Бунда тиббиёт муассасалари масъуллари зўравонликдан жабрланиб, шошилинч тиббий хизмат кўрсатувчи соғлиқни сақлаш муассасаларига мурожаат қилган хотин-қизлар ҳақида ички ишлар органлари навбатчилик қисмининг «102» телефон рақами билан бирга 1146 қисқа рақамли «ишонч телефони»га ҳам хабар беришлари лозим»;

қуйидаги мазмундаги бешинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Хотин-қизларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик ҳолатлари ҳақида хабар берган учинчи шахслар ҳақидаги маълумотлар давлат органлари ва ташкилотлари томонидан сир тутилиши таъминланади»;

6-банд «вақтинчалик бошпана (шелтер)» сўзларидан кейин «озиқ-овқат ва шахсий гигиена воситалари билан таъминлаш,» сўзлари билан тўлдирилсин;

8-банднинг учинчи хатбошисидаги «туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларининг» сўзлари «шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарнинг» сўзлари билан алмаштирилсин;

11-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«11. Мурожаат бўйича:

а) 24 соат ичида профилактика инспектори:

хотин-қизларга ҳимоя ордерини расмийлаштириш ҳамда заруратга кўра уларни бирламчи кўмак хоналарига жойлаштириш учун тегишли далолатномани расмийлаштириш чораларини кўради;

тазйиқ ва зўравонликни содир этган шахс билан суҳбат ўтказди;

б) бир иш куни ичида ижтимоий ходим хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандларининг ҳолатини дастлабки тарзда баҳолайди ҳамда зарур ҳолларда уларнинг розилиги асосида бирламчи кўмак хонасига жойлаштиради.

Бунда хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари профилактика инспектори томонидан бирламчи кўмак хонасига жойлаштирилганда,

ижтимоий ходим 24 соат ичида уларнинг ҳолатини дастлабки тарзда баҳолаш чораларини кўради»;

20-банд «хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари» сўзлари билан тўлдирилсин;

21-бандда:

биринчи хатбоши «хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари» сўзлари билан тўлдирилсин;

саккизинчи хатбоши «Мазкур бандда назарда тутилган касалликлар аниқланган хотин-қизлар» сўзларидан кейин «ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари» сўзлари билан тўлдирилсин;

тўққизинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандларида мазкур бандда назарда тутилган касалликлар аниқланмаган тақдирда, шошилинч қабул бўлими тиббий хулоса расмийлаштиради ҳамда «Инсон» марказларига тақдим этади»;

иловада:

1-босқич «Тадбирлар» устунидаги «туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларининг» сўзлари «шошилинч қабул бўлимлари мавжуд шифохоналарнинг» сўзлари билан алмаштирилсин;

5-босқич қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«			
5-босқич	Профилактика инспектори	1. Хотин-қизларга химоя ордерини расмийлаштириш ҳамда заруратга кўра уларни бирламчи кўмак хоналарига жойлаштириш учун тегишли далолатномани расмийлаштириш чораларини кўради. 2. Тазйиқ ва зўравонликни содир этган шахс билан суҳбат ўтказди.	Хабар келиб тушганидан сўнг 24 соат ичида
	Ижтимоий ходим	1. Хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари профилактика инспектори томонидан бирламчи кўмак хонасига жойлаштирилганда, уларнинг ҳолатини дастлабки тарзда баҳолаш чораларини кўради. 2. Хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандларининг ҳолатини дастлабки тарзда баҳолайди ҳамда зарур ҳолларда уларнинг розилиги асосида бирламчи кўмак хонасига жойлаштиради.	Бирламчи кўмак хонасига жойлаштирилгандан сўнг 24 соат ичида Хабар келиб тушганидан сўнг бир иш куни давомида

»;

6-босқич «Масъуллар» устунидаги «Туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлими» сўзлари «Шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналар» сўзлари билан алмаштирилсин;

д) 2-илованинг номидаги «Туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг шошилинч қабул бўлимларида» сўзлари «Шошилинч қабул бўлими мавжуд шифохоналарда» сўзлари билан алмаштирилсин.

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Ногиронлиги бўлган болалар учун кундуз-ги парвариш хизматини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2025 йил 27 февралдаги 126-сон қарорининг 10¹-банди чиқариб ташлансин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг «Автотранспорт воситаларини ногиронлиги бўлган шахслар эҳтиёжларига мослаштириш харажатларини қоплаш бўйича давлат хизматини кўрсатишнинг маъмурий регламентини тасдиқлаш тўғрисида» 2025 йил 18 июндаги 377-сон қарорига 2-илованинг 4-банди «б» кичик банди чиқариб ташлансин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

376 Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга нафақа тайинлаш ва тўлаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини молиялаштириш тартиб-таомилларини такомиллаштириш тўғрисида» 2025 йил 30 январдаги ПФ–17-сон Фармони ижросини таъминлаш, шунингдек, жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларнинг жамиятда ўз ўрнини топиши ва ижтимоий мослашувига амалий кўмаклашиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини молиялаштириш тартиб-таомилларини такомиллаштириш тўғрисида» 2025 йил 30 январдаги ПФ–17-сон Фармони билан озодликдан маҳрум этиш жойларидан озод қилинган шахсларга базавий ҳисоблаш миқдорининг 6 баравари миқдоридagi бир марталик нафақа (кейинги ўринларда — нафақа) пулини уни тайинлашнинг амалдаги тартиби сақлаб қолинган ҳолда, «Инсон» ижтимоий хизматлар марказлари орқали тўлаш белгилангани маълумот учун қабул қилинсин.

2. Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга бир марталик нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

а) нафақа тайинлаш учун мурожаат қилиш, мурожаатларни кўриб чиқиш ва нафақа тайинлаш «E-probatsiya» ахборот тизими орқали амалга оширилади;

б) нафақа туман (шаҳар) пробация бўлинмалари томонидан тайинланади ҳамда маҳаллий бюджетдан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан тўланади;

в) тайинланган нафақа «E-probatsiya» ахборот тизими орқали тақдим этилган маълумотлар асосида «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» ахборот тизими (кейинги ўринларда — «Ягона реестр» АТ) орқали тўланади. Бунда:

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги (кейинги ўринларда — Агентлик) томонидан ҳар ойнинг 2-сanasига қадар ўтган ойда тўланган нафақаларнинг умумий суммасидан кам бўлмаган миқдордаги маблағлар тўғридан-тўғри шартнома тузилган тижорат банки ёки бошқа ихтисослашган ташкилот (кейинги ўринларда — тижорат банки) ҳисобварағига ўтказиб берилади;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларнинг мурожаатига асосан «Ягона реестр» АТ орқали электрон юборилган тўлов қайдномаларига мувофиқ нафақа тижорат банки томонидан нақд пул шаклида тўланади ёки уларда мавжуд банк карталарига ўтказиб берилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Агентлик билан бир-

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 16 июлда эълон қилинган.

галикда 2025 йил 1 сентябрга қадар «Е-probatsiya» ахборот тизими «Ягона реестр» АТга интеграция қилинишини ҳамда «Е-probatsiya» ахборот тизими орқали нафақа тайинлаш бўйича мурожаатларни қабул қилиш, кўриб чиқиш ва тайинлашнинг барча техник имкониятларини яратиш чораларини кўрсин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари бир ой муддатда белгиланган тартибда Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бюджетлари параметрларида жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга бир марталик нафақа тўлаш мақсадлари учун 2025 йилда кўзда тутилган маблағлар Агентлик ҳудудий бошқармаларига ўтказиб берилишини, 2026 йилдан бошлаб ҳар йили ушбу бандда назарда тутилган мақсадлар учун тегишли маблағлар тегишли бюджет параметрларида назарда тутилишини таъминласин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 31 июлдаги 318-Ф-сон фармойиши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров ҳамда ички ишлар вазири А.А. Ташпулатов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 16 июль,
444-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 16 июлдаги 444-сон қарорига
ИЛОВА

**Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга
бир марталик нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга бир марталик нафақа (кейинги ўринларда — нафақа) тайинлаш ва тўлаш тартибини белгилайди.

2. Нафақа Ўзбекистон Республикасидаги жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга тайинланади.

3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

ариза берувчи — ўзига нисбатан нафақа тайинланишини сўраб мурожаат қилган жазони ижро этиш муассасасидан озод қилинган шахс;

ваколатли орган — туман (шаҳар) пробация бўлинмалари;

нафақа — қонунчиликка мувофиқ жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга базавий ҳисоблаш миқдорининг 6 баравари миқдоридан тўланадиган бир марталик пул;

Агентлик — Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги.

4. Нафақа тайинлаш учун мурожаат қилиш, мурожаатларни кўриб чиқиш ва нафақаларни тайинлаш «E-probatsiya» ахборот тизими орқали амалга оширилади.

5. Нафақа туман (шаҳар) пробация бўлинмалари томонидан тайинланади ҳамда маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан тўланади.

6. Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган шахсларга нафақа ушбу Низомга 1-иловага* мувофиқ схемага асосан тайинланади ва тўланади.

2-боб. Нафақани тайинлаш ва тўлаш тартиби

7. Ариза берувчи жазони ижро этиш муассасасидан озод қилинган кундан бошлаб бир ой ичида ўз хоҳишига кўра нафақа тайинланиши учун ваколатли органга шахсан мурожаат қилади.

8. Ваколатли органнинг ходими ариза берувчининг номидан ушбу Низомга 2-иловага* мувофиқ шаклдаги аризани «E-probatsiya» ахборот тизимида электрон шаклда тўлдиради.

Ариза берувчидан аризада кўрсатилмаган маълумотларни ҳамда бошқа ҳужжатларни талаб қилишга йўл қўйилмайди.

9. Зарур маълумотлар аризага киритилгандан сўнг ариза берувчи маъ-

* 1-2-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

лумотларнинг тўғрилигини текширади ва имзоларни идентификация қилишнинг тегишли воситалари (дактилоскопия, электрон рақамли имзо, Мобил-ID ва бошқалар) билан тасдиқлайди.

10. Ваколатли орган бир иш куни мобайнида:

«E-probatsiya» ахборот тизимида ариза берувчининг жазони ижро этиш муассасасидан озод қилингани тўғрисидаги маълумотларни «E-mahkum» ахборот тизимидан электрон ахборот алмашинуви орқали текширади;

ариза берувчининг жазони ижро этиш муассасасидан озод қилингани тасдиқланган тақдирда, ариза берувчига «E-probatsiya» ахборот тизими орқали нафақа тайинлайди ва бу тўғрисидаги маълумотни нафақа тўлаш учун «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» ахборот тизимида (кейинги ўринларда — «Ягона реестр» АТ) юборади;

ариза берувчини нафақа тайинлангани ва нафақани олиш учун мурожаат қилиши лозим бўлган тижорат банки тўғрисида ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ аризада кўрсатилган мобил алоқа воситаси орқали хабардор қилади.

Нафақанинг миқдори ваколатли органга мурожаат этиш кунида белгиланган базавий ҳисоблаш миқдоридан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

11. Қуйидаги ҳолларда нафақа тайинлаш рад этилади:

ариза берувчи томонидан нафақа тайинлаш бўйича ушбу Низомнинг 7-бандида белгиланган муддатда мурожаат қилинмаганда;

«E-mahkum» ахборот тизими орқали ариза берувчининг жазони ижро этиш муассасасида жазони ўтагани ва озод қилингани тасдиқланмаганда.

Ушбу бандда белгиланмаган асослар бўйича нафақа тайинлашни рад этишга йўл қўйилмайди.

12. «Ягона реестр» АТда ариза берувчига нафақа тайинлангани тўғрисидаги маълумотлар келиб тушган вақтдан сўнг автоматик равишда тўлов қайдномаси шакллантирилади ва нафақа тўлаш учун тўғридан-тўғри шартнома тузилган тижорат банкига юборилади.

13. Агентлик ҳар ойнинг 2-санасига қадар ўтган ойда тўланган нафақаларнинг умумий суммасидан кам бўлмаган миқдордаги маблағларни тижорат банкининг ҳисобварағига ўтказиб беради.

14. Нафақа олувчи шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни ёки жазони ўтаб бўлганлик ёки жазодан озод қилинганлик тўғрисида белгиланган намунадаги маълумотномани кўрсатган ҳолда, унга нафақа тайинланган кундан бошлаб бир ой муддат ичида нафақани олиш учун тижорат банкининг исталган филиалига мурожаат қилиши мумкин.

Нафақа тайинланган шахс ушбу банднинг биринчи хатбошисида белгиланган муддатда нафақани олиш учун мурожаат қилмаган тақдирда ёки ушбу нафақа аввал тўлаб берилган бўлса, нафақа тўлаш рад этилади.

15. Тижорат банки нафақани олиш учун мурожаат қилган нафақа олувчининг нафақага бўлган ҳуқуқини «Ягона реестр» АТга электрон сўров юбориш орқали тасдиқлайди ҳамда олдиндан молиялаштирилган маблағлар ҳисобидан нафақани нафақа олувчининг хоҳишига кўра нақд пул шаклида ёки унга тегишли бўлган банк картаси пул ўтказиш орқали тўлайди.

16. Нафақа олувчиларга тижорат банки томонидан нафақани нақд пул

шаклида тўлаб берганлик учун банк хизмат ҳақи миқдори тижорат банки ва Агентлик ўртасида тузиладиган шартномага мувофиқ, бироқ тўлаб берилган нафақа миқдорининг 0,1 фоизидан ошмаган миқдорда белгиланади.

17. Жорий ой мобайнида нафақа олувчилар томонидан талаб қилинмаган ва тижорат банкининг махсус ҳисобварақларидаги маблағлар жорий ойдан кейинги ойнинг 1-санасига қадар ушбу Низом мақсадларига мувофиқ келгусида тўлаш учун Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетига қайтарилади.

18. Жазони ижро этиш муассасасидан озод қилинган шахс вафот этган тақдирда, унга нисбатан нафақа тайинланмайди ёки тайинланган нафақа тўланмайди.

3-боб. Якунловчи қоидалар

19. Ушбу Низомга мувофиқ ахборот тизимлари орқали юборилган нафақа тўлаш ҳуқуқини берадиган маълумотларнинг тўғрилиги ва ҳаққонийлиги учун жавобгарлик ваколатли органга юкланади.

20. Ваколатли органлар ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида олинган ариза берувчилар ёки нафақа олувчи ҳақидаги маълумотларнинг сир сақланишини таъминлаши керак.

21. Ариза берувчи ёки нафақа олувчи давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларининг хатти-ҳаракатлари юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилиши мумкин.

22. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

377 2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини янада такомиллаштириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Бюджет маблағларидан фойдаланиш устидан молиявий назоратни кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2024 йил 10 июлдаги ПФ–100-сон Фармони ижросини таъминлаш ҳамда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш орқали давлат бюджети маблағларидан фойдаланишнинг самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қўйидагиларни ўз ичига олган 2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини янада такомиллаштириш концепцияси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин:

давлат секторида ички назорат тизимини ривожлантириш бўйича халқ-аро тажриба ва мамлакатимиздаги жорий ҳолат;

назорат муҳитининг яхлит тизимини шакллантириш ва хавфларни бошқаришнинг самарали тизимини жорий этиш;

назорат жараёнларининг натижадорлигини ошириш ва ахборот — коммуникация тизимини такомиллаштириш;

ички назорат тизимининг доимий мониторингини амалга ошириш ҳамда ҳисобдорликни янада мустаҳкамлаш;

ички назорат тизимини ташкил этишни стандартлаштириш мақсадида қонунчилик асосларини такомиллаштириш;

ички назорат тизимини ташкил этиш ҳамда ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини ривожлантириш.

2. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини янада ривожлантириш ва стандартлаштириш бўйича амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар, ҳаракатларнинг мантиқий кетма-кетлиги, муддатлари ва амалга ошириш механизмларини ўз ичига олган 2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини такомиллаштириш концепциясини амалга ошириш юзасидан «Йўл харитаси» 2-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 3-иловага* мувофиқ айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

* Ушбу қарор «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 17 июлда эълон қилинган.

** 2-3-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

4. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари — иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 16 июль,
446-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2025 йил 16 июлдаги 446-сонли қарорига
1-ИЛОВА

**2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи
ҳокимият органларида ички назорат тизимини
янада такомиллаштириш
КОНЦЕПЦИЯСИ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида самарали ички назорат тизимини жорий этиш уларга юклатилган вазифаларнинг тўлақонли бажарилишини, давлат бюджетидан ажратилган маблағларнинг мақсадли сарфланишини таъминлайди.

Бунда давлат бошқаруви ва давлат молиясини бошқариш соҳаларида олиб борилаётган ислохотларни амалга оширишда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини такомиллаштириш муҳим аҳамият касб этади.

2. 2025 — 2027 йилларда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини янада такомиллаштириш концепцияси (кейинги ўринларда — Концепция) ички назорат тизимини илғор халқаро тажрибалар асосида стандартлаштириш ҳамда ривожлантиришнинг концептуал ёндашувини белгилаш мақсадида ишлаб чиқилган.

Концепция республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини такомиллаштиришнинг устувор йўналишлари, вазифалари, ўрта ва узоқ муддатли истиқболдаги ривожланиш босқичларини белгилайди.

3. Концепцияда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

ички назорат координатори — республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида ички назорат тизимини баҳолаш ҳамда унинг ташкил этилиши ва самарадорлиги бўйича раҳбариятга маълумотлар киритиш вазифалари юклатилган масъул тузилма;

ички назорат тизими — республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига юклатилган вазифаларни амалга оширишда хавфларни камайтириш, фаолиятнинг қонунчиликка мувофиқлиги, тежамкорлиги, са-

марадорлиги, ҳисобдорлиги, очиқлиги ва шаффофлигини таъминлашга қаратилган раҳбарият ва ходимлар томонидан амалга оширилиши лозим бўлган тартиблар, жараёнлар ҳамда механизмларнинг комплекс тизими;

республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари — республика ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари.

4. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг самарали жорий этилиши:

стратегик мақсадларни аниқ белгилаш ва уларга эришишга ишончни таъминлаш;

самарали фаолият юритувчи бошқарув тизимини шакллантириш;

қонунчиликка риоя этилишини таъминлаш ва фаолиятга рақамли технологияларни кенг жорий этиш;

фаолиятга замонавий бошқарув тамойилларини жорий қилиш орқали бюрократик тўсиқларни қисқартириш ва аҳолига давлат хизматларини кўрсатиш тизимини яхшилаш;

раҳбар ва ходимларнинг масъулиятини ошириш ҳамда улар фаолиятини натижадорликка йўналтиришга оид вазифаларни бажаришга хизмат қилади.

5. Концепцияда белгиланган ички назорат тизимини йўлга қўйишга оид талаблар республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари қарори асосида унинг тизимидаги, бўйсунувидаги республика ва ҳудудий даражадаги бюджет ташкилотлари учун татбиқ этилади.

2-боб. Жаҳонда давлат секторида ички назорат тизими ривожланишининг умумий тенденцияси ва асосий хулосалар

6. Хорижий мамлакатларда ички назорат тизими халқаро тан олинган моделлар, тегишли қонунчилик ҳужжатлари ҳамда давлат органларининг ички ҳужжатлари билан тартибга солинади.

Давлат органларида ички назорат тизимини ташкил этиш, юклатилган вазифаларни бажариш, хавфларни бошқаришнинг самарали тизимини жорий этиш, ҳисобдорлик ва шаффофликни таъминлаш мақсадида Халқаро ички аудиторлар институти томонидан ишлаб чиқилган «Уч бўғин» моделидан кенг фойдаланилади.

Мазкур моделда давлат органларига юклатилган вазифаларни бажаришдаги бошқарув функциялари ҳамда уларга салбий таъсир қилиши мумкин бўлган хавфлардан ҳимояланишнинг уч бўғини келтирилган:

биринчи бўғин — асосий фаолият билан боғлиқ вазифаларни бажариш учун масъул ўрта ва қуйи бўғин ходимларидан иборат операцион функциялар.

Бунда мазкур функцияларни амалга оширувчи тузилмаларда юзага келган хавфларни минималлаштириш (бартараф этиш) орқали давлат органи фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ вазифаларнинг бажарилиши таъминланади;

иккинчи бўғин — асосий фаолиятга ёрдамчи сифатидаги вазифаларни, жумладан, хавфларни бошқариш, инспекция ва мувофиқликни таъминлашга

қаратилган (комплаенс) бошқарув ва назоратни қўллаб-қувватловчи махсус функциялар.

Иккинчи бўғин фаолиятга оид асосий вазифаларни амалга оширишга масъул тузилмаларда (биринчи бўғин) қўлланадиган тартиблар, мувофиқлик ва хавфларни бошқариш механизмларини ишлаб чиқиш ҳамда уларнинг ба-жарилишини мониторинг қилиш билан боғлиқ бошқарув функцияларини ўз ичига олади;

учинчи бўғин — назорат ва бошқарув тизимларининг самарадорлигини мустақил баҳолашни таъминлайдиган ички аудит.

Ички аудит биринчи ва иккинчи бўғиндан ташкилий ва функционал жиҳатдан ажратилган бўлиб, унга ташкилий ва функционал мустақиллик бериш орқали унинг холислилигини таъминлайди, манфаатлар тўқнашувининг олдини олади ҳамда тўғридан-тўғри давлат органи раҳбарига таклиф ва тавсиялар бериш имконини беради.

Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида «Уч бўғин» моделидан фойдаланиш, ташкилий ва функционал тақсимотни амалга ошириш орқали вазифаларни бажаришда операцион фаолият, ҳисобдорлик ва мувофиқликни таъминлашга ёрдам беради.

«Уч бўғин» модели билан бир қаторда давлат органларида ички назорат тизимини ташкил этиш бўйича «Ички назорат — интеграциялашган модель (Internal Control — Integrated Framework)» модели қўлланади.

Ушбу модел таркиби 5 та компонент ва 17 та тамойилдан иборат бўлиб, унда ички назорат тизимини ташкил этишнинг концептуал асослари ҳамда таркиби келтирилган. Мазкур моделда ички назорат тизими назорат муҳити, хавфларни баҳолаш, назорат жараёнлари, ахборот ва коммуникация ҳамда мониторинг компонентларидан иборат.

7. Илғор халқаро тажрибада давлат органларининг ички назорат тизими-ни услубий таъминлаш ва мувофиқлаштириш марказлашган тарзда маълум бир давлат органи томонидан амалга оширилади. Европа Иттифоқига аъзо мамлакатларнинг кўпчилигида ушбу вазифа Молия вазирлигига юклатилган.

Шунингдек, услубий таъминлаш ва мувофиқлаштириш вазифалари юкла-тилган давлат органи томонидан ички назорат тизими ташкил этилишини ўрганиш ва уларнинг натижаларини таҳлил қилиш асосида ҳисоботлар тай-ёрлаш ҳамда Ҳукуматга ҳисобот бериб бориш амалиёти мавжуд.

3-боб. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини жорий этишдаги тизимли муаммолар

8. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида самарали ички назорат тизимини йўлга қўйиш бўйича қуйидаги тизимли муаммолар мавжуд:

ички назорат тизимини халқаро тан олинган стандарт ва моделлар асоси-да ташкил этиш бўйича ягона ёндашув ва йўналиш белгиланиши зарурлиги;

молиявий хато ва камчиликлар, давлат маблағларидан мақсадсиз ва са-марасиз фойдаланиш ҳолатлари юзага келаётгани;

такрорланувчи ва самарасиз функцияларнинг мавжудлиги натижасида давлат маблағларини иқтисод қилиш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш имкониятининг чеклангани;

хавфларни бошқариш тизимини янада ривожлантириш ҳамда унинг бошқарувни амалга оширишдаги ролини ошириш зарурати мавжуд;

ички назорат тизимига оид талабларнинг турли даражадаги ва турдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда ўз аксини топгани, амалиётда тегишли нормаларнинг қўлланишида муаммоларни юзага келтиради. Шунингдек, стандартлашган ва самарали ички назорат ҳамда ички аудит тизимини такомиллаштиришга оид ягона қонун шаклидаги ҳужжат мавжуд эмас;

ички назорат тизимининг ташкил этилишини услубий таъминлаш, мувофиқлаштириш, ўрганиш ва таҳлил қилиш бўйича ваколатли орган белгиланмаган;

ички назорат тизимини ташкил этиш ва хавфларни бошқаришга масъул ходимларни ўқитиш, малакасини ошириш ишлари йўлга қўйилмаган;

ички назорат тизими самарадорлигини оширишга қаратилган ўрганиш ва уларнинг натижаларини таҳлил қилиш асосида ҳисоботлар тайёрлаш тизимини жорий этиш зарур.

4-боб. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари

9. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг самарали йўлга қўйилиши бошқарув ва назоратнинг янада такомиллаштирилишини, давлат бюджети маблағлари ва активларидан оқилона фойдаланишни, ҳисобдорлик ҳамда қонунчилик ҳужжатларига риоя этилишини таъминлайди.

Ички назорат тизимининг яхлит норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва услубий йўриқномалар асосида ташкил этилиши республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат механизмларининг стандартлаштирилишини таъминлайди.

Бу эса ўз навбатида, назорат муҳити ва хавфларни бошқариш тизимини мустаҳкамлаш, назорат жараёнларидан самарали фойдаланилишини таъминлайди, сифатли ахборотлардан фойдаланиш ва коммуникацияни яхшилаш ҳамда ишончли мувофиқлик ва ҳисобдорлик тизимларини такомиллаштиради.

Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини самарали ташкил этишни услубий таъминлаш, мувофиқлаштириш, ўрганиш ва уларнинг натижаларини таҳлил қилиш асосида ҳисоботлар тайёрлаш Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (кейинги ўринларда — Масъул орган) томонидан амалга оширилади ва унга қуйидаги вазифалар юклатилади:

республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизими ва хавфларни бошқаришга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назо-

рат тизимини ўрганиш, таҳлил қилиш ҳамда ҳисоботлар тайёрлаш ва эълон қилиб бориш;

ички назорат тизимини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.

10. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ташкил этиш, унинг қонунчилик асослари ва услубиёти халқаро тан олинган тажрибалар ва стандартларга мувофиқ ишлаб чиқилади.

11. Ички назорат тизими қуйидагиларни таъминлашга қаратилган бўлиши лозим:

фаолиятнинг ички идоравий ҳужжатлар, одоб-ахлоқ қоидалари ҳамда тежамкорлик, самарадорлик ва натижадорлик тамойилларига мувофиқлиги;

активлар ва ресурслардан мақсадсиз фойдаланиш, суиистеъмолликлар ҳамда талон-торож ҳолатларининг олдини олиш;

фаолияти тўғрисида ишончли ва аниқ маълумотларнинг мавжудлиги;

фаолият бўйича ҳисобдорликка оид мажбуриятларнинг бажарилиши.

12. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ривожлантириш қуйидаги йўналишларни ўз ичига олади:

назорат муҳитининг яхлит тизимини шакллантириш;

хавфларни бошқаришнинг самарали тизимини жорий этиш;

назорат жараёнларининг натижадорлигини ошириш;

ахборот ва коммуникация тизимини такомиллаштириш;

ички назорат тизимини доимий мониторинг қилиш ҳамда ҳисобдорликни янада мустаҳкамлаш.

1-§. Назорат муҳитининг яхлит тизимини шакллантириш

13. Назорат муҳити республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органига юклатилган вазифалар ва мажбуриятларнинг бажарилишини таъминловчи ташкилий тузилма, сиёсат, тартиб-таомиллар ва ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидаларини ўз ичига олади.

14. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида назорат муҳити қуйидаги асосий элементлардан иборат бўлади:

ҳалоллик тамойили ва одоб-ахлоқ қоидаларига амал қилиниши;

раҳбарият томонидан назорат жараёнларини самарали амалга ошириш имконини берувчи тадбирларнинг мавжудлиги;

таркибий бўлинманинг юклатилган вазифаларга мос шакллантирилиши ҳамда ваколат ва мажбуриятларнинг самарали тақсимланиши;

салоҳиятли мутахассисларни жалб қилиш, ривожлантириш ва сақлаб қолишга оид жараёнларнинг йўлга қўйилиши;

фаолият учун жавобгарликнинг белгиланиши, ходимларни баҳолаш, қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш тизимларининг мавжудлиги.

15. Ҳалоллик тамойили ва одоб-ахлоқ қоидаларига амал қилиниши қуйидагиларнинг бажарилиши орқали таъминланади:

тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида ҳалоллик ва одоб-ахлоққа оид нормаларнинг ички ҳужжатлар билан тасдиқланиши;

ходимларнинг одоб-ахлоқ ва малакасига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва ички ҳужжатларда белгиланган талабларнинг жорий этилиши ҳамда фаолиятни амалга оширишда манфаатлар тўқнашувининг юзага келиш эҳти-молининг олди олинishi;

қарор қабул қилиш жараёнида жамоатчилик таклифларининг инobatга олинishi, очиқлик ва шаффофликнинг таъминланиши ҳамда жамоатчилик олдида ҳисобдорликнинг йўлга қўйилиши;

ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидаларига зид барча шубҳали хатти-ҳара-катларининг ўрганилиши ва белгиланган тартибда хизмат текширувларининг ўтказилиши;

ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидалари, лавозим йўриқномаси ва давлат сирларини ёки қонунчилик билан қўриқланадиган бошқа сирларни ошкор этмасликка оид қоидаларга риоя этишини белгиловчи ҳужжатлар билан та-нишиш амалиёти жорий этилиши.

16. Раҳбарият томонидан назорат жараёнларини самарали амалга оши-риш имконини берувчи тадбирларнинг мавжудлиги қуйидагилар орқали таъ-минланади:

муаммоларни (хавфларни) аниқлаш ва бартараф этиш тадбирларининг мувофиқлаштирилиши, ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиниши ва назорат функцияларининг амалга оширилиши;

назорат тузилмалари ва назоратни амалга оширишга оид ваколат ва маж-буриятларнинг тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ички ҳужжат-лар билан аниқ белгиланиши;

назорат жараёнини амалга оширувчи ходимларнинг ўз вазифа ва мажбу-риятларини бажариши учун зарур билим, кўникма ва малакаларига эгаллиги, малакасини доимий ошириб бориш ва баҳолаш механизмларининг жорий этилгани;

республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органидаги назорат ту-зилмалари (Хавфларни бошқариш қўмитаси ва бошқалар) таркибида вазифаларнинг бевосита ижрочиларидан мустақил бўлган аъзоларнинг бўлиши таъминланиши.

17. Ташкилий тузилманинг юклатилган вазифаларга мос шакллантирили-ши ҳамда ваколат ва мажбуриятларнинг самарали тақсимланиши қуйидаги-лар орқали таъминланади:

юклатилган вазифаларни бажариш, назорат қилиш ва баҳолаш имконини берувчи ҳамда ажратилган маблағлар доирасида ташкилий тузилма ва штат бирликларининг тасдиқланиши;

ходимларга юклатилган вазифалардан келиб чиқиб ваколатларнинг бел-гиланиши;

раҳбарият ва ходимлар ўртасида маълумотлар алмашинуви ва уларнинг шаффофлиги таъминланиши;

ички ва ташқи ҳисобдорлик норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ички ҳужжатлар билан белгиланиши.

18. Салоҳиятли мутахассисларни жалб қилиш, ривожлантириш ва сақлаб

қолишга оид жараёнларнинг йўлга қўйилгани қуйидагилар орқали таъминланади:

раҳбарият ва бошқа ходимларнинг компетенциясига (билим, малака ва кўникмалари) талабларнинг белгиланиши;

таркибий бўлинмаларнинг малакали кадрлар билан тўлдирилиши, уларнинг билим ва кўникмаларини узлуксиз оширишга қаратилган тизимли чора-тадбирлар ишлаб чиқилиши ва амалга оширилиши;

захира кадрларни шакллантириш тизимини йўлга қўйиш;

раҳбар ходимлар ва бошқа ходимларнинг ротацияси ҳамда доимий ривожланишига оид режа-дастурларнинг ишлаб чиқилгани.

19. Фаолият учун жавобгарликнинг белгиланиши, ходимларни баҳолаш, қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш тизимларининг мавжудлиги қуйидагилар орқали таъминланади:

ходимларнинг вазифа ва мажбуриятларини бажариш учун жавобгарликнинг белгилангани;

ходимлар фаолиятининг самарадорлиги, натижадорлиги ва малакасининг доимий одоб-ахлоқ қоидалари ва бошқа тегишли тартибларга мувофиқ баҳо-ланиши;

меҳнат фаолиятини амалга оширишда ва меҳнатга ҳақ тўлашда муносиб ва адолатли шарт-шароитларнинг яратилиши;

ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидалари, лавозим йўриқномалари ва бошқа ички ҳужжатлар билан белгиланган вазифаларни амалга оширишида ортиқча юкламалар юзага келмаслигининг тартибга солиниши.

2-§. Хавфларни бошқаришнинг самарали тизимини жорий этиш

20. Хавфларни бошқариш республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органи фаолиятига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган хавфларни аниқлаш, баҳолаш, камайтириш ва мониторинг қилишга қаратилган жараён ҳисобланади.

21. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида хавфларни бошқариш биринчи раҳбар томонидан ташкил этилади.

Бунда хавфларни бошқариш, жумладан, таркибий бўлинмалар томонидан хавфларни бошқаришда амалга оширилган ишларни таҳлил қилиш, хавфларни бошқариш тизимининг самарадорлигини таъминлашга қаратилган Хавфларни бошқариш қўмитаси фаолияти йўлга қўйилади.

22. Хавфларни бошқариш жараёни тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва ички ҳужжатларга мувофиқ таркибий бўлинмалар томонидан амалга оширилади.

23. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида хавфларни бошқариш жараёнининг босқичлари қуйидагилардан иборат:

биринчи босқич — Хавфларни аниқлаш. Хавфларни аниқлаш республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органининг барча таркибий бўлинмаларида амалга оширилади. Бунда таркибий бўлинма томонидан унинг

фаолиятига салбий таъсир этувчи хавфлар аниқланади. Хавфларни аниқлаш жараёни мунтазам ўтказилиб турилиши лозим;

иккинчи босқич — Хавфларни баҳолаш. Хавфларни баҳолаш аниқланган хавфларнинг юзага келиш эҳтимоли ва таъсирини таҳлил қилган ҳолда баҳолашни ҳамда уларни даражаларга ажратишни ўз ичига олади. Бунда хавфларнинг аҳамиятлилигидан келиб чиқиб, уларнинг «вазн»и белгиланади ҳамда хавфлар реестри шакллантирилади;

учинчи босқич — Хавфларни бартараф этиш чораларини кўриш. Ушбу босқичда таркибий бўлинма томонидан баҳолаш босқичи натижаларидан келиб чиқиб, хавфларни бартараф этиш чоралари белгиланади. Бунда хавфларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилади ҳамда Хавфларни бошқариш қўмитаси томонидан тасдиқланади. Хавфларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режаси асосида тегишли ишлар амалга оширилади.

тўртинчи босқич — Мониторинг. Хавфларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилиши хавфлар аниқланган ҳамда тегишли чоралар кўрилиши белгиланган таркибий бўлинмалар томонидан мониторинг қилинади.

3-§. Назорат жараёнларининг натижадорлигини ошириш

24. Назорат жараёнлари республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига юклатилган вазифаларни амалга оширишга салбий таъсир этувчи хавфларни камайтиришга йўналтирилган бўлиши лозим.

25. Назорат жараёнларини амалга ошириш бўйича тартиб-таомиллар ушбу концепциядан келиб чиқиб, республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органининг тегишли ички ҳужжати билан белгиланади.

26. Назорат жараёнлари республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органидаги барча таркибий бўлинмаларда қуйидагиларни таъминлаш орқали амалга оширилади:

республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органига юклатилган вазифаларни амалга ошириш бўйича функциялар ва бизнес жараёнларни бажариш бўйича аниқ қоидалар ва стандартларнинг белгиланиши;

ходимларнинг функциялар ва бизнес жараёнларни бажариш бўйича ваколат ва мажбуриятларининг белгиланиши;

функцияларни бажаришда ва бизнес жараёнларида доимий ва танланма назоратнинг (мониторинг) амалга оширилиши;

функцияларни бажарилишида ва бизнес жараёнларида ахборот технологиялар ёрдамида назоратнинг, хато — камчиликлар ва хавфлардан огоҳлантириш тизимларининг йўлга қўйилиши.

27. Назорат жараёнининг республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органидаги ҳар бир функция ва бизнес жараёнига интеграциялашуви раҳбарият томонидан таъминланади.

28. Таркибий бўлинмалар раҳбарлари ҳамда назорат тузилмалари томонидан назорат жараёнларининг ўтказилиши мониторинг қилинади.

Бунда қуйидагилар орқали мониторинг қилинади:

функциялар ва бизнес жараёнларни бажариш бўйича тартиб-таомиллар ва стандартларнинг бажарилишини ўрганиб бориш;

тизимлар, жараёнлар ва ташкилий тузилмадаги ўзгаришларда таркибий бўлинмалардаги назорат жараёнларини қайта кўриб чиқиш;

хато ва камчиликлар ҳамда хавфлар юзага келганда ўз вақтида тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш;

назорат жараёнларидаги камчиликлар бўйича ходимларга таъсир чораларини қўллаш.

29. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органининг ҳар бир ходими назорат жараёнларини амалга ошириш билан боғлиқ ваколат, вазифа ва мажбуриятлардан хабардор бўлиши лозим.

30. Назорат жараёнлари таркибий бўлинма томонидан расмийлаштирилиб борилади.

4-§. Ахборот ва коммуникация тизимини такомиллаштириш

31. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида самарали ички назорат тизимини йўлга қўйишда раҳбарият ва ходимларнинг керакли ахборот ва маълумотларни олиш, таҳлил қилиш ва манфаатдор томонларга тақдим этиш имконияти таъминланиши зарур.

32. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида самарали ахборот ва коммуникация тизимини йўлга қўйиш қуйидагиларни назарда тутади:

ички назорат тизимини йўлга қўйишда керакли ахборот ва маълумотларни белгилай олиш ҳамда улардан фойдалана олиш зарур. Бунда ахборот ва маълумотлар ишончли, тўлиқ ва манфаатдор томонлар учун ундан фойдаланиш имконияти мавжуд бўлиши лозим;

ахборот ва маълумотларни алмашишни таъминловчи самарали ички коммуникация тизими йўлга қўйилиши зарур;

ташқи манфаатдор томонлар билан ахборот ва маълумотлар алмашишда самарали ҳамкорлик йўлга қўйилиши зарур, бунда тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя этилиши ҳамда очиқлик ва шаффофлик таъминланиши лозим;

ахборот ва маълумотларнинг самарали алмашинувини таъминловчи механизмлар ишлаб чиқилиши ҳамда ахборот технологияларидан кенг, қулай ва хавфсиз фойдаланилиши зарур.

33. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида ахборот ва маълумотлар ҳамда уларнинг алмашинувига оид талаблар норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ички ҳужжатлар билан белгиланади.

34. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида ахборот ва маълумотлар билан ички ва ташқи таъминлаш ҳамда самарали коммуникация тизимининг йўлга қўйилиши биринчи раҳбар томонидан амалга оширилади.

**5-§. Ички назорат тизимини мониторинг қилиш ҳамда
ҳисобдорликни янада мустаҳкамлаш**

35. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органида ички назорат тизими самарадорлиги доимий мониторинг қилинади ва даврий баҳоланади.

36. Таркибий бўлинма томонидан функциялар ва бизнес жараёнларини амалга ошириш доимий мониторинг қилинади.

37. Даврий баҳолаш қуйидагиларни ўз ичига олади:

ички назорат координатори томонидан амалга ошириладиган умумий мониторинг қилиш;

ички аудит хизмати томонидан ички назорат тизимини баҳолаш.

38. Таркибий бўлинмалар томонидан ички назорат тизимини баҳолашда функциялар ва бизнес жараёнларининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ амалга оширилиши ҳамда назорат жараёнларининг самарадорлигига эътибор қаратилади.

39. Ички назорат координатори мониторинг доирасида таркибий бўлинмаларда ички назорат тизимини ташкил этишга оид маълумотларни жамлайди ҳамда ўрганиш ва маълумотларни таҳлил қилиш орқали ички назорат тизими самарадорлигини аниқлайди ва натижаси бўйича ички назорат тизимининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни тайёрлайди.

Бунда ҳисоботни тайёрлашда ички аудит хизматларининг ички назорат тизими фаолиятини баҳолаш бўйича маълумотларидан фойдаланилиши мумкин.

40. Ички аудит хизмати ички назорат тизимининг самарали йўлга қўйилишини баҳолайди ва баҳолаш натижалари бўйича раҳбариятга маълумот тақдим этиб боради.

41. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органи томонидан ички назорат тизимининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот Масъул органга йилда бир марта — кейинги йилнинг 25 январига қадар тақдим этилади.

42. Масъул орган томонидан республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг ички назорат тизимининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботлари таҳлил қилинади.

Бунда Масъул орган томонидан республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг самарадорлиги бўйича ўрганиш ўтказилиши мумкин.

43. Масъул орган томонидан ҳар йили Вазирлар Маҳкамасига республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг ҳолати ва фаолияти тўғрисида ҳисобот тақдим этиб борилади.

Ҳисоботда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимининг самарали йўлга қўйилиши ҳамда янада такомиллаштирилиши бўйича таклифлар ҳам акс этади.

**5-боб. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият
органларида ички назорат тизимини ривожлантиришнинг
устувор йўналишларини амалга ошириш механизмлари**

44. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини қуйидаги механизмлар орқали амалга ошириш лозим:

ички назорат тизимини ташкил этишни стандартлаштириш мақсадида қонунчилик асосларини такомиллаштириш;

ички назорат тизимини ташкил этишни янада ривожлантириш;

ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ривожлантириш.

**1-§. Ички назорат тизимини ташкил этишни
стандартлаштириш мақсадида қонунчилик асосларини
такомиллаштириш**

45. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ташкил этишни стандартлаштириш мақсадида қонунчилик асосларини такомиллаштириш қуйидагиларни назарда тутди:

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат ички назорати ва ички аудити тўғрисида»ги Қонуни лойиҳасини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш;

ҳалқаро стандартлар асосида республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини жорий этиш бўйича услубий қўлланма лойиҳасини ишлаб чиқиш;

илғор хорижий тажрибадан келиб чиқиб, ички назорат тизими ва хавфларни бошқаришни янада такомиллаштириш бўйича тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиб бориш;

ички назорат тизимини ташқи баҳолашни амалга ошириш тартибини белгилаш.

**2-§. Ички назорат тизимини ташкил этишни янада
ривожлантириш**

46. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида ички назорат тизимини ташкил этишни янада ривожлантириш қуйидагиларни назарда тутди:

ички назорат тизимини мувофиқлаштириш, тегишли маълумотларни жамлаш ва таҳлил қилиш ҳамда манфаатдор томонларга ички назорат тизими бўйича ҳисобот тақдим этишни амалга оширувчи ички назорат координаторини белгилаш;

ички назорат тизимини жорий этиш бўйича Масъул орган бошчилигида идоралараро ишчи гуруҳ шакллантириш ҳамда ишчи гуруҳ йиғилишларида ички назорат тизими оид масалаларни муҳокама қилиб бориш;

ишчи гуруҳ томонидан танланган республика ва маҳаллий ижро этув-

чи ҳокимият органларининг иккитасида янги ички назорат тизимини тажриба-синов тариқасида жорий этиш.

3-§. Ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ривожлантириш

47. Ички назорат тизими бўйича ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ривожлантириш бўйича қуйидагилар назарда тутилади:

ички назорат тизими ва хавфларни бошқариш фаолиятини амалга оширувчи ходимларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш;

ички назорат тизими ва хавфларни бошқариш йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини ривожлантириш, соҳага оид дарслик, ўқув қўлланма ва материаллар тайёрлашни ташкил этиш;

давлат секторида ички назорат тизими ва хавфларни бошқариш бўйича махсус фанларни ўқитишни олий таълимдаги тегишли йўналишлар бўйича кадрлар тайёрлаш жараёнларига жорий этиш.

6-боб. Концепцияни амалга оширишдан кутилаётган натижалар

48. Концепцияни амалга ошириш орқали республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида қуйидаги натижаларга эришиш назарда тутилмоқда:

халқаро андозаларга мувофиқ самарали, стандартлашган ҳамда мувофиқлаштирилган ички назорат тизими жорий этилади ва уни таҳлил қилиш орқали баҳолаш имкони яратилади;

консолидациялашган бюджет маблағларидан фойдаланишда дастлабки ва жорий назоратни кучайтириш, қонунчилик ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш орқали маблағлардан мақсадсиз ва самарасиз фойдаланиш ҳолатлари, шунингдек, молиявий хато ва камчиликларнинг олди олинади;

такрорланувчи ҳамда самарасиз функция ва вазифаларни аниқлаш, айрим функцияларни хусусий секторга ўтказиш орқали бюджет маблағларини тежаш ва иқтисод қилиш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш имконияти ортади;

ички назорат тизимининг фаолияти учун мустаҳкам ҳуқуқий асосни таъминлаш мақсадида ушбу соҳага оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинади ва амалиётга жорий этилади;

ходимларни ўқитиш ва уларнинг малакасини ошириш тизими йўлга қўйилади, ички назорат тизими бўйича махсус фанларни ўқитиш олий таълимдаги тегишли йўналишлар бўйича кадрлар тайёрлаш жараёнларига жорий этилади.

БЕШИНЧИ БЎЛИМ**О‘ЗБЕКISTON RESPUBLIKASI
VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI SANOAT,
RADIATSIYA VA YADRO XAVFSIZLIGI QO‘MITASINING
QARORI****378 Sirka kislotasi ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik
qoidalariga o‘zgartirishlar kiritish to‘g‘risida***

*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 2073-4*

O‘zbekiston Respublikasining “Mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 24-maydagi PQ–186-son “Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasi faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 4-oktabrdagi 633-son “O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qaroriga muvofiq O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo‘mitasi **qaror qiladi**:

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Yer qa‘rini geologik o‘rganish, sanoatda, konchilikda va kommunal-maishiy sektorda ishlarning bexatar olib borilishini nazorat qilish davlat inspeksiyasi boshlig‘ining 2009-yil 21-dekabrda 271-son buyrug‘i (ro‘yxat raqami 2073, 2010-yil 23-yanvar) (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2010-y., 3-4-son, 32-modda) bilan tasdiqlangan Sirka kislotasi ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga ilovaga muvofiq o‘zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligi hamda Qurilish va uy-joy kommunal xo‘jaligi vazirligi bilan kelishilgan.

3. Mazkur qaror rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran kuchga kiradi.

Rais**A. RAFIQOV**

Toshkent sh.,
2025-yil 18-iyun,
13-son

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e‘lon qilingan.

Kelishildi:

***Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vaziri***

B. ZAXIDOV

2025-yil 2-iyun

***Qurilish va uy-joy kommunal
xo'jaligi vaziri***

Sh. XIDOYATOV

2025-yil 28-may

O'zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat,
radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi raisining
2025-yil 18-iyundagi 13-son qaroriga
ILOVA

**Sirka kislotasi ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik
qoidalariga kiritilayotgan o'zgartirishlar**

1. 3-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“3. Mazkur Qoidalar texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlar, shaharsozlik normalari va qoidalari, sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari talablari bajarilishi shart ekanligini istisno etmaydi.”.

2. 5, 6, 7, 13 va 35-bandlar o'z kuchini yo'qotgan deb topilsin.

3. 10-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“10. Mehnatni muhofaza qilish xizmati va yo'l harakati xavfsizligi xizmati tashkilotning mustaqil tarkibiy bo'linmalari bo'lib, ular bevosita tashkilot rahbariga bo'ysunadi.”.

4. 15-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“15. Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar ishlab chiqiladi hamda tashkilot xodimlarini va ish joylarini ushbu yo'riqnomalar bilan ta'minlash tashkilot rahbariyati zimmasiga yuklatiladi.”.

5. 37-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-iyuldagi 290-son qarori bilan tasdiqlangan O'n sakkiz yoshga to'lmagan shaxslarning mehnatidan foydalanilishi taqiqlangan og'ir ishlarning hamda zararli yoki xavfli mehnat sharoitlaridagi ishlarning ro'yxatiga muvofiq o'n sakkiz yoshga to'lmagan shaxslar og'ir ishlarga hamda zararli va xavfli mehnat sharoiti mavjud ishlarga qabul qilinmasligi lozim.”.

6. 40-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“40. Tashkilot ma'muriyati (yoki ish beruvchi) kasaba uyushmasi qo'mitasi va vakolatli sog'liqni saqlash organlari bilan birgalikda har yili dastlabki (mehnat shartnomasini tuzayotganda) va davriy (mehnat faoliyati davomida) majburiy

tibbiy ko'rikdan o'tishi lozim bo'lgan xodimlarning ro'yxatini tuzishi hamda xodimlarning ko'rikka kelishini ta'minlashi lozim.”.

7. 42-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“42. Ish beruvchi majburiy tibbiy ko'rikdan o'tmagan yoxud majburiy tibbiy ko'rik natijalariga ko'ra tibbiy komissiyalar tomonidan berilgan tavsiyalarni bajarishdan bo'yin tovlagan shaxslarni ishdan chetlashtirishi shart.”.

8. 44 — 46-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“44. Majburiy tibbiy ko'riklar korxonalarga tibbiy xizmatlar ko'rsatuvchi davolash-profilaktika muassasalari tomonidan, ular bo'lmagan taqdirda esa korxona joylashgan yerdagi davolash-profilaktika muassasalari tomonidan o'tkaziladi. Majburiy tibbiy ko'riklar davolash-sog'lomlashtirish tadbirlari belgilangan tekshirish dalolatnomasi bilan yakunlanishi lozim.

45. Tashkilot ma'muriyati (yoki ish beruvchi) va kasaba uyushmasi qo'mitasi majburiy tibbiy ko'rik dalolatnomasi bilan tanishib chiqishi, ish beruvchi esa dalolatnomada ko'zda tutilgan barcha tadbirlar va ko'rsatmalarni bajarishi lozim.

46. Davriy majburiy tibbiy ko'riklar o'z vaqtida, sifatli o'tkazilishi va ularning natijalariga ko'ra tavsiyalar bajarilishi uchun javobgarlik tashkilotning ma'muriyati zimmasiga yuklanadi.”.

9. 48-banddagi “QMQ 2.09.02-85 “Ishlab chiqarish binolari” degan so'zlar “SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarining ishlab chiqarish hamda ma'muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

10. 52-banddagi “QMQ 2.03.13 “Pollar” degan so'zlar “SHNQ 2.03.13-24 “Pollar” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

11. 55-banddagi “QMQ 2.09.02-85 “Ishlab chiqarish binolari” va SHNQ 2.01.02-97 “Bino va inshootlarning yong'in xavfsizligi” degan so'zlar “SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarining ishlab chiqarish hamda ma'muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

12. 58-banddagi “QMQ 2.04.05-97 “Isitish, shamollatish va konditsiyalash” degan so'zlar “SHNQ 2.04.05-22 “Isitish, ventilyatsiya va konditsiyalash” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

13. 64-banddagi “QMQ 2.04.01-98 “Binolarning ichki suv quvuri va kanalizatsiyasi” degan so'zlar “SHNQ 2.04.01-22 “Binolarning ichki suv ta'minoti va oqova suvlarni chiqarib yuborish” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

14. 71-banddagi “Sanitariya-epidemiologiya xizmatlari” degan so'zlar “O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi huzuridagi Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi qo'mitasi” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

15. 72-banddagi “QMQ 2.01.05-98 “Tabiiy va sun'iy yoritish” degan so'zlar “SHNQ 2.01.05-24 “Tabiiy va sun'iy yoritish” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

16. 80-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“80. Shovqin darajasi ish joylarida, xonalarda va tashkilot hududida GOST

12.1.003-2014, tebranish darajasi esa GOST 12.1.012-2014 talablariga muvofiq bo'lishi kerak.”.

17. 83-banddagi “QMQ 2.09.04-98 “Tashkilotning ma'muriy va maishiy binolari” degan so'zlar “SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarning ishlab chiqarish hamda ma'muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

18. 96-banddagi “GOST 12.2.085-82” degan so'zlar “GOST 12.2.085-2017” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

19. 158-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“158. Ishlab chiqarishda atrof-muhitni agressiv ta'siri darajasini baholash, yer ustidagi quvurlarning tashqi yuzasini, shuningdek, qurilish konstruksiyalarini korroziyadan himoya qilish qonunchilik hujjatlari talablariga muvofiq amalga oshirilishi lozim.”.

20. 227-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“227. Quvurlarni joylashishi, yotqizish usullari, qurilmalar SHNQ 2.04.10-22 “Shartli bosimi 10 MPa gacha bo'lgan texnologik po'lat quvuro'tkazgichlarni loyihalash” shaharsozlik normalari va qoidalari hamda SHNQ 3.05.05-22 “Texnologik jihozlar va texnologik quvur o'tkazgichlar” shaharsozlik normalari va qoidalari talablariga muvofiq bo'lishi lozim.”.

21. 301-banddagi “QMQ 2.09.14-97 ning “Neft va neft mahsulotlari omborxonalari” degan so'zlar “SHNQ 2.09.19-22 “Neft va neft mahsulotlari omborxonalari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

22. 303-banddagi “GOST 12.4.026-76” degan so'zlar “GOST 12.4.026-2015” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

23. 330-banddagi “GOST 5632-88” degan so'zlar “GOST 5632-2014” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI SANOAT,
RADIATSIYA VA YADRO XAVFSIZLIGI QO'MITASINING
QARORI

379 **Gidridlangan moylar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida***

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2218-3*

O'zbekiston Respublikasining "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 24-maydagi PQ-186-son "Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 4-oktabrdagi 633-son "O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi **qaror qiladi:**

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Yer qa'rini geologik o'rganish, sanoatda, konchilikda va kommunal-maishiy sektorda ishlarning bexatar olib borilishini nazorat qilish davlat inspeksiyasi boshlig'ining 2011-yil 18-martdagi 66-son buyrug'i (ro'yxat raqami 2218, 2011-yil 18-aprel) (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2011-y., 16-son, 166-modda) bilan tasdiqlangan Gidridlangan moylar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga ilovaga muvofiq o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi hamda Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi bilan kelishilgan.

3. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Rais

A. RAFIQOV

Toshkent sh.,
2025-yil 16-iyun,
6-son

Kelishildi:

**Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vaziri**

B. ZAXIDOV

2025-yil 30-may

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e'lon qilingan.

*Qurilish va uy-joy kommunal
xo'jaligi vaziri*

Sh. XIDOYATOV

2025-yil 28-may

O'zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat,
radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasining
2025-yil 16-iyundagi 6-son qaroriga
ILOVA

**Gidridlangan moylar ishlab chiqarish xodimlari uchun
xavfsizlik qoidalariga kiritilayotgan o'zgartirishlar**

1. 3-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“3. Mazkur Qoidalar texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlar, shaharsozlik normalari va qoidalari, sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari talablari bajarilishi shart ekanligini istisno etmaydi.”.

2. 5 va 12-bandlar o'z kuchini yo'qotgan deb topilsin.

3. 8-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“8. Mehnatni muhofaza qilish xizmati va yo'l harakati xavfsizligi xizmati tashkilotning mustaqil tarkibiy bo'linmalari bo'lib, ular bevosita tashkilot rahbariga bo'ysunadi.”.

4. 13-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“13. Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo'riqnomalar ishlab chiqiladi hamda tashkilot xodimlarini va ish joylarini ushbu yo'riqnomalar bilan ta'minlash tashkilot rahbariyati zimmasiga yuklatiladi.”.

5. 14-banddagi “GOST 17.2.3.02-78” degan so'zlar “GOST 17.2.3.02-2014” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

6. 32-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“32. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-iyuldagi 290-son qarori bilan tasdiqlangan O'n sakkiz yoshga to'lmagan shaxslarning mehnatidan foydalanilishi taqiqlangan og'ir ishlarning hamda zararli yoki xavfli mehnat sharoitlaridagi ishlarning ro'yxatiga muvofiq 18 yoshga to'lmagan shaxslar zararli va noqulay mehnat sharoitiga ega ishlarga qabul qilinmasligi lozim.”.

7. 35 — 37-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“35. Tashkilot rahbariyati, kasaba uyushmasi qo'mitasi va O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi huzuridagi Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi qo'mitasining hududiy boshqarmalari yoki tuman (shahar) bo'linmalari bilan birgalikda har yili dastlabki (mehnat shartnomasini tuzayotganda) va davriy (mehnat faoliyati davomida) majburiy tibbiy ko'rikdan o'tishi lozim bo'lgan xodimlarning ro'yxatini tuzishi hamda xodimlarning tibbiy ko'rikdan o'tishini ta'minlashi zarur.

36. Majburiy tibbiy ko'riklar tashkilotga tibbiyot xizmati ko'rsatuvchi davolash-profilaktika muassasalari tomonidan, agar ular bo'lmagan taqdirda tashkilot joylashgan joydagi hududiy davolash-profilaktika muassasasi tomonidan o'tkaziladi.

37. Ish beruvchi majburiy tibbiy ko'rikdan o'tmagan yoxud majburiy tibbiy ko'rik natijalariga ko'ra tibbiy komissiyalar tomonidan berilgan tavsiyalarni bajarishdan bo'yin tovlagan shaxslarni ishdan chetlashtirishi shart.”.

8. 40-banddagi “QMQ 2.01.05-98 “Tabiiy va sun'iy yoritish” degan so'zlar “SHNQ 2.01.05-24 “Tabiiy va sun'iy yoritish” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

9. 48-banddagi “QMQ 2.04.05-97 “Isitish, ventilyatsiya va konditsiyalash” degan so'zlar “SHNQ 2.04.05-22 “Isitish, ventilyatsiya va konditsiyalash” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

10. 50-banddagi “QMQ II 89-80 “Sanoat tashkilotlarining bosh plani” degan so'zlar “SHNQ 2.09.17-21 “Sanoat korxonalarining bosh rejalarini loyihalash” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

11. 56-banddagi “QMQ 2.09.02-85 “Ishlab chiqarish binolari” degan so'zlar “SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarining ishlab chiqarish hamda ma'muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

12. 57-banddagi “QMQ 2.09.04-98 “Tashkilotning ma'muriy va maishiy binolari” degan so'zlar “SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarining ishlab chiqarish hamda ma'muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

13. 67-banddagi “QMQ 2.04.05-97 “Isitish, shamollatish va konditsionerlash” degan so'zlar “SHNQ 2.04.05-22 “Isitish, ventilyatsiya va konditsiyalash” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

14. 73-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“73. Ish joylarida, xonalarda va tashkilot hududida shovqin va tebranishning darajasi SanQvaM 0120-01 “Ish joylarida shovqinning yo'l qo'yilgan darajasining sanitariya me'yorlari”, SanQvaM 0122-01 “Ish joylarida umumiy va lokal tebranishning sanitariya me'yorlari”, GOST 12.1.003-2014 va GOST 12.1.012-2004 talablariga muvofiq bo'lishi kerak.”.

15. 76-banddagi “QMQ 2.04.01-98 “Binolarni ichki suv quvuri va kanalizatsiyasi” degan so'zlar “SHNQ 2.04.01-22 “Binolarning ichki suv ta'minoti va oqova suvlarni chiqarib yuborish” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

16. 81-banddagi “sanitariya-epidemiologiya xizmatlari” degan so'zlar “O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi huzuridagi Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi qo'mitasining hududiy boshqarmalari yoki tuman (shahar) bo'limlari” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

17. 83-banddagi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“83. Gidridlangan moylar ishlab chiqarish texnologik jarayonlari GOST 12.3.002-2014 talablariga muvofiq bo'lishi lozim.”.

18. 99-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“99. Ishlab chiqarish jarayonlari yong'in va portlash xavfsizligi, ularni rejalashtirishda, tashkillashtirishda va olib borishda GOST 12.1.033-81 talablariga va ushbu Qoidalarga muvofiq ta'minlanishi lozim”.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MARKAZIY BANKI BOSHQARUVINING
QARORI

**380 Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni
amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga
qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi nizomga qo'shimcha va
o'zgartirishlar kiritish haqida***

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3030-10*

O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq Markaziy bank boshqaruvi **qaror qiladi:**

1. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2018-yil 28-apreldagi 16/18-son qarori (ro'yxat raqami 3030, 2018-yil 2-iyul) (Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.07.2018-y., 10/18/3030/1440-son) bilan tasdiqlangan Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi nizomga ilovaga muvofiq qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran uch oydan keyin kuchga kiradi.

Rais

T. ISHMETOV

Toshkent sh.,
2025-yil 13-iyun,
12/7-son

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e'lon qilingan.

O'zbekiston Respublikasi
Markaziy banki boshqaruvining 2025-yil
13-iyundagi 12/7-son qaroriga
ILOVA

**Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni
amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan
minimal talablar to'g'risidagi nizomga kiritilayotgan
qo'shimcha va o'zgartirishlar**

1. 1-band quyidagi mazmundagi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“kredit — banklar tomonidan beriladigan kredit, mikroqarz va mikro kreditlar.”.

2. 9-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“9. Bank tomonidan kredit va omonat (depozit) bo'yicha xizmat ko'rsatish davrida iste'molchining og'zaki yoki yozma so'rovi olingan kundan e'tiboran bir ish kuni ichida unga quyidagi axborotlar yozma shaklda oyda bir marta bepul taqdim etiladi:

a) kredit bo'yicha (axborot berilgan sanasini ko'rsatgan holda):

kreditlash limiti;

kredit bo'yicha to'langan pul mablag'lari summasi;

asosiy summa bo'yicha qarz qoldig'i;

navbatdagi to'lovlarning miqdori, tarkibi va muddatlari (to'lovlar jadvali);

kreditni muddatidan oldin qisman yoki to'liq so'ndirish istagi bildirilgan taqdirda to'lash lozim bo'lgan summalar miqdori;

muddati o'tkazib yuborilgan qarzдорlik miqdori va tarkibi;

kelib tushayotgan pul mablag'lari kredit bo'yicha qarzni so'ndirishga yo'naltirilishi haqida axborotlar;

b) omonat (depozit) bo'yicha (axborot berilgan sanasini ko'rsatgan holda):

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) qoldig'i;

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) bo'yicha hisoblangan jami foiz summasi, shu jumladan to'langan foiz summasi.”.

3. 18¹-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“18¹. Banklar o'zlarining rasmiy veb-saytlarida, shuningdek mobil ilovalarida (agar mavjud bo'lsa) jismoniy shaxslarga mo'ljallangan kreditlarning to'liq qiymatini mustaqil hisoblab chiqish imkoniyatini yaratib berishlari lozim.”.

4. 24⁵-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“24⁵. Bankdagi omonatlar (depozitlar) O'zbekiston Respublikasining “Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq kafolatlangan bo'lsa, omonat (depozit) shartnomasi yoki bank hisobvarag'i shartnomasida bu haqida kafolatlanadigan mablag'larning summasini ko'rsatgan holda ma'lumotlar aks ettirilishi shart.”.

5. 26-bandda:

quyidagi mazmundagi o'n uchinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

O'zbekiston Respublikasining “Banklardagi omonatlarni himoya qilish

kafolatlari to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq kafolatlanadigan pul mablag'lari hamda kafolatlangan omonatlar bo'yicha kompensatsiya summasi;"

o'n uchinchi va o'n to'rtinchi xatboshilar tegishli ravishda o'n to'rtinchi va o'n beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

6. 27-bandda:

oltinchi xatboshidagi "kreditlarning (mikroqarzlarning)" degan so'zlar "kreditlarning" degan so'z bilan almashtirilsin;

o'n yettinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"kredit ta'minotiga qabul qilinadigan garov turlari (agar garov talab qilinsa) va ularga qo'yiladigan talablar;"

7. 30¹-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"30¹. Iste'molchi-jismoniy shaxs kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvarag'i ochish uchun bankka murojaat qilganida (bank binosiga iste'molchi tashrif buyurganda) bank mazkur Nizomning 2-ilovasiga muvofiq kreditning, 3-ilovasiga muvofiq muddatli omonatning hamda 3a-ilovasiga muvofiq kredit kartaning asosiy shartlari to'g'risidagi axborot varaqasini (bundan buyon matnda Axborot varaqasi deb yuritiladi) iste'molchi — jismoniy shaxs bilan birgalikda to'ldiradi va iste'molchi — jismoniy shaxsga taqdim etadi.

Bunda mobil ilova orqali kredit, shu jumladan kredit kartasini olishda hamda muddatli omonat ochishda, bank tomonidan iste'molchiga axborot varaqasi bilan tanishib chiqish va uni yuklab olish imkoniyati yaratilishi lozim.

Bank o'zining rasmiy veb-saytida iste'molchilarga taqdim etilayotgan omonat, kredit, shu jumladan kredit karta mahsulotlari bo'yicha Axborot varaqasining interaktiv shaklini mustaqil ravishda to'ldirish va undan nusxa olish imkoniyatini yaratib berishi lozim.

Axborot varaqasi iste'molchi — jismoniy shaxsga bepul tarzda taqdim etiladi hamda kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvarag'i ochish uchun buyurtmanoma hisoblanmaydi."

8. 35¹-bandda:

birinchi xatboshidagi "mikroqarz" degan so'z "kredit" degan so'z bilan almashtirilsin;

uchinchi xatboshidagi "kreditlar (mikroqarzlarni)" degan so'zlar "kreditlarni" degan so'z bilan almashtirilsin;

quyidagi mazmundagi to'rtinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

"kredit shartnomasiga qarzdorning kredit ajratilgan bankda yoki boshqa bankda ochilgan hisobvaraqlarida har qanday davr mobaynida ma'lum miqdordagi kamaymaydigan pul mablag'i qoldig'i yoki aylanmasi mavjud bo'lishi, shu jumladan kreditni qaytarish jadvalida belgilangan navbatdagi to'lovni qoplash uchun yetarli mablag' saqlashi yuzasidan shart kiritish;"

to'rtinchi va beshinchi xatboshilar tegishli ravishda beshinchi va oltinchi xatboshilar deb hisoblansin;

to'rtinchi va beshinchi xatboshidagi "kreditlar (qarzlarni)" degan so'zlar "kreditlar" degan so'z bilan almashtirilsin.

9. 36¹²-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“qarz oluvchilarga kredit taqdim etish to‘g‘risidagi arizasi ijroga qabul qilinganligi to‘g‘risida SMS xabarnoma yuborishi;”;

ikkinchi — to‘rtinchi xatboshilar tegishli ravishda uchinchi — beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

10. 37¹-bandning birinchi va ikkinchi xatboshilaridagi “kredit (qarz)” va “kreditni (qarzni)” degan so‘zlar tegishli ravishda “kredit” va “kreditni” degan so‘zlar bilan almashtirilsin.

11. 37²-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37². Qarzdordan kreditning joriy to‘lovi uchun kreditni qaytarish jadvalida belgilangan summaga nisbatan ko‘p mablag‘ kelib tushsa, u holda bank kelib tushgan mablag‘ning ortiqcha qismini qarz oluvchining kreditining asosiy qarzini so‘ndirishga yo‘naltiradi hamda kredit summasini qayta hisoblaydi, agar shartnomada boshqacha tartib belgilanmagan bo‘lsa.”.

12. 37⁴-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37⁴. Bank kredit shartnomasiga asosan kredit bo‘yicha qarzdorlik summasini to‘lash majburiyati to‘liq bajarilgan sanadan boshlab uch ish kunidan kechiktirmagan holda mazkur kredit bo‘yicha:”.

13. 37⁵-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37⁵. Banklar ajratilgan kredit ta‘minotiga qabul qilingan garov mulklarini kreditning asosiy qarzi qoldig‘iga mutanosib ravishda bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha quyidagilarni o‘z ichiga oluvchi alohida tartibga ega bo‘lishi va ushbu tartib bankning rasmiy veb-saytida joylashtirilishi lozim:

qarz oluvchi yoki garovga qo‘yuvchining garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha arizasini ro‘yxatga olish hamda ushbu arizani ko‘rib chiqish muddati;

garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish masalasini ko‘rib chiqish va tegishli qarorni qabul qilish bo‘yicha bankning vakolatli organi to‘g‘risida hamda mazkur vakolatli organning qarori haqida arizachiga xabar berish muddati;

garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirishni rad etish bo‘yicha qaror qabul qilinganda, bu to‘g‘risida asoslantirilgan holda arizachiga xabar berish.

Bank kredit bo‘yicha tuziladigan garov shartnomasida bankning garov ta‘minotiga qo‘yilgan talablardan kelib chiqqan holda qarz oluvchining kreditning qoplanmagan qismidan ortiq summada garov ta‘minoti summasini kamaytirish huquqini, shuningdek garov ta‘minotini kamaytirish tartibi va usullarini aks ettirishi shart.

Kredit qarzdorligini qoplash maqsadida bank garovga qo‘yilgan mol-mulkni suddan tashqari tartibda qonunchilikda taqiqlanmagan usullar orqali garovga qo‘yuvchi bilan qonunchilikda belgilangan tartibda kelishgan holda realizatsiya qilishi mumkin.

Bunda, bank mol-mulkni realizatsiya qilishdan tushgan mablag‘larni kredit qarzdorligi va boshqa xarajatlarga yo‘naltirilishi yuzasidan qarz oluvchi va garovga qo‘yuvchiga yozma ma‘lumot yuborilishini ta‘minlashi lozim.”.

14. 38-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi — yettinchi xatboshilar bilan to'ldirilsin:

“Bankning kreditor sifatidagi huquqlari sug'urta tashkilotiga o'tganda (subrogatsiya), o'tkazilgan sanadan boshlab uch ish kunidan kechiktirmagan holda bank qarzdorga (birgalikda qarz oluvchi) va kafillarga bankning kredit bo'yicha talab qilish huquqi sug'urta tashkilotiga o'tkazilganligi to'g'risida o'zaro kelishilgan aloqa kanallari orqali yozma xabarnoma (ma'lumotnoma) yuborishi shart.

Bunda, bank tomonidan yuboriladigan xabarnoma (ma'lumotnoma) eng kamida quyidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olishi lozim:

kredit bo'yicha talab o'tkazilgan sug'urta tashkilotining to'liq nomi, yuridik (pochta) manzili, aloqa ma'lumotlari;

kredit bo'yicha talabni o'tkazish asoslari (shartnoma (kelishuv) raqami, sanasi va qonunchilik asosi);

talab o'tkazilgan sanadagi kredit majburiyati (qarzdorligi) to'g'risidagi ma'lumotlar (asosiy qarz, foiz va boshqa to'lovlar);

ushbu xabarnoma (ma'lumotnoma) bo'yicha bog'lanishi mumkin bo'lgan aloqa ma'lumotlari.”;

ikkinchi xatboshi sakkizinchi xatboshi deb hisoblansin.

15. 38²-banddan “, mikroqarzlar” degan so'z chiqarib tashlansin.

16. 1-ilovada:

1) nomi va 7-banddan “(mikroqarzning)” degan so'z chiqarib tashlansin;

2) muqaddimadan “(mikroqarzlarning)” degan so'z chiqarib tashlansin;

3) 1-bandda:

ikkinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“kreditning to'liq qiymati (bundan buyon matnda “KTQ” deb yuritiladi) — kredit olish bilan bog'liq to'lovlarning haqqoniy, yillik va samarali hisoblashdagi foiz stavkasi;”;

uchinchi xatboshidan “(mikroqarz)” degan so'z chiqarib tashlansin;

4) 2-bandda:

uchinchi, to'rtinchi va to'qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan so'z chiqarib tashlansin;

sakkizinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“mijozlarni jalb qilish, ular tomonidan kredit olish uchun taqdim etilgan hujjatlarni tekshirish, ushbu hujjatlarni bankka topshirish, kreditlarni qoplash hisobiga bank mijozlaridan to'lovlar va pul o'tkazmalarini qabul qilish bo'yicha bankka xizmat ko'rsatadigan tashkilotlar (vositachilar) hisobiga amalga oshirilgan to'lovlar.”;

5) 3-bandda:

uchinchi, to'rtinchi va to'qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan so'z chiqarib tashlansin;

beshinchi xatboshidan “(mikroqarzlar)” degan so'z chiqarib tashlansin;

6) 4 — 6 va 11-bandlardan “(mikroqarz)” degan so'z chiqarib tashlangan;

7) 8-bandda:

to'rtinchi va oltinchi xatboshilardan “(mikroqarzning)” degan so'z chiqarib tashlansin;

beshinchi, yettinchi va to'qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarzni)” degan so'z chiqarib tashlansin;

sakkizinchi xatboshidan “(mikroqarz)ni” degan soʻz chiqarib tashlansin;
oʻn birinchi va oʻn ikkinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan soʻz chiqarib tashlansin;

8) 10-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“10. Banklar isteʼmolchi — jismoniy shaxsga uning talabiga koʻra KTQ miqdori toʻgʻrisidagi maʼlumot bilan birga kredit shartnomasi tuzish paytida uning mutlaq qiymatini, yaʼni kreditning asosiy qiymati, foizlari va boshqa toʻlovlar, shu jumladan amaldagi taʼriflar boʻyicha uchinchi shaxs foydasiga toʻlanadigan toʻlovlarni, agar bunday toʻlovlar isteʼmolchi — jismoniy shaxsning majburiyati boʻyicha shartnoma shartlaridan kelib chiqadigan boʻlsa, ularni alohida koʻrsatgan holda yozma maʼlumot taqdim etadi.”;

9) 11-banddan “(mikroqarz)” degan soʻz chiqarib tashlansin.

17. Mazkur qoʻshimcha va oʻzgartirishlarning ilovasiga muvofiq tahrirdagi 3a-ilova bilan toʻldirilsin.

Bank xizmatlari isteʼmolchilari bilan oʻzaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qoʻyiladigan minimal talablar toʻgʻrisidagi nizomga kiritilayotgan qoʻshimcha va oʻzgartirishlar
ILOVA

“Bank xizmatlari isteʼmolchilari bilan oʻzaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qoʻyiladigan minimal talablar toʻgʻrisidagi nizomga
3a-ILOVA

Kredit kartaning asosiy shartlari toʻgʻrisidagi
AXBOROT VARAQASI*

Tijorat bankining nomi, rasmiy veb-sayti, telefon raqamlari		
1-boʻlim. Kredit kartaning asosiy shartlari		
1.	Kredit kartaning nomi	
2.	Karta chiqarilgan toʻlov tizimi (VISA, MasterCard, Humo va hokazolar)	
3.	Kredit limiti (minimal va maksimal miqdori)	
4.	Foiz stavkasi (yillik)	
	a) xaridlar qilganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)	
	b) oʻtkazmalarni amalga oshirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)	
	v) kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)	
	g) boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda (yuqorida koʻrsatilmagan)	
5.	Kredit kartaning toʻliq yillik foiz stavkasi (APR)	

6.	Foizsiz davr muddati (greys period)	
7.	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qiladi	
8.	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qilmaydi	
9.	Har oylik minimal to'lov	
10.	Karta bo'yicha qarzdorlikni oraliq to'lash sanasi yoki ushbu to'lovni aniqlash tartibi	
11.	Amalga oshirilgan operatsiyalar bo'yicha ko'chirma berish sanasi yoki sanani aniqlash tartibi	
12.	Shartnoma shartlari bajarilmaganligi yoki muddati o'tgan to'lovlar bo'yicha jarima va penyalar	
13.	Kredit karta bo'yicha ta'minot (agar mavjud bo'lsa)	
14.	Kredit kartani rasmiylashtirish usullari va muddati	
15.	Kredit karta bo'yicha limitdan voz kechish usullari va muddati	
16.	Kredit karta bo'yicha boshqa shartlar** (tiklanuvchan limit shartlari, bank tomonidan limitni cheklash va bekor qilish va boshqalar) a) b) v) ...	
2-bo'lim. Kredit karta bo'yicha to'lovlar (komissiyalar)***		
1.	Doimiy muddatli to'lovlar (oylik abonent to'lovi va hokazolar)	
2.	Xaridlarni amalga oshirganda	
3.	Boshqa kartaga (hisobvarag'ga) o'tkazmalarni amalga oshirganda	
4.	Kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda	
5.	Boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda	
6.	O'zbekistondan tashqaridagi tranzaksiyalar (operatsiyalar) bo'yicha	
7.	Kredit karta bo'yicha qarzdorlikni to'lash xarajatlari	
8.	Kredit karta hisobini to'ldirganda (boshqa bankning kartasi, bank kassalari va elektron hamyon orqali to'ldirish xarajatlari)	
9.	Kredit kartani: a) chiqarganda; b) qayta chiqarganda.	
10.	Boshqa to'lovlar**	

**Kredit kartani rasmiylashtirishga rozi bo'lishdan oldin
diqqat bilan o'rganib chiqing!**

Siz kredit kartaning shartlari va qiymati to'g'risida, to'lovlar va hisob-kitoblar tartibi to'g'risida (foizlar, jarima va penyalar), kredit karta shartnomasi bo'yicha Sizning huquqlaringiz va majburiyatlaringiz to'g'risida, kredit karta shartnomasi bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatarlar va javobgarliklar to'g'risida,

kredit kartadan xavfsiz foydalanish to'g'risida, shuningdek Sizga tushunarsiz bo'lgan boshqa masalalar yuzasidan bankdan to'liq va batafsil ma'lumot olishga haqlisiz.

Agar Sizda shikoyatlar mavjud bo'lsa, u holda Siz murojaatingizni (telefon raqami ko'rsatiladi) raqamli telefonga yoki (bankning pochta manzili ko'rsatiladi) manzilga yoki (bankning elektron pochta manzili ko'rsatiladi) elektron manzilga jo'natishingiz mumkin.

AXBOROT VARAQASINING TO'G'RILIGI VA HAQIQIYLIGI TASDIQLANADI.	
_____ (bank mutaxassisining F.I.O. va lavozimi)	_____ (to'ldirilgan sana)

** Mazkur varaqa kredit karta bo'yicha shartnoma yoki kredit karta olish uchun buyurtmanoma o'rnini bosmaydi, aksincha turli banklarning kredit kartalari shartlarini taqqoslashga va kerakli tanlovni amalga oshirishga yordam beradi.*

*** Mazkur bandda bank xohishidan kelib chiqib o'zi lozim deb topgan shartlarni yoki ma'lumotni aks ettiradi.*

**** 2-bo'limda qayd etilgan komissiya va to'lovlar kredit kartaga ajratilgan limit mablag'laridan foydalanganlik uchun undiriladi."*

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIYOT VA MOLIYA VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MARKAZIY BANKI BOSHQARUVI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGINING
QARORI

381 “Fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalari-
ning a‘zolik badalini O‘zbekiston fermer, dehqon xo‘jaliklari va
tomorqa yer egalari kengashiga o‘tkazib berish tartibi to‘g‘risidagi
nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga o‘zgartirishlar kiritish
to‘g‘risida*

*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3121-2*

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 26-apreldagi PQ–3680-son “Fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalari faoliyatini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi va 2025-yil 28-martdagi PQ–131-son “Qishloq xo‘jaligida yerdan foydalanish samaradorligini oshirish va mahsulot yetishtirish hajmini ko‘paytirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarorlari hamda 2025-yil 14-fevraldagi PF–22-son “Tomorqa yer egalari va dehqon xo‘jaliklari faoliyatida zamonaviy tashkiliy tizimni joriy qilish va moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoniga muvofiq O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Markaziy bank boshqaruvi hamda Qishloq xo‘jaligi vazirligi **qaror qiladi:**

1. O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Markaziy bank boshqaruvi va Qishloq xo‘jaligi vazirligining 2018-yil 13-dekabrda 153, 350-V, 56-son “Fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalari kengashiga o‘tkazib berish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qaroriga (ro‘yxat raqami 3121, 2019-yil 15-yanvar) (Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 16.01.2019-y., 10/19/3121/2483-son) ilovaga muvofiq o‘zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror O‘zbekiston fermerlari kengashi bilan kelishilgan.

3. Mazkur qaror rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran kuchga kiradi.

Iqtisodiyot va moliya vaziri

J. KUCHKAROV

Toshkent sh.,
2025-yil 11-iyun,
265-son

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e‘lon qilingan.

Markaziy banki raisi**T. ISHMETOV**

Toshkent sh.,
2025-yil 5-iyun,
350-B-2-son

Qishloq xo'jaligi vaziri**I. ABDURAHMONOV**

Toshkent sh.,
2025-yil 29-may,
32-son

Kelishildi:

***O'zbekiston fermerlari
kengashi raisi***

A. XAITOV

2025-yil 9-iyun

O'zbekiston Respublikasi
Iqtisodiyot va moliya vazirligining 2025-yil
11-iyundagi 265-son, Markaziy bank
boshqaruvining 2025-yil 5-iyundagi
350-B-2-son va Qishloq xo'jaligi vazirligining
2025-yil 29-maydagi 32-son qaroriga
ILOVA

“Fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalarining a'zolik badalini O'zbekiston fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari kengashiga o'tkazib berish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga kiritilayotgan o'zgartirishlar

1. Qarorda:
qaror nomi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Fermer xo'jaliklarining a'zolik badalini O'zbekiston fermerlari kengashiga o'tkazib berish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”;

1-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“1. Fermer xo'jaliklarining a'zolik badalini O'zbekiston fermerlari kengashiga o'tkazib berish tartibi to'g'risidagi nizom ilovaga muvofiq tasdiqlansin.”.

2. Nizomda:

1) nomi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

**“Fermer xo'jaliklarining a'zolik badalini O'zbekiston fermerlari kengashiga o'tkazib berish tartibi to'g'risidagi
NIZOM”;**

2) muqaddima quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Mazkur Nizom fermer xo‘jaliklarining a‘zolik badalini (bundan buyon matnda a‘zolik badali deb yuritiladi) O‘zbekiston fermerlari kengashiga (bundan buyon matnda Kengash deb yuritiladi) o‘tkazib berish tartibini belgilaydi.”;

3) 1-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“1. A‘zolik badallari Kengash tizimini moliyalashtirish uchun tuman fermer xo‘jaliklari kengashlarining (bundan buyon matnda tuman kengashi deb yuritiladi) asosiy hisobvarag‘iga o‘tkazib beriladi. Tuman kengashlari tomonidan kelib tushgan a‘zolik badallari Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlar fermer xo‘jaliklari kengashlarining (bundan buyon matnda hududiy kengash deb yuritiladi) asosiy hisobvarag‘iga, hududiy kengashlar tomonidan esa Kengashning asosiy hisobvarag‘iga o‘tkaziladi.”;

4) 3-bandda:

ikkinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“paxta va g‘alla yetishtirishga ixtisoslashtirilgan fermer xo‘jaliklari tomonidan yetishtiriladigan paxta xomashyosi bo‘yicha birjada e‘lon qilinadigan boshlang‘ich narxidan hamda donning shakllangan o‘rtacha narxidan 0,6 foiz miqdorida, bunda 2025-yil hosildan boshlab paxtadan gektariga 50 sentnerdan va g‘alladan 80 sentnerdan yuqori hosil olgan fermer xo‘jaliklari uchun 0,3 foiz miqdorida.”;

to‘rtinchi xatboshi chiqarib tashlansin;

5) 5 — 8-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“5. Tuman kengashlariga a‘zolik badallarini kirim qilish uchun tijorat banklarida ochilgan kengashlarning daromad va xarajatlari uchun 20212-son asosiy hisobvaraqlari ochiladi.

6. A‘zolik badali har yili fermer xo‘jaliklari tomonidan oyma-oy fermer xo‘jaliklarining to‘lov topshiriqnomalari yoki tuman kengashlari tomonidan shartnomaga muvofiq qo‘yiladigan to‘lov talabnomalariga asosan tuman kengashlarining 20212-son asosiy hisobvarag‘iga o‘tkazib beriladi.

7. Tuman kengashlarining 20212-son asosiy hisobvarag‘iga a‘zolik badallari uchun kelib tushgan mablag‘lar keyingi ish kunidan kechikmagan holda bank hisobvarag‘i shartnomasiga asosan to‘lov topshiriqnomasi yoki memorial order orqali to‘liq hududiy kengashning 20212-son asosiy hisobvarag‘iga o‘tkaziladi.

8. Hududiy kengashning 20212-son asosiy hisobvarag‘iga tuman kengashlaridan kelib tushgan mablag‘lar keyingi ish kunidan kechikmagan holda bank hisobvarag‘i shartnomasiga asosan to‘lov topshiriqnomasi yoki memorial order orqali to‘liq Kengashning 20212-son asosiy hisobvarag‘iga o‘tkaziladi.”;

6) 9-band o‘z kuchini yo‘qotgan deb topilsin;

7) 11-banddagi “fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalarini” degan so‘zlar “fermer xo‘jaliklarini” degan so‘zlar bilan almashtirilsin;

8) 12-banddagi “fermer, dehqon xo‘jaliklari va tomorqa yer egalari” degan so‘zlar “fermer xo‘jaliklari” degan so‘zlar bilan almashtirilsin;

9) 13-banddan “va dehqon” degan so‘zlar chiqarib tashlansin.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРИНИНГ
БҮЙРУҒИ

382 Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш
қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғри-
сида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил
14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3386-1*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 28 январдаги ПФ–13-сон «Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонида мувофиқ **бюраман:**

1. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2022 йил 27 июлдаги 16-сон буйруғи (рўйхат рақами 3386, 2022 йил 12 сентябрь) (Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.09.2022 й., 10/22/3386/0820-сон) билан тасдиқланган Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш қоидаларига иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги ва Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси билан келишилган.

3. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан бошлаб уч ойдан кейин кучга киради.

Вазир

А. ХУДАЯРОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 26 май,
8-сон

Келишилди:

*Тадбиркорлик субъектларининг
ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини
ҳимоя қилиш бўйича вакил ўринбосари*

Ж. УРУНОВ

2025 йил 3 май

* Ушбу буйруқ «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 14 июлда эълон қилинган.

*Ўзбекистон техник жиҳатдан
тартибга солиш агентлиги
директорининг биринчи ўринбосари*

А. ЗАКИРОВ

2025 йил 21 май

*Ўзбекистон Савдо-саноат
палатаси раиси*

Д. ВАХАБОВ

2025 йил 5 май

Ўзбекистон Республикаси
соғлиқни сақлаш вазирининг 2025 йил
26 майдаги 8-сон буйруғига
ИЛОВА

**Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш
қоидаларига киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. 2-банднинг олтинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«**норматив ҳужжатлар** — фармацевтика маҳсулотларига оид халқаро (минтақавий) стандартлар, хорижий мамлакатларнинг стандартлари ва миллий стандартлар, техник регламентлар, Давлат фармакопеяси, Фармакопея мақолалари;».

2. 3 ва 4-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«3. Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштиришни ташкил қилиш ва ўтказиш ишлари аккредитация қилинган сертификатлаштириш органлари (бундан буён матнда сертификатлаштириш органлари деб юри-тилади) томонидан уларнинг аккредитация соҳаси доирасида амалга оши-рилади.

Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштиришда бир нечта ак-кредитациядан ўтган сертификатлаштириш органлари мавжуд бўлса, ари-за берувчи ўз танловига биноан улардан бирига мурожаат қилиш ҳуқуқи-га эга.

4. Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш улар давлат рўйхатидан ўтказилганидан сўнг амалга оширилади, давлат рўйхатидан ўтка-зилмайдиган ёки белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказмасдан тиб-биёт амалиётида қўлланилишига рухсат берилган фармацевтика маҳсулотла-ри бундан мустасно.».

3. 12 ва 13-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«12. Фармацевтика маҳсулотларини ушбу Қоидаларнинг 1-илоvasида келтирилган схемаларга мувофиқ сертификатлаштириш қуйидаги жараён-ларни ўз ичига олади:

а) сертификатлаштириш бўйича ариза қабул қилиш;

б) тақдим этилган ариза ва унга илова қилинган бошқа ҳужжатларни таҳлил қилиш;

- в) ариза бўйича қарор қабул қилиш;
- г) фармацевтика маҳсулотларининг намуналарини идентификация қилиш;
- д) фармацевтика маҳсулотларидан намуналарни танлаб олиш (синов учун олиш);
- е) синов дастурини тасдиқлаш;
- ё) фармацевтика маҳсулотларини синов марказида (лабораториясида) синовдан ўтказиш;
- ж) фармацевтика маҳсулотларини ишлаб чиқарувчининг ишлаб чиқариш шароитларини баҳолаш;
- з) олинган натижаларни таҳлил қилиш ва унинг натижалари юзасидан мувофиқлик сертификатини бериш ёки уни беришни рад этиш;
- и) мувофиқлик сертификатини Сертификатлаштириш миллий тизимининг Давлат реестрида электрон рўйхатга олиш;
- й) ушбу Қоидаларнинг 11-бобига мувофиқ даврий инспекция назоратини ўтказиш.

13. Сертификатлаштириш органи ариза берувчининг талабига кўра қуйидаги ҳужжатларни унга тақдим этиши шарт:

а) аккредитация қилиш соҳасига тааллуқли бўлган фармацевтика маҳсулотларининг сертификатлаштириш қоидаларини;

б) сертификатлаштириш бўйича хизматлар нархлари (тарифлари) прејскурантини;

в) аккредитация гувоҳномасини.».

4. 14-банд «яроқлилиқ муддати» деган сўзлардан кейин «(агар мавжуд бўлса)» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

5. 15-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«15. Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш учун аризага:

а) фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштиришнинг 3-схемаси асосида серияли ишлаб чиқаришни сертификатлаштириш учун қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

корхонанинг ишлаб чиқариш майдони ва ишлаб чиқариш жараёни тўғрисида маълумот;

сертификатлаштирилаётган фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжати;

ишлаб чиқариш жараёнининг технологик регламенти ёки технологик кўрсатмалар рўйхати;

фармацевтика маҳсулотларининг давлат рўйхатидан ўтказилганлик гувоҳномаси рақами, давлат рўйхатидан ўтказилмайдиган ёки белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказмасдан тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат берилган фармацевтика маҳсулотлари бундан мустасно;

сертификатлаштирилаётган фармацевтика маҳсулотлари ёрлиғидан намуналар;

Зарур ишлаб чиқариш амалиёти (GMP) сертификати (дори воситалари учун);

б) фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштиришнинг 7 ва 8-схе-

малари асосида фармацевтика маҳсулотларининг тўпини ёки ягона тиббий техникани сертификатлаштириш учун қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

сертификатлаштирилаётган фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжати;

маҳсулот ёрлиғи нусхаси;

фармацевтика маҳсулотлари сақланадиган омборхона маълумотномаси (маҳаллий ишлаб чиқарувчилар учун);

фармацевтика маҳсулотларининг давлат рўйхатидан ўтказилганлик гувоҳномаси рақами, давлат рўйхатидан ўтказилмайдиган ёки белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказмасдан тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат берилган фармацевтика маҳсулотлари бундан мустасно;

ушбу Қоидаларнинг 2-иловасига мувофиқ сертификатлаштириш учун тақдим этиладиган фармацевтика маҳсулоти тўғрисидаги маълумот (чет элдан келтирилган фармацевтика маҳсулоти учун);

фармацевтика маҳсулотининг ҳажми кўрсатилган товарнинг кузатув ҳужжатлари (юк хати, ҳисобварақ-фактура (инвойс) ва бошқа ҳужжатлар)».

6. 17-бандда:

«икки кун» деган сўзлар «икки иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги хатбошилар билан тўлдирилсин:

«Ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар қуйидаги нуқтаи назардан таҳлил қилинади:

а) аризанинг тўғри тўлдирилганлиги;

б) аризага илова қилинган ҳужжатларнинг тўлиқ ва етарлилиги.».

7. 18-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«18. Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш қуйидаги ҳолларда рад этилади:

мазкур Қоидаларнинг 14 ва 15-бандларида назарда тутилган аризада тўлиқ бўлмаган ҳажмдаги маълумотлар кўрсатилган тақдирда ва (ёки) аризага илова қилинган ҳужжатлар тўплами тўлиқ тақдим этилмаганда;

сертификатлаштириш учун тақдим этилган фармацевтика маҳсулоти давлат рўйхатидан ўтказилмаганлиги аниқланганда, давлат рўйхатидан ўтказилмайдиган ёки белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказмасдан тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат берилган фармацевтика маҳсулотлари бундан мустасно;

сертификатлаштириш учун тақдим этилган фармацевтика маҳсулоти қалбакилаштирилганлиги аниқланганда;

рецепт билан бериладиган дори воситаларига референт нархлари қайд этилмаганда ёки қайд этилган нархдан юқори бўлганда, рецептсиз бериладиган дори воситалари, субстанциялар ва орфан дори воситалари бундан мустасно;

дори воситалари ва тиббий буюмларни рақамли маркировкаланмаганлиги аниқланганда, рақамли маркировкалаш талаб этилмайдиган фармацевтика маҳсулотлари бундан мустасно.».

8. 23-банддаги «икки кун» деган сўзлар «икки иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

9. 27-бандда:

иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«сертификатлаштириладиган фармацевтика маҳсулоти давлат рўйхатидан ўтказилган намунада эмаслиги, давлат рўйхатидан ўтказилмайдиган ёки белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказмасдан тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат берилган фармацевтика маҳсулотлари бундан мустасно;»;

қуйидаги мазмундаги бешинчи — еттинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:

«идентификация натижасида аризада кўрсатилган фармацевтика маҳсулоти бошқа маҳсулот эканлиги аниқланганлиги;

фармацевтика маҳсулотининг миқдори ёки серияси аризада кўрсатилган миқдор ёки серияга мос эмаслиги;

фармацевтика маҳсулотининг шикастланганлиги аниқланганлиги;»;

бешинчи ва олтинчи хатбошилар тегишли равишда саккизинчи ва тўққизинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

тўққизинчи хатбошидаги «бир кун» деган сўзлар «бир иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

10. 30-банд қуйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бир турдаги тиббий техникалар 3 тагача бўлганда, уларнинг барчаси, 3 тадан ортиқ бўлганда улардан 3 таси намуна сифатида танлаб олинади.».

11. 31 ва 39-бандлардаги «уч кун» деган сўзлар «уч иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

12. 33-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«33. Синов баённомаларини расмийлаштириш ва бериш муддати, фармацевтика маҳсулотининг норматив ҳужжатларда белгиланган услубларга мувофиқ синовларнинг давомийлигидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.».

13. 38 ва 45-бандлардаги «1-схемасида» деган сўзлар «3-схемасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

14. 40-банд қуйидаги мазмундаги иккинчи — ўн олтинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:

«Ишлаб чиқариш шароитини баҳолаш қуйидагиларни баҳолаш орқали ўтказилади:

фармацевтика маҳсулотларининг техник (лойиҳавий, конструкторлик, технологик ва (ёки) фойдаланиш) ҳужжатлари;

ишлаб чиқарилаётган фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжат талабларига мувофиқлигига таъсир этувчи ишларни бажарувчи ходимларнинг малакалилиги ҳамда уларнинг хавфсизлиги;

ишлаб чиқариш инфратузилмаси (ишлаб чиқарувчи ҳудудида жойлашган ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш учун зарур бўлган объектлар мажмуи (ишлаб чиқариш объектлари, юк ташиш машиналари ва бошқалар);

ускуналар (технологик жиҳозлаш воситалари), шунингдек, уларга техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш;

назорат, ўлчаш ва синов ускуналарини бошқариш, уларга техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш;

фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжатда белгиланган талабларга мувофиқлигини таъминлаш учун зарур бўлган ўлчаш воситалари;

сертификатлаштирилган фармацевтика маҳсулотларининг (хомашё, материаллар, бутловчи буюмларнинг) хавфсизлик кўрсаткичларига таъсир этувчи, сотиб олинган маҳсулотларнинг кириш назорати;

технологик жараёнлар, шу жумладан, махсус (агар норматив ҳужжатда тегишли талаблар мавжуд бўлса);

тайёр фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжатда ўрнатилган хусусиятларини назорат қилиш билан боғлиқ қабул қилиш назорати ва даврий синовлари;

тайёр фармацевтика маҳсулотларини ёрлиқлаш, сақлаш, ўраб жойлаш шартлари;

истеъмолчи билан ўзаро ҳамкорлик (жумладан, ушбу ишлаб чиқарувчининг фармацевтика маҳсулотлари ҳақида шикоят ва норозиликларини кўриб чиқиш);

норматив ҳужжатда белгиланган талабларга номувофиқ фармацевтика маҳсулотлар назорати;

фармацевтика маҳсулотларини идентификация қилиш ва кузатиловчанлиги;

тузатувчи ва профилактика чора-тадбирлари.».

15. 43 ва 44-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«43. Ишлаб чиқаришни баҳолаш натижалари якунида комиссия томонидан сертификатлаштириш органи менежмент тизими ҳужжатларида белгиланган шаклда уч иш кунда икки нусхада далолатнома тузилади ва унинг бир нусхаси ишлаб чиқарувчига топширилади, иккинчи нусхаси маҳсулотларни сертификатлаштириш органига тақдим қилинади.

Ишлаб чиқаришни баҳолаш натижалари бўйича далолатномада ишлаб чиқарувчи тўғрисидаги маълумотлар, сертификатлаштирилаётган фармацевтика маҳсулотларининг норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқлиги, технологик жараён тавсифи ва ишлаб чиқаришни метрологик таъминланганлиги, ишлаб чиқариш фаолияти тўғрисида хулоса, зарурат бўлганда аниқланган номувофиқликларни бартараф қилиш муддатлари ҳамда ишлаб чиқариш жараёни билан боғлиқ бошқа маълумотлар бўлиши керак.

Бунда ишлаб чиқаришни баҳолаш натижасида аниқланган номувофиқликлар ва уларнинг сабабларини бартараф қилиш муддати бир ойдан ошмаслиги лозим.

Ишлаб чиқаришни баҳолаш натижалари бўйича далолатнома барча комиссия аъзолари ва ишлаб чиқарувчи томонидан имзоланади, ишлаб чиқарувчи ишлаб чиқаришни баҳолаш натижаларидан норози бўлган тақдирда ўз фикрини далолатномада баён қилиши мумкин.

Сертификатлаштириш органи маҳсулотни сертификатлаштириш ишларини ишлаб чиқаришнинг баҳолаш натижалари асосида тўхтатиши ёки тугатиши мумкин.

Сертификатлаштириш ишларини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор, агар ариза берувчи аниқланган номувофиқликлар ва уларнинг сабаблари-

ни белгиланган муддатларда бартараф этиши мумкин бўлса, қабул қилинади.

Агар аниқланган номувофиқликларни тузатиш тадбирлари билан бартараф этиш мумкин бўлмаса ёки тузатиш тадбирларини белгиланган муддатда амалга ошириш имкони бўлмаса, сертификатлаштириш ишларини тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинади.

Сертификатлаштириш ишларини тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, сертификатлаштириш органи бу ҳақда бир иш кунида ариза берувчига маълум қилади.

Сертификатлаштириш ишларини қайта тиклаш мақсадида:

ариза берувчи аниқланган номувофиқликлар ва уларнинг сабабларини бартараф этишга қаратилган тузатиш чора-тадбирларини ишлаб чиқади, уларнинг бажарилишини таъминлайди ва бу ҳақда сертификатлаштириш органига маълум қилади;

сертификатлаштириш органи ариза берувчи томонидан амалга оширилмайдиган тузатиш тадбирларини таҳлил қилади ва натижалари ижобий бўлса, сертификатлаштириш ишларини қайта бошлашга қарор қилади.

Агар ариза берувчи белгиланган камчиликларни ва уларнинг сабабларини белгиланган муддатда бартараф эта олмаса, махсулотни сертификатлаштириш ишларини бекор қилинади.

Агар фармацевтика махсулотлари ишлаб чиқарувчининг бир нечта филиалларида ишлаб чиқарилса, ишлаб чиқаришни баҳолаш энг кўп ҳажмда фармацевтика махсулотлари чиқариладиган филиалида, ишлаб чиқарувчи барча филиалларида ишлаб чиқарилган фармацевтика махсулотларининг хавфсизлиги ва ишлаб чиқаришнинг барқарорлиги учун масъулиятни таъминлаш шарти билан ўтказилади.

Ишлаб чиқаришни баҳолашнинг ижобий натижаларида сертификатлаштириш органи сертификатлаштирилган фармацевтика махсулотларини инспекция назорати режаси доирасида ишлаб чиқарувчининг бошқа ишлаб чиқариш объектларида ишлаб чиқаришни баҳолашнинг кейинги жадвалини (баҳолаш саналари кўрсатилган ҳолда) тузади ва ишлаб чиқарувчи билан келишади.

44. Агар сертификатлаштириш органига илгари сертификатлаштирилган фармацевтика махсулотларининг норматив ҳужжати, таркибига ёки ишлаб чиқариш технологиясига ўзгартириш киритилган фармацевтика махсулотларини сертификатлаштириш учун ариза тушса, сертификатлаштириш органининг қарорига мувофиқ қуйидаги шартлар бажарилганда ишлаб чиқаришни баҳолашнинг олдинги таҳлили натижалари ушбу фармацевтика махсулотларига қисман ёки тўлиқ жорий этилиши мумкин:

а) фармацевтика махсулотларини сертификатлаштириш бўйича ишлар ишлаб чиқаришни баҳолашдан ўтказган ва ишлаб чиқаришни баҳолаш натижалари бўйича далолатнома тузган комиссия таркибини тасдиқлаган сертификатлаштириш органи томонидан амалга оширилса;

б) ишлаб чиқарувчи томонидан фармацевтика махсулотларининг таркиби ёки ишлаб чиқариш технологиясига киритилган ўзгаришлар, фармацевти-

ка маҳсулотларининг норматив ҳужжат талабларига мувофиқлигига таъсир қилмаса;

в) ариза берувчи янги фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш учун аризани, ишлаб чиқаришни баҳолашдан ўтказган ва ишлаб чиқаришни баҳолаш натижалари ҳақидаги далолатномани ёки илгари сертификатлаштирилган маҳсулотларни инспекция назоратидан ўтказиш ва рўйхатга олиш бўйича далолатномани расмийлаштирилган санасидан бошлаб бир йилдан ошмаган муддатда тақдим этган бўлса».

16. 46-банддаги «бир кун» деган сўзлар «икки иш куни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

17. 48-бандда:

биринчи хатбошидаги «шу куннинг ўзида» деган сўзлар «бир иш кунida» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Фармацевтика маҳсулотларига мувофиқлик сертификатини бериш рад этилган тақдирда, сертификатлаштириш органи бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Божхона қўмитаси (чет элдан келтирилганда), Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги ва Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигига хабарнома юборади».

18. 49-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«49. Сертификатлаштириш органи холис ходим (техник қўмита) томонидан мувофиқлик сертификатини бериш тўғрисида қарор қабул қилинган ва тўловлар тўлиқ амалга оширилган кундан бошлаб уч иш куни ичида мувофиқлик сертификатини расмийлаштиради».

19. 58-банд қуйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Сертификатлаштирилган маҳсулотларни режадан ташқари инспекция назоратидан ўтказиш сертификатлаштириш органи томонидан истеъмолчилар ва (ёки) давлат назорати идораларидан маҳсулот хавфсизлигига эътироз мавжудлиги тўғрисидаги маълумотлар олинганда амалга оширилади».

20. 62-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«62. Инспекция назоратида комиссия ишлаб чиқарувчининг вакили билан фармацевтика маҳсулотини ишлаб чиқарувчининг омборхонасидан ушбу Қоидаларнинг 6-бобида белгиланган тартибда фармацевтика маҳсулотидан намуналарни идентификация қилади ҳамда намуналар танлаб олади».

21. 65 — 67-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«65. Инспекция назорати натижасига кўра сертификатлаштириш органи инспекция назорати далолатномаси тузилган кундан бошлаб уч иш куни давомида мувофиқлик сертификати амал қилинишини тасдиқлаш, тўхтатиш ёки бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилади ва қабул қилинган қарор ариза берувчига ёзма равишда бевосита ёки электрон почта орқали юборилади.

66. Қуйидагилар мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддатини тўхтатиб туришга асос бўлади:

а) инсон ҳаёти ва (ёки) саломатлиги хавфсизлигига фармацевтика маҳсулоти сабаб таҳдид туғдирса;

б) фармацевтика маҳсулоти норматив ҳужжат талабларига номувофик бўлганда;

в) сертификатлаштирилган фармацевтика маҳсулотларининг инспекция назоратида аниқланган салбий натижалари мавжуд бўлса;

г) ариза берувчи сертификатлаштирилган фармацевтика маҳсулотларини инспекция назоратидан ўтказишдан бош тортса;

д) фармацевтика маҳсулотининг сертификатлаштириш вақтида тасдиқланган хавфсизлик кўрсаткичларига таъсир қилиши мумкин бўлган таркиби ёки уни ишлаб чиқариш (тайёрлаш) технологиясига ўзгартиришлар киритилганда, агар ариза берувчи бундай маҳсулотларни муомалага чиқаришдан олдин фармацевтика маҳсулотига мувофиқлик сертификатини расмийлаштирган сертификатлаштириш органига ёзма равишда бундай ўзгаришларни тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда хабар бермаганда;

е) ариза берувчининг ёзма аризаси мавжуд бўлганда;

ё) инспекция назоратини ўтказишга ишлаб чиқарувчи томонидан шарт-шароит яратилмаганда;

ж) Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигининг Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида назорат инспекцияси томонидан мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органига уларнинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисида тақдимнома киритилганда.

Сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулотининг мувофиқлик сертификатини амал қилишини тўхтатиб туришга қарор қилса, ариза берувчи сертификатлаштириш органи билан келишган ҳолда, маҳсулотнинг норматив ҳужжат талабларига номувофиқлиги сабабларини бартараф этиш бўйича тузатиш тадбирлари режасини ишлаб чиқади ва уни амалга ошириш муддатларини келишади.

Ариза берувчининг тузатиш тадбирларини амалга ошириши ва уларни сертификатлаштириш органи томонидан қониқарли деб тан олиниши натижалари асосида фармацевтика маҳсулотининг мувофиқлик сертификати қайта тасдиқланади.

67. Фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификати тўхтатилган тақдирда, маҳсулотга мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органи:

а) фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификати амал қилишини тўхтатиш тўғрисида қарор қилади ва мувофиқлик белгисини қўллашни вақтинча тақиқлайди;

б) фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификати амал қилишини тўхтатиш тўғрисида Сертификатлаштириш миллий тизимининг Давлат реестрига маълумот киритади;

в) ариза берувчига камчиликларни тузатиш чораларини кўриш муддати-ни белгилайди;

г) ариза берувчи тузатиш чора-тадбирларининг бажарилишини назорат қилади.».

22. Қуйидаги мазмундаги 67¹ — 67⁶-бандлар билан тўлдирилсин:

«67¹. Фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификати амал қилиши тўхтатилганда, ариза берувчи:

а) норматив ҳужжат талабларга жавоб бермайдиган фармацевтика маҳсулоти миқдорини идентификация қилади ва аниқлайди;

б) аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича тузатиш чора-тадбирларини ишлаб чиқади ва амалга оширилишини таъминлайди;

в) истеъмолчиларни фармацевтика маҳсулотларидан фойдаланиш (қўллаш) хавфи ҳақида хабардор қилади;

г) сертификатлаштириш органига тузатиш тадбирлари бажарилганлиги тўғрисида ёзма равишда маълум қилади.

67². Ариза берувчи тузатиш тадбирларини якунлагандан сўнг фармацевтика маҳсулотига мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органи:

а) фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификатини қайта тиклаш тўғрисида қарор қабул қилади ва мувофиқ белгисидан фойдаланишга рухсат беради;

б) фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификатини қайта тиклаш ҳақида Сертификатлаштириш миллий тизимининг Давлат реестрига маълумот киритади.

67³. Агар ариза берувчи аниқланган камчиликлар ва уларнинг сабабларини бартараф эта олмаса ҳамда фармацевтика маҳсулотидан фойдаланиш (қўллаш) хавфи мавжуд бўлса, фармацевтика маҳсулотига мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органи томонидан мувофиқлик сертификатини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилинади.

67⁴. Агар ишлаб чиқарилган фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификатини тўхтатиб туриш (қайта тиклаш) ёки бекор қилиш ариза берувчининг ташаббуси билан амалга оширилса, ариза берувчи ушбу сертификатни расмийлаштирган сертификатлаштириш органига бу ҳақда ариза (сабабларини кўрсатган ҳолда) беради.

Ариза билан биргаликда фармацевтика маҳсулотининг мувофиқлик сертификати ва фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификатини тўхтатиб туриш (қайта тиклаш) ёки бекор қилиш учун асос бўлган ҳужжатлар тақдим этилади.

67⁵. Сертификатлаштириш органи расмийлаштирилган мувофиқлик сертификатини тўхтатиб туриш (қайта тиклаш) ёки бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилади.

67⁶. Агар ариза берувчи фармацевтика маҳсулотининг амал қилиши тўхтатилган мувофиқлик сертификатини қайта тиклашни талаб қилса, сертификатлаштириш органи сертификатлаштирилган фармацевтика маҳсулотининг инспекция назоратидан ўтказгандан сўнг мувофиқлик сертификатини қайта тиклаш тўғрисида қарор қабул қилади.».

23. 68-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«68. Фармацевтика маҳсулоти мувофиқлик сертификатининг амал қилиши қуйидаги ҳолларда сертификатлаштириш органи томонидан бекор қилинади:

а) инсон ҳаёти ва (ёки) саломатлиги хавфсизлигига фармацевтика маҳсулоти сабаб таҳдид туғдирилиши тасдиқланганда;

б) инспекция назоратида фармацевтика маҳсулотининг норматив ҳужжат талабларига номувофиқлиги тасдиқланганда;

в) инспекция назоратида сертификатлаштирилган фармацевтика маҳсулотларини салбий натижалари қайта мавжудлиги тасдиқланганда;

г) фармацевтика маҳсулотининг сертификатлаштириш вақтида тасдиқланган хавфсизлик кўрсаткичларига таъсир қилиши мумкин бўлган таркиби ёки уни ишлаб чиқариш (тайёрлаш) технологиясига ўзгартиришлар киритилганда, агар ариза берувчи бундай фармацевтика маҳсулотларини мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органига ёзма равишда бундай ўзгаришларни тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда хабар бермасдан реализация қилганлиги маълум бўлганда;

д) ариза берувчининг ёзма аризаси мавжуд бўлганда;

е) ишлаб чиқариш жойи ўзгарганда;

ё) ариза берувчи ва (ёки) ишлаб чиқарувчи ташкилот тугатилиши ёки ариза берувчи ташаббуси билан фармацевтика маҳсулоти серияли ишлаб чиқаришдан тўхтатилганда;

ж) фармацевтика маҳсулотига тааллуқли бўлган норматив ҳужжат ўзгарганда, амал қилиши тугатилганда ёки бекор қилинганда;

з) Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигининг Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида назорат инспекцияси томонидан мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органига унинг амал қилишини бекор қилиш тўғрисида асослантирилган тақдимнома киритилганда.»

24. Қуйидаги мазмундаги 11¹ ва 11²-боблар билан тўлдирилсин:

«11¹-боб. Фармацевтика маҳсулотларининг конструкциясига (таркибига) ўзгартиришлар киритиш

72¹. Мувофиқлик сертификати расмийлаштирилган фармацевтика маҳсулотининг конструкциясига (таркибига) ёки уни ишлаб чиқариш технологиясига фармацевтика маҳсулоти норматив ҳужжат талабларига мувофиқлигига таъсир қилиши мумкин бўлган ўзгартиришлар киритилганда, ариза берувчи ушбу фармацевтика маҳсулоти муомалага чиқарилишидан ўттиз кун олдин мувофиқлик сертификати расмийлаштирган сертификатлаштириш органига фармацевтика маҳсулоти конструкцияси (таркиби) ёки ишлаб чиқариш технологиясига киритилган ўзгаришларни тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда ёзма равишда маълум қилади.

Сертификатлаштириш органи ариза берувчи томонидан тақдим этилган ҳужжатларни таҳлил қилиш асосида белгиланган хабарнома олинган кундан бошлаб ўн иш кuni мобайнида маҳсулот намуналари (нусхалари) синов ва ўлчашларини ўтказиш ва (ёки) ишлаб чиқаришни баҳолаш зарурлиги тўғрисида ёки бундай эҳтиёж йўқлиги бўйича қарор қабул қилади.

Сертификатлаштириш органининг қарори қабул қилинган куннинг ўзида ариза берувчига бевосита ёки электрон почта орқали юборилади.

72². Агар сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулоти намуналари (нусхалари) ва (ёки) ишлаб чиқаришни баҳолаш учун синов ва ўлчашларни ўтказишга ҳожат йўқлиги тўғрисида қарор қабул қилса, ариза берувчи бундай қарорни олгандан кейингина конструкцияси (таркиби) ёки ишлаб чиқариш технологиясига ўзгартиришлар киритилган фармацевтика маҳсулотларини муомалага чиқаришга рухсат этилади.

72³. Агар сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулоти намуналарини (нусхаларини) синов ва ўлчашлари ва (ёки) ишлаб чиқаришни баҳолаш (ишлаб чиқаришни баҳолаш бундай маҳсулотлар учун сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган бўлса) зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилинса, бу ишларни амалга ошириш учун ариза берувчи ва сертификатлаштириш органи ўртасида шартнома тузилади (илгари тузилган шартнома бўлмаганда).

Амалга оширилган ишлар натижалари бўйича сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулотининг норматив ҳужжат талабларига мувофиқлиги (номувофиқлиги) тўғрисида қарор қабул қилади. Бу қарор ариза берувчига бевосита ёки электрон почта орқали қарор қабул қилинган куннинг ўзида юборилади.

Фармацевтика маҳсулотининг норматив ҳужжатларда белгиланган талабларга мувофиқлиги тўғрисидаги қарорда сертификатлаштириш органи ушбу фармацевтика маҳсулотини амалдаги мувофиқлик сертификати асосида муомалага чиқариш мумкинлиги ҳақида хабардор қилади.

Фармацевтика маҳсулотининг норматив ҳужжат талабларига номувофиқлиги тўғрисидаги қарорда сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулотини амалдаги мувофиқлик сертификати асосида муомалага чиқариш мумкин эмаслиги тўғрисида хабардор қилади ва ариза берувчи сертификатлаштириш органи билан келишилган муддатларда тузатиш чораларини кўргунга қадар ушбу сертификатнинг амал қилишини тўхтатиб туради.

72⁴. Агар ариза берувчи тузатиш чораларини белгиланган муддатларда ўтказмаса, сертификатлаштириш органи фармацевтика маҳсулотининг мувофиқлик сертификатини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилади. Қарор ариза берувчига бевосита ёки электрон почта орқали шу куннинг ўзида юборилади.

11²-боб. Апелляцияларни кўриб чиқиш

72⁵. Манфаатдор шахслар фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш жараёни ва натижаларидан норози бўлган тақдирда, сертификатлаштириш органи томонидан қарор қабул қилинган кундан бошлаб ўттиз календар кун мобайнида Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигига ёки қарор қабул қилган сертификатлаштириш органига апелляция бериши ёки судга мурожаат қилиши мумкин.

Сертификатлаштириш органи томонидан қарор қабул қилинган санадан бошлаб ўттиз календарь кундан ортиқ муддатда берилган апелляциялар кўриб чиқилмайди.

72⁶. Сертификатлаштириш органи раҳбарининг буйруғи кўра беш киши-

дан иборат таркибда Апелляция комиссияси тузилади. Апелляция комиссияси таркибини шакллантириш ва тасдиқлаш муддатлари апелляция олинган кундан бошлаб ўн иш кунидан ортиқ бўлмаслиги керак.

72⁷. Апелляция комиссиясининг таркиби апелляцияга берилган фармацевтика маҳсулотининг сертификатлаштириш жараёнида иштирок этмаган синов лабораторияси (маркази) ва сертификатлаштириш органи ходимларидан иборат бўлади.

Апелляция комиссияси муаммоли ҳолатларга аниқлик киритиш учун жамоатчилик асосида малакали мутахассисларни жалб этиши мумкин.

Аризачи ва (ёки) ишлаб чиқарувчи корхона вакиллари Апелляция комиссияси томонидан мурожаати кўриб чиқилиши жараёнида бевосита иштирок этиши мумкин.

72⁸. Апелляция комиссияси апелляцияга берилган фармацевтика маҳсулоти бўйича синов лабораториясида комиссия аъзолари иштирокида синов ишларини амалга оширади ва синов натижалари асосида синов баённомасини расмийлаштиради.

Апелляцияни кўриб чиқиш натижаси бўйича баённома апелляция комиссияси раиси ва аъзолари томонидан имзоланади.

72⁹. Апелляцияни кўриб чиқиш натижалари бўйича апелляция комиссияси қуйидаги қарорлардан бирини қабул қилади:

апелляцияни қаноатлантириш;

апелляцияни қаноатлантиришни рад этиш.

Қабул қилинган қарор апелляция берган аризачига ёзма равишда бевосита ёки электрон почта орқали юборилади.

72¹⁰. Апелляцияни кўриб чиқиш муддати сертификатлаштириш органи раҳбарининг буйруғи билан Апелляция комиссиясининг таркибини тасдиқланганидан сўнг ўн беш иш кунидан ошмаслиги керак.

72¹¹. Аризачи апелляцияни кўриб чиқиш натижалари бўйича апелляция комиссияси қароридан норози бўлган тақдирда, апелляция комиссияси қарори юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда судга шикоят қилиши мумкин.

72¹². Айнан бир фармацевтика маҳсулоти бўйича Апелляция комиссиясига такроран апелляция беришга йўл қўйилмайди.».

25. 73-банд ўз кучини йўқотган деб топилсин.

26. 1-илова мазкур ўзгартириш ва қўшимчаларнинг иловасига мувофиқ таҳрирда баён этилсин.

Фармацевтика маҳсулотларини
сертификатлаштириш қоидаларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчаларга
ИЛОВА

«Фармацевтика маҳсулотларини
сертификатлаштириш қоидаларига
1-ИЛОВА

Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш
СХЕМАЛАРИ

Сертификатлаштиришдаги жараён ва функциялар	3-схема	7-схема	8-схема
Сертификатлаштириш бўйича ариза қабул қилиш	х	х	х
Тақдим этилган ариза ва унга илова қилинган бошқа ҳужжатларни таҳлил қилиш	х	х	х
Ариза бўйича қарор қабул қилиш	х	х	х
Фармацевтика маҳсулотларининг намуналарини идентификация қилиш	х	х	х
Фармацевтика маҳсулотларидан намуналарни танлаб олиш (синов учун олиш):			
божхона омборларидан	-	х	х
ишлаб чиқарувчи корхона омборидан	х	х	х
Синов дастурини тасдиқлаш	х	х	х
Фармацевтика маҳсулотларини синов марказида (лабораториясида) синовдан ўтказиш	х	х	х
Фармацевтика маҳсулотларини ишлаб чиқарувчининг ишлаб чиқариш шароитларини баҳолаш	х	-	-
Олинган натижаларни таҳлил қилиш ва унинг натижалари юзасидан мувофиқлик сертификатини бериш ёки уни беришни рад этиш	х	х	х
Мувофиқлик сертификатини Сертификатлаштириш миллий тизимининг Давлат реестрида электрон рўйхатга олиш	х	х	х
Даврий инспекция назоратини ўтказиш	х	-	-

».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИК ХИЗМАТИ РАИСИНИНГ
БУЙРУҒИ

383 Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан
экспертизадан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга қў-
шимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳақида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил
14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3573-1*

Ўзбекистон Республикасининг «Киберхавфсизлик тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва 2024 йил 20 сентябрдаги ЎРҚ–964-сон «Киберхавфсизликни таъминлаш соҳасидаги қонунчилик такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ **бюроаман:**

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати раисининг 2024 йил 15 октябрдаги 113-сон буйруғи (рўйхат рақами 3573, 2024 йил 14 ноябрь) (Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.11.2024 й., 10/24/3573/0934-сон) билан тасдиқланган Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга иловага мувофиқ қўшимча ва ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Рақамли технологиялар вазирлиги ва Марказий банк билан келишилган.

3. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Раис

Б. КУРБАНОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 5 июнь,
53-сон

Келишилди:

*Техник жиҳатдан тартибга
солиш агентлиги директорининг
биринчи ўринбосари*

А. ЗАКИРОВ

2025 йил 14 май

Рақамли технологиялар вазири

Ш. ШЕРМАТОВ

2025 йил 8 май

* Ушбу буйруқ «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 14 июлда эълон қилинган.

*Марказий банк раиси**Т. ИШМЕТОВ**2025 йил 15 май*

Ўзбекистон Республикаси
Давлат хавфсизлик хизмати раисининг
2025 йил 5 июндаги 53-сон буйруғига
ИЛОВА

**Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан
экспертизадан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
киритилаётган қўшимча ва ўзгартиришлар**

1. 1-банд қуйидаги мазмундаги хатбошилар билан тўлдирилсин:

«молия-кредит ташкилотлари — кредит ташкилотлари, тўлов ташкилотлари, тўлов тизимлари операторлари, валюта биржалари ва кредит бюролари;

экспертизадан ўтказувчи ташкилот — «Киберхавфсизлик маркази» давлат унитар корхонаси ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки.».

2. 3-бандда:

биринчи хатбошидан «(бундан буён матнда Марказ деб юритилади)» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«Молия-кредит ташкилотларининг ахборот тизимлари ва ресурслари ҳамда банк соҳасидаги муҳим ахборот инфратузилмаси объектлари тоифасига киритилган ахборот тизимларини, шунингдек техник топшириқлар лойиҳаларини киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки (бундан буён матнда Марказий банк деб юритилади) томонидан ҳам амалга оширилиши мумкин. Бунда, Марказий банк томонидан экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратиш талаблари бажарилган тақдирда, экспертизадан ўтказиш амалга оширилади.».

3. Қуйидаги мазмундаги 1¹-боб билан тўлдирилсин:

**«1¹-боб. Марказий банк томонидан экспертизадан ўтказиш
учун етарли шароитлар яратилганлигини аниқлаш**

9¹. Молия-кредит ташкилотларининг ахборот тизимлари ва ресурслари ҳамда банк соҳасидаги муҳим ахборот инфратузилмаси объектлари тоифасига киритилган ахборот тизимларини, шунингдек техник топшириқлар лойиҳаларини киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратилганлигини ўрганиш киберхавфсизлик соҳасидаги ваколатли давлат органи (бундан буён матнда ваколатли давлат органи деб юритилади) ва унинг ишчи органи билан биргаликда амалга оширилади.

9². Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратиш талабларига қўйидагилар киради:

экспертизадан ўтказиш бўлинмаси тузилганлиги ва унда малакали мутахассислар мавжудлиги;

киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказувчи мутахассисларнинг малакаси ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органи томонидан тасдиқланганлиги;

экспертиза ўтказиш бўлинмасида киберхавфсизлик талабларини етарли даражада текшириш имконини берувчи сертификатланган (лицензияланган) дастурий, аппарат-дастурий воситалар мавжудлиги;

ахборот тизими ва ресурсларининг синов нусхаларини ишга тушириш ва уларни тест қилиш учун етарли қувватга эга (хотира ва процессор ресурсли) ҳисоблаш техникасининг мавжудлиги;

экспертизадан ўтказиш методикасини ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органи билан келишилганлиги;

экспертизадан ўтказиш натижалари бўйича ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органини хабардор этиш тизимининг мавжудлиги.

Хабардор этиш тизими (электрон почта ва ваколатли давлат органи билан келишилган бошқа тизимлар) орқали киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказилган ахборот тизими ва ресурсининг номи, ахборот тизими ва ресурсида аниқланган заифликлар ва камчиликлар ҳамда уларнинг бартараф этилганлик ҳолати бўйича маълумотлар ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органига юборилади.

9³. Марказий банк томонидан мазкур Низомнинг 9²-бандида кўрсатилган талаблар бажарилганлигини ваколатли давлат орган ва унинг ишчи органи томонидан ўрганиш натижалари бўйича икки нусхада тегишли баённома расмийлаштирилади. Баённома Марказий банк, ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органи ваколатли ходимлари томонидан имзоланади.

9⁴. Экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратиш талаблари бажарилганлиги тўғрисида ижобий қарор қабул қилинган тақдирда, Марказий банк томонидан молия-кредит ташкилотларининг ахборот тизимлари ва ресурслари ҳамда банк соҳасидаги муҳим ахборот инфратузилмаси объектлари тоифасига киритилган ахборот тизимлари, шунингдек техник топшириқлар лойиҳалари киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказилиши мумкин.

9⁵. Экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратиш талаблари бажарилмаганлиги тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, Марказий банк томонидан киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказишга йўл қўйилмайди.

Ваколатли давлат органи ва унинг ишчи органи томонидан экспертизадан ўтказиш учун етарли шароитлар яратилганлигини ўрганиш натижалари бўйича қарор қабул қилинган кундан бошлаб уч иш кuni ичида бу ҳақида Марказий банкка хабар қилинади.

Марказий банк томонидан киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан ўтказилган экспертизада унинг натижасига салбий таъсир этув-

чи ҳолатлар аниқланган тақдирда, ваколатли давлат органи ушбу ҳолатлар Марказий банк томонидан бартараф этилгунига қадар унинг экспертизадан ўтказиш фаолиятини вақтинча тўхтатиш ҳақида қарор қабул қилади ҳамда бу ҳақида бир иш кuni ичида Марказий банкка хабарнома юборади.».

4. 11, 18, 24-бандлар, 26-банднинг биринчи хатбошиси, 37-банд, 39-банднинг биринчи хатбошиси ва 51-банддаги «Марказга» деган сўз «экспертизадан ўтказувчи ташкилотга» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. 12, 27, 40 ва 52-бандлардаги «Марказ» деган сўз «Экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

6. 13-банднинг биринчи ва бешинчи хатбошилари, 14, 15, 17-бандлар, 20-банднинг биринчи хатбошиси, 21-банд, 28-банднинг биринчи ва олтинчи хатбошилари, 29, 30, 33, 41, 43, 46 ва 47-бандлардаги «Марказ» деган сўз «экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

7. 22, 36 ва 50-бандлардаги «Марказ директори» деган сўзлар «экспертизадан ўтказувчи ташкилот раҳбари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

8. 34-бандда:

биринчи хатбошидаги «Марказ» деган сўз «экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбошидаги «Марказ» деган сўз «Экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

9. 42-бандда:

биринчи хатбошидаги «Марказ» деган сўз «экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбошидаги «Марказни» деган сўз «экспертизадан ўтказувчи ташкилотни» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

10. 48-банддаги «Марказга» ва «Марказ» деган сўзлар тегишли равишда «экспертизадан ўтказувчи ташкилотга» ва «экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

11. 1, 4 ва 6-иловаларнинг матнидаги «Киберхавфсизлик маркази» ДУК-га» ва «Киберхавфсизлик маркази» ДУК» деган сўзлар тегишли равишда «экспертизадан ўтказувчи ташкилотга» ва «Экспертизадан ўтказувчи ташкилот» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA BANDLIK VAZIRLIGINING
QARORI

384 Umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha amaliy imtihondan o'tkazish va ularga elektron sertifikat berish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida*

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3647*

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 2-fevraldagi PQ-53-son "Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'quvchilarini xorijiy til va zamonaviy kasblarga o'qitish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 11-fevraldagi 78-son "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida o'quvchilarni kasb-hunarga o'qitishda tadbirkorlik subyektlarini jalb etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi hamda Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi **qaror qiladi:**

1. Umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha amaliy imtihondan o'tkazish va ularga elektron sertifikat berish tartibi to'g'risidagi nizom ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

**Maktabgacha va maktab
ta'limi vaziri**

X. UMAROVA

Toshkent sh.,
2025-yil 11-iyun,
3-mh-son

**Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vaziri**

B. ZAXIDOV

Toshkent sh.,
2025-yil 5-iyun,
08/270-son

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e'lon qilingan.

O'zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining
2025-yil 11-iyundagi 3-mh-son hamda
Kambag'allikni qisqartirish va bandlik
vazirligining 2025-yil 5-iyundagi 08/270-son
qaroriga
ILOVA

**Umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarini o'rgangan
kasb-hunari bo'yicha amaliy imtihondan o'tkazish va ularga
elektron sertifikat berish tartibi to'g'risida
NIZOM**

Mazkur Nizom umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha amaliy imtihondan o'tkazish hamda ularga elektron sertifikat (bundan buyon matnda sertifikat deb yuritiladi) berish tartibini belgilaydi.

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Kasb-hunarga o'qitish joriy etiladigan umumiy o'rta ta'lim muassasalarining (bundan buyon matnda maktab deb yuritiladi) ro'yxati O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining (bundan buyon matnda Vazirlik deb yuritiladi) buyrug'i bilan tasdiqlanadi.

2. Ushbu Nizomda quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

bitiruvchi — maktabning 11-sinfini tamomlaydigan va kasb-hunarni o'rgangan o'quvchisi;

sertifikat — kasb-hunarga o'qitish dasturi doirasida amaliy imtihondan muvaffaqiyatli o'tgan bitiruvchilarga beriladigan elektron hujjat;

elektron platforma — so'rovnoma va testlar orqali o'quvchilarning qiziqishlarini aniqlashga mo'ljallangan hamda sertifikat shakllanadigan axborot tizimi;

kasbiy ta'lim fani — maktabning 10-11-sinf o'quvchilarini kasb-hunarga o'qitish uchun joriy etilgan fan.

**2-bob. Kasbiy ta'lim yo'nalishi bo'yicha amaliy imtihan
o'tkazish**

3. Kasbiy ta'lim yo'nalishi bo'yicha amaliy imtihan (bundan buyon matnda amaliy imtihan deb yuritiladi) o'tkaziladigan kun va vaqt maktabning pedagogik kengashi tomonidan tasdiqlanadi va bu haqida amaliy imtihan boshlanishidan kamida o'n besh kun oldin hududiy kasbiy ko'nikmalar markaziga rasmiy xabar beriladi hamda maktabning kirish qismiga osib qo'yiladi.

4. Amaliy imtihonni o'tkazish uchun maktab direktorining buyrug'i bilan kamida 5 kishidan iborat tarkibda amaliy imtihan o'tkazish komissiyasi (bundan buyon matnda Komissiya deb yuritiladi) tuziladi.

5. Komissiya quyidagi tarkibdan iborat bo'ladi:

komissiya raisi — maktab direktori (u bo'lmaganda, uning vazifasini bajaruvchi shaxs);

komissiya a'zolari — maktab direktorining o'rinbosari (komissiya kotibi), kasbiy ko'nikmalar markazi xodimi, ikki nafar texnologiya fani o'qituvchilari.

Komissiya tarkibiga kasb-hunar yo'nalishi bo'yicha tadbirkorlar va soha mutaxassislari kiritilishi mumkin.

Komissiya unda a'zolarining kamida uchdan ikki qismi ishtirok etganda vakolatli hisoblanadi.

Amaliy imtihonning har bir kasb turi bo'yicha baholash mezonlari va amaliy imtihon savollari Vazirlik tomonidan tasdiqlanadi.

6. Amaliy imtihon natijalari imtihon yakunlangandan so'ng shu kunning o'zida e'lon qilinadi.

7. Amaliy imtihonda uzrli sabablarga ko'ra (bitiruvchining yoki yaqin qarindoshining betoblighi (tibbiy ma'lumotnoma asosida), yo'l-transport hodisasi, yaqin qarindoshining vafoti, yaqin qarindoshining nikoh tuzishi, respublika yoki xalqaro olimpiada va tanlovlarda maktab nomidan ishtirok etganligi, O'zbekiston Respublikasidan tashqarida bo'lishi sababli) ishtirok etmagan yoki amaliy imtihonda 55 ball va undan past natija ko'rsatgan bitiruvchiga amaliy imtihon yakunlangan kundan e'tiboran Komissiya qaroriga asosan ikki hafta ichida amaliy imtihonni qayta topshirishga ruxsat etiladi.

Bitiruvchi amaliy imtihonni qayta topshirishda 55 ball yoki undan kam ball to'plasa, unga sertifikat berilmaydi.

8. Uzrsiz sabablarga ko'ra amaliy imtihonda qatnashmagan bitiruvchilarga amaliy imtihonni qayta topshirishga ruxsat berilmaydi.

3-bob. Baholash mezonlari

9. Amaliy imtihon orqali bitiruvchilarning o'rgangan kasb-hunar ta'limi dasturi bo'yicha bilim va kompetensiyalarining shakllanganlik darajasi aniqlanadi.

Amaliy imtihon 10-11-sinf o'quvchilari o'rgangan kasbiy ta'lim fani o'quv dasturlari asosida o'tkaziladi.

10. Amaliy imtihonda amaliy topshiriqni bajarish uchun har bir kasbning murakkabligi va xususiyatidan kelib chiqib, 120 daqiqagacha vaqt beriladi.

11. Amaliy imtihonda bitiruvchi bitta amaliy topshiriqni bajaradi va umumiy 100 ballik tizimda Komissiya a'zolari tomonidan quyidagicha baholanadi:

86 — 100	a'lo
72 — 85	yaxshi
56 — 71	qoniqarli
0 — 55	qoniqarsiz

56 va undan yuqori ball to'plagan bitiruvchi amaliy imtihondan o'tgan hisoblanadi.

12. Amaliy imtihon maktabning kasb-hunar o'rgatiladigan xonalarida yoki

tegishli korxonalarda, kasbiy ta'lim muassasalarida ular bilan kelishgan holda tashkil etilishi mumkin.

13. Amaliy imtihonlarni o'tkazish uchun maktab imtihon o'tkazish joyini kerakli jihozlar, o'lchov asbob-uskunalari, texnik hujjatlar hamda xomashyo materiallari bilan ta'minlaydi.

14. Amaliy imtihon boshlanishidan oldin komissiya a'zolaridan biri bitiruvchilarni imtihon shartlari, texnik shartlar, baholash mezonlari, vaqt me'yorlari va xavfsizlik qoidalari bilan tanishtiradi.

4-bob. Sertifikatni shakllantirish

15. Maktabda elektron platformadan foydalanish hamda sertifikatni shakllantirish bo'yicha maktab direktorining buyrug'i bilan mas'ul shaxs belgilanadi.

Mas'ul shaxs boshqa ishga o'tgan taqdirda yoki lavozimidan ozod etilganda, uning o'rniga tayinlangan yoki vazifasini vaqtincha bajarib turgan shaxsga mazkur vazifa yuklatiladi.

16. O'quv yili davomida kasbiy ta'lim fanidan bitiruvchining choraklik baholari kasbiy ta'lim ustasi tomonidan elektron platformaga kiritib boriladi.

17. Har yili 25-iyunga qadar kasbiy ta'lim fanidan amaliy imtihon baholari elektron platformaga kiritiladi hamda maktabning pedagogik kengashi bitiruvchilarga sertifikat berish to'g'risida qaror qabul qiladi.

18. Bitiruvchi haqidagi barcha ma'lumotlar elektron platformaga kiritilganidan so'ng sertifikat avtomatik tarzda shakllanadi hamda maktab va kasbiy ko'nikmalar markazi direktori tomonidan elektron platforma orqali tasdiqlanadi.

19. Bitiruvchilarga sertifikat har yili 30-iyunga qadar, amaliy imtihonni qayta topshirgan bitiruvchilarga 10-iyulga qadar beriladi.

20. Bitiruvchilar tomonidan sertifikat elektron platforma orqali bepul yuklab olinadi.

21. Maktabda bitiruvchilarga berilgan sertifikatlarning reyestri (sertifikatlarni ro'yxatga olish kitobi) yuritib boriladi.

Reyestrning yuritilishi va saqlanishiga maktab direktori shaxsan javobgar hisoblanadi.

22. Maktabda kasb-hunar o'rgangan bitiruvchilarga beriladigan sertifikatning tavsifi va davlat namunasi mazkur Nizomning 1 va 2-ilovalarida keltirilgan.

5-bob. Bitiruvchilarning apellyatsiya shikoyatlarini ko'rib chiqish

23. Bitiruvchilarning apellyatsiya shikoyatlarini ko'rib chiqish uchun apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.

Apellyatsiya komissiyasi tarkibi tuman (shahar) maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi mudirining buyrug'i bilan amaliy imtihon o'tkazish kunidan kamida 15 kun oldin tasdiqlanadi.

Apellyatsiya komissiyasi 1 nafar tuman (shahar) maktabgacha va maktab

ta'limi bo'limi xodimi hamda o'qitilgan kasb-hunar turi bo'yicha 2 nafar malakali mutaxassislardan iborat tarkibda tuziladi.

Apellyatsiya komissiyasi tarkibiga Komissiya a'zolari kiritilmaydi.

24. Amaliy imtihon natijalaridan norozi bo'lgan bitiruvchilar amaliy imtihon natijasi e'lon qilingan kunning o'zida apellyatsiya komissiyasiga yozma shaklda shikoyat arizasi berishi mumkin.

25. Shikoyat arizasi apellyatsiya komissiyasi tomonidan shu kunning o'zida ko'rib chiqiladi.

Shikoyat arizasi bilan murojaat qilgan bitiruvchi mazkur shikoyatni ko'rib chiqishda ishtirok etish huquqiga ega.

26. Shikoyatni ko'rib chiqish natijalari bo'yicha apellyatsiya komissiyasi tomonidan quyidagi qarorlardan biri qabul qilinadi:

imtihon natijalarini o'zgarishsiz qoldirish;

imtihon natijalariga o'zgartirish kiritish.

Shikoyat arizasini ko'rishda bitiruvchining imtihonda olgan ballini pasaytirishga yo'l qo'yilmaydi.

27. Apellyatsiya komissiyasi apellyatsiya shikoyati bilan murojaat qilgan bitiruvchiga o'z qarorini u qabul qilingan kunning o'zida ma'lum qiladi.

28. Apellyatsiya komissiyasining amaliy imtihon natijalariga o'zgartirish kiritish va bitiruvchini amaliy imtihonlarni muvaffaqiyatli topshirgan deb topish to'g'risidagi qarori asosida bitiruvchiga tegishli sertifikat beriladi.

29. Apellyatsiya komissiyasining qarori ustidan bitiruvchi yoki uning qonuniy vakillari (ota-onalar, farzandlikka olganlar, vasiylar, homiylar) yuqori turuvchi organga yoki sudga shikoyat qilishi mumkin.

6-bob. Yakuniy qoida

30. Mazkur Nizom talablarining buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlariga muvofiq javobgar bo'ladilar.

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari
bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha
amaliy imtihondan o'tkazish va ularga elektron
sertifikat berish tartibi to'g'risidagi nizomga
1-ILOVA

**Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida kasb-hunar o'rgangan
bitiruvchilarga beriladigan sertifikatning
TAVSIFI**

Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida kasb-hunar o'rgangan bitiruvchilarga beriladigan elektron sertifikat A4 (297x210mm) o'lchamli ko'rinishga ega.

Uning yuqori qismiga "O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI, REPUBLIC OF UZBEKISTAN" so'zlari 24 shrift hajmida yoziladi va markaziga O'zbekiston Respublikasi Davlat gerbining 30 mm diametrli tasviri tushiriladi.

Quyi qismiga "SERTIFIKAT" so'zi ko'k rangda 48 shrift hajmida, "CERTIFICATE" ko'k rangda 24 shrift hajmida yoziladi. Sertifikatda S harfi va sakkizta raqamli tartib raqami va matnlar 14 shrift hajmida yoziladi (familiyasi, ismi, otasining ismi, ta'lim muassasasi so'zlari 10 shrift hajmida yoziladi). Elektron sertifikat maktab direktori hamda kasbiy ko'nikmalar markazi direktori tomonidan elektron platforma orqali imzolanadi.

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari
bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha
amaliy imtihondan o'tkazish va ularga elektron
sertifikat berish tartibi to'g'risidagi nizomga
2-ILOVA

**Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida kasb-hunar o'rgangan
bitiruvchilarga beriladigan sertifikatning
DAVLAT NAMUNASI**

**O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI**

**REPUBLIC
OF UZBEKISTAN**

SERTIFIKAT

CERTIFICATE

S № 00000000

(familiyasi, ismi, otasining ismi / surname, given name(s), patronymic)

20____-20____-o'quv yili davomida / during the academic year
____ viloyati _____ tumani(shahar)dagi ____-sonli maktabda
(ta'lim muassasasi / educational organization)

kasbi bo'yicha 204 soatlik o'quv soatini tamomladi / having completed 204 training
hours by profession

Maktab direktori
/ Director of secondary school

(familiyasi, ismi, otasining ismi / surname,
given name(s), patronymic)

Kasbiy ko'nikmalar markazi
direktori
/ Director of the vocational skills
center

(familiyasi, ismi, otasining ismi / surname,
given name(s), patronymic)

**Berilgan sana /
Date of issue**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР МИЛЛИЙ АГЕНТЛИГИ
ДИРЕКТОРИНИНГ
БУЙРУҒИ

385 Ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида «Тартибга солиш қумдони» махсус ҳуқуқий режимини жорий этиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил
14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3648*

Ўзбекистон Республикасининг «Қимматли қоғозлар бозори тўғрисида»ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 21 февралдаги ПФ–26-сон «Уй-жой ва ипотека бозорини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармониға мувофиқ **буюраман:**

1. Ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида «Тартибга солиш қумдони» махсус ҳуқуқий режимини жорий этиш тўғрисидаги низом иловаға мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан келишилган.

3. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучға киради.

Директор

Д. ЛИ

Тошкент ш.,
2025 йил 11 июнь,
07-сон

Келишилди:

Марказий банк раиси

Т. ИШМЕТОВ

2025 йил 15 май

* Ушбу буйруқ «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 14 июлда эълон қилинган.

Ўзбекистон Республикаси
Истиқболли лойиҳалар миллий агентлиги
директорининг 2025 йил 11 июндаги
07-сон буйруғига
ИЛОВА

**Ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида
«Тартибга солиш қумдони» махсус ҳуқуқий режимини
жорий этиш тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида «Тартибга солиш қумдони» махсус ҳуқуқий режимини тақдим этиш, махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларини рўйхатга олиш ва уларнинг фаолияти мониторингини амалга ошириш, махсус ҳуқуқий режим иштирокчисини мақомидан маҳрум қилиш, шунингдек, махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларининг реестрини юритиш тартибни белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

аризачи — Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан махсус ҳуқуқий режим доирасида ипотека облигацияларини чиқариш ваколати берилган юридик шахслар;

махсус ҳуқуқий режим — ипотека облигацияларини чиқариш учун махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларига алоҳида ташкилий-ҳуқуқий шарт-шароитлар яратиш жараёни;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчилари — махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтган юридик шахслар;

ипотека облигацияси — махсус ҳуқуқий режим иштирокчилари томонидан чиқариладиган эмиссиявий қимматли қоғоз бўлиб, у бўйича мажбуриятларнинг бажарилиши ипотека кредитлари жамланмаси билан таъминланади;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларининг реестри (бундан буён матнда реестр деб юритилади) — махсус ҳуқуқий режимда рўйхатдан ўтган иштирокчилар тўғрисидаги маълумотларни акс эттирувчи оммавий ахборот ресурси;

Агентлик — Ўзбекистон Республикаси Истиқболли лойиҳалар миллий агентлиги.

2. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларини рўйхатдан ўтказиш мазкур Низомнинг 1-иловасида* келтирилган схемага мувофиқ Агентлик томонидан амалга оширилади.

3. Агентликнинг капитал бозорини тартибга солиш учун масъул бўлган тегишли таркибий бўлинмаси (бундан буён матнда ишчи орган деб юрити-

* 1-илова «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

лади) Агентликнинг махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларини рўйхатдан ўтказиш ва уларнинг фаолиятини мониторинг қилиш бўйича ишчи органи функцияларини бажаради.

Ишчи орган:

аризачининг махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси мақомини олиш учун тақдим этган аризасини қабул қилади, рўйхатдан ўтказиш ва кўриб чиқади;

аризачи томонидан тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиш натижалари бўйича Агентлик раҳбарига (ўринбосарига) махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш ёки рўйхатдан ўтказишни рад этиш тўғрисида ҳулоса беради;

реестрни юритади;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчисини ташкилий-ҳуқуқий ва консульта-тив жиҳатдан қўллаб-қувватлайди;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси мақомидан маҳрум қилиш тўғриси-да Агентлик раҳбарига (ўринбосарига) таклифлар киритади.

4. Аризачи томонидан тақдим этилган ариза ва ҳужжатларни кўриб чиқиш ҳамда махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларини рўйхатдан ўтказиш учун йиғим ундирилмайди.

2-боб. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларига қўйиладиган талаблар

5. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчисининг раҳбарияти (раҳбар, унинг ўринбосарлари) ва таъсисчилари иқтисодий жиноятларда, шунингдек жи-ноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризм ва ом-мавий қирғин қуролини тарқатиш билан боғлиқ жиноятларда, шунингдек уларни уюшган жиноятчилик, ноқонуний гиёҳванд моддалар савдоси, кор-рупция ва ахборот технологиялари билан молиялаштиришда иштирок этган ёки иштирок этишда гумонланаётган шахслар бўлиши мумкин эмас.

6. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси:

реестрга киритилган кундан эътиборан олти ойдан кечиктирмай ипотека облигацияларини чиқариши;

махсус ҳуқуқий режим доирасида ипотека облигацияларини Агентлик томонидан белгиланган тартибга мувофиқ чиқариши шарт.

7. Махсус ҳуқуқий режим доирасида махсус ҳуқуқий режим иштирок-чиларига ипотека облигацияларини чиқариш билан боғлиқ бўлмаган фао-лиятни амалга ошириш тақиқланади.

3-боб. Аризани тақдим этиш ва кўриб чиқиш

8. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтиш учун аризачи мазкур Низомнинг 2-иловасига* мувофиқ шаклдаги ариза ҳамда қуйидаги маълумотлар ва ҳужжатларни Агентликка тақдим этади:

мазкур Низомнинг 3-иловасига* мувофиқ шаклдаги махсус ҳуқуқий ре-жим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш учун аризачининг анкетаси;

* 2-3-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

аризачининг устави ва бошқа таъсис ҳужжатларининг нусхаси;
мазкур Низомнинг 4-иловасига* мувофиқ юридик шахснинг (аризачининг) раҳбарияти (раҳбари ва ўринбосарлари) ва таъсисчилари ҳақидаги маълумотлар.

9. Мазкур Низомнинг 8-бандида назарда тутилган ҳужжатлар аризачининг раҳбари томонидан тасдиқланган (имзоланган) ҳолда тақдим этилади.

10. Аризачи ариза ва ҳужжатларни Агентликка ёзма ёки электрон шаклда ёхуд Агентликнинг электрон почта манзилига юбориш орқали тақдим этади.

Электрон шаклда тақдим этиладиган маълумотлар юқори сифатда ва «PDF», «PNG» ёки «JPEG» форматларда бўлиши лозим.

11. Аризачи Агентликка ёзма шаклда мурожаат қилганда, Агентлик ходими томонидан аризачига ариза қабул қилинганлигини тасдиқловчи ушбу ходимнинг фамилияси, исми ва отасининг исми ҳамда ариза қабул қилинган сана кўрсатилган тегишли ҳужжат ёки аризанинг нусхасига ушбу маълумотларни қайд этган ҳолда имзо қўйиб берилади.

12. Агентлик ариза ва мазкур Низомнинг 8-бандида кўрсатилган ҳужжатлар келиб тушган кундан бошлаб йигирма иш куни ичида аризачини махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш ёки рўйхатдан ўтказишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилади.

Ариза ва тақдим этилган ҳужжатларни тегишли мутахассисларни жалб қилган ҳолда қўшимча равишда текшириш талаб қилинган тақдирда, ишчи органнинг таклифига кўра аризани кўриб чиқиш муддати Агентлик раҳбари (ўринбосари) томонидан ўн иш кунига узайтирилиши мумкин. Бу ҳақда аризачи муддатни узайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган куни хабардор қилинади.

13. Ишчи орган ариза ва тақдим этилган ҳужжатларни ўн беш иш куни ичида, қўшимча ўрганиш зарур бўлган тақдирда эса йигирма иш куни ичида кўриб чиқади ҳамда кўриб чиқиш натижаси бўйича хулоса тақдим этади.

14. Ишчи орган томонидан хулоса тақдим этилган кундан бошлаб беш иш куни ичида Агентлик раҳбари (ўринбосари) томонидан аризачини махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш ёки рўйхатдан ўтказишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинади.

15. Аризачини махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш қуйидаги ҳолатларда рад этилади:

аризачи мазкур Низомнинг 5 ва 7-бандларида кўрсатилган талабларга мувофиқ бўлмаганда;

тақдим этилган ҳужжатларда нотўғри ёки бузиб кўрсатилган маълумотлар мавжуд бўлганда.

16. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш рад этилган тақдирда, ишчи орган томонидан мазкур қарор қабул қилинган кундан бошлаб бир иш куни ичида аризачига рад этиш сабаблари кўрсатилган хабарнома юборилади.

17. Аризачи рад этиш асосларини бартараф этган ҳолда хабарномани олган кундан бошлаб ўттиз кун ичида такроран ариза бериши мумкин.

* 2-3-иловалар «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

Такроран берилган ариза бўйича ўн иш куни ичида аризачини махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш ёки рўйхатдан ўтказишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинади.

Мазкур банднинг биринчи хатбошисида кўрсатилган муддат ўтганидан сўнг такроран тақдим этилган аризалар ушбу Низомда белгиланган тартибда умумий асосларда кўриб чиқилади.

18. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси сифатида рўйхатдан ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, ишчи орган бир иш куни ичида тегишли маълумотларни реестрга киритади ва аризачига хабарнома юборади.

19. Махсус ҳуқуқий режимнинг амал қилиш муддати 5 йилни ташкил этади.

4-боб. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларининг фаолиятини мониторинг қилиш ва иштирокчи мақомидан махрум қилиш

20. Ишчи орган иштирокчилар томонидан махсус ҳуқуқий режим талаблари ва шартларига риоя этилиши устидан доимий мониторинг олиб боради.

21. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчилари ҳар чоракда, ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг бешинчи санасига қадар Агентликка чиқарилган ипотека облигацияларига оид ҳисоботни тақдим этади.

22. Қуйидагилар махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси мақомидан маҳрум қилиш учун асос ҳисобланади:

иштирокчининг махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси мақомидан воз кечиш тўғрисидаги аризаси;

иштирокчининг мазкур Низомнинг 2-бобида белгиланган талабларга мувофиқ эмаслиги фактлари аниқланганлиги;

иштирокчи томонидан ипотека облигацияларини чиқариш тартиби мунтазам равишда (икки мартадан ортиқ) бузилганлиги;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси суд қарорига мувофиқ тўловга қобилиятсиз деб топилганлиги.

23. Мазкур Низомнинг 22-бандида кўрсатилган ҳолатлар аниқланган кундан бошлаб уч иш куни ичида Агентлик томонидан махсус ҳуқуқий режим иштирокчисини мақомидан маҳрум қилиш тўғрисида қарор қабул қилинади.

24. Ишчи орган махсус ҳуқуқий режим иштирокчиси мақомидан маҳрум этиш тўғрисида қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан бир иш куни ичида бу ҳақда иштирокчини хабардор қилади ва унга тегишли қарорнинг кўчирма нусхасини юборади.

5-боб. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчиларининг реестрини юритиш

25. Реестр ишчи орган томонидан юритилади ва унда қуйидагилар кўрсатилади:

махсус ҳуқуқий режим иштирокчисининг номи, ташкилий-ҳуқуқий шак-

ли, жойлашган ери (почта манзили), электрон почта манзили, солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР), телефон рақами;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчисининг рўйхатдан ўтказилган рақами ва санаси;

махсус ҳуқуқий режим иштирокчисини махсус режим иштирокчиси мақомидан маҳрум қилиш асослари ва санаси.

26. Реестрда мавжуд бўлган маълумотлар Агентликнинг расмий веб-сайтида жойлаштирилади.

6-боб. Якуний қоидалар

27. Махсус ҳуқуқий режим иштирокчилари Агентлик томонидан қабул қилинган қарорлар устидан судга шикоят қилишга ҳақли.

28. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўладилар.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIYOT VA MOLIYA VAZIRINING
BUYRUG‘I

386 Ko‘chmas mulkni ommaviy baholash uslubiyotini tasdiqlash
to‘g‘risida*

*O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3649*

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 5-martdagi PF–43-son
“Ko‘chmas mulkni ommaviy baholash tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi Farmoniga
muvofig **buyuraman:**

1. Ko‘chmas mulkni ommaviy baholash uslubiyoti ilovaga muvofiq tasdiqlansin.
2. Mazkur buyruq O‘zbekiston Respublikasi Qurilish va uy-joy kommunal
xo‘jaligi vazirligi hamda Davlat aktivlarini boshqarish agentligi bilan kelishilgan.
3. Mazkur buyruq rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran kuchga kiradi.

Vazir

J. KUCHKAROV

Toshkent sh.,
2025-yil 7-iyul,
269-son

Kelishildi:

***Qurilish va uy-joy kommunal
xo‘jaligi vaziri***

Sh. XIDOYATOV

2025-yil 12-iyun

***Davlat aktivlarini boshqarish
agentligi direktori***

A. ORTIKOV

2025-yil 19-iyun

* Ushbu buyruq «Qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 14-iyulda e‘lon qilingan.

O'zbekiston Respublikasi
iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil
7-iyuldagi 269-son buyrug'iga
ILOVA

Ko'chmas mulkni ommaviy baholash USLUBIYOTI

Mazkur Uslubiyot ko'chmas mulkni (bundan buyon matnda obyektlar deb yuritiladi) qonunchilikda nazarda tutilgan maqsadlarda ommaviy baholashdan o'tkazish jarayoni va tartib-taomillarini belgilaydi.

Mazkur Uslubiyot baholovchi tashkilotlar va baholovchilarning baholash faoliyatiga nisbatan qo'llanilmaydi.

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ko'chmas mulkni ommaviy baholash ishlari ko'chmas mulkni ommaviy baholash sohasida ijro etuvchi organ — O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligining Ko'chmas mulkni ommaviy baholash milliy markazi (bundan buyon matnda Ijro etuvchi organ deb yuritiladi) tomonidan amalga oshiriladi.

2. Mazkur Uslubiyotda quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

ommaviy baholash — baholash yondashuvlaridan foydalangan holda aniqlangan birlik qiymati asosida o'xshash tavsif va xususiyatlarga ega bo'lgan obyektlarni guruhlashtirib, obyektning bozor narxiga yaqin bo'lgan qiymatni aniqlash jarayoni;

obyektning bozor narxiga yaqin bo'lgan qiymati (bundan buyon matnda obyekt qiymati deb yuritiladi) — qonunchilik hujjatlarida nazarda tutilgan maqsadlarda bozor ma'lumotlari, obyektдан foydalanishning iqtisodiy xususiyatlari hamda boshqa tavsiflari bilan bog'liq ma'lumotlar asosida, shuningdek obyektlardan samarali foydalanish imkoniyatidan kelib chiqib belgilanadigan narxni ifodalovchi qiymat;

obyektlarni guruhlash — ko'chmas mulk bozori to'g'risidagi ma'lumotlar tahlili natijalari asosida bir-biriga yaqin tavsif va xususiyatlarga ega bo'lgan ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlarning guruhlari hamda kichik guruhlarini shakllantirish;

guruh — ko'chmas mulk bozori, obyektlarning tavsiflari va xususiyatlari bo'yicha umumiylik asosida ajratib olingan obyektlarning tahlilidan kelib chiqib shakllantiriladigan hamda ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlar yig'indisi;

kichik guruh — obyektlar qiymatining aniqliligini oshirish maqsadida guruhni tahlil qilish asosida obyektlarning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib shakllantiriladigan obyektlar yig'indisi;

obyektning tavsiflari va xususiyatlari — obyektning qiymatiga ta'sir ko'rsatuvchi obyektning fazoviy, ijtimoiy, ekologik, iqtisodiy va boshqa ko'rsatkichlari;

analog — asosiy iqtisodiy, jismoniy va boshqa tavsiflari hamda xususiyatlariga

ko'ra obyektga o'xshash, narxi o'xshash shartlarda tuzilgan bitimdan yoki bozorda qilingan taklifdan ma'lum bo'lgan boshqa obyekt;

narx bo'yicha zonalashtirish — obyektlar (obyektlar guruhlari) bo'yicha takliflar va bitimlar to'g'risidagi bozor ma'lumotini ularning joylashgan joyi va foydalanish turidan kelib chiqib, obyekt qiymatini aniqlash sanasida grafik va semantik ko'rinishda aks ettiradigan hududlarni zonalarga bo'lgan holda tabaqalashtirish;

baholash bo'yicha zonalashtirish — ommaviy baholashda aniqlangan obyektlarning qiymati to'g'risidagi ma'lumotlarni grafik va semantik shaklda aks ettiradigan hududlarni zonalarga bo'lgan holda tabaqalashtirish;

narx shakllantiruvchi omillar — obyektlar qiymatiga ta'sir qiluvchi aniq o'lchov birligida ifodalangan va obyektiv hisoblangan sifat va (yoki) miqdoriy ko'rsatkichlar;

daromad yondashuvi — obyektlardan foydalanishdan kutiladigan daromadlarni aniqlashga asoslangan baholash usullari yig'indisi;

xarajat yondashuvi — obyektни sotib olish, takror ishlab chiqarish yoki almashtirish uchun zarur xarajatlarni, tadbirkorlik foydasini va eskirishni hisobga olgan holda aniqlashga asoslangan baholash usullari yig'indisi;

qiyosiy yondashuv — baholanayotgan obyektни analog obyektlar bilan tuzilgan bitim yoki taklif narxlari to'g'risida axborot mavjud bo'lganda, shunday obyekt bilan qiyoslashga asoslangan baholash usullari yig'indisi.

3. Ommaviy baholashni o'tkazish tartibi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

obyektlarning qiymatini aniqlash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni, shu jumladan ko'chmas mulk bozori ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish;

ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlarni guruhlash;

ko'chmas mulk bozoridagi ma'lumotlar tahlilidan kelib chiqib obyektlarni segmentlash yo'li bilan ommaviy baholash o'tkaziladigan hududlarni narx va baholash bo'yicha zonalashtirish;

narx shakllantiruvchi omillarni va ularning obyektlar qiymatini aniqlashga ta'sir qilish darajasini (koeffitsiyent) belgilash;

obyektlarning qiymatini aniqlash;

ommaviy baholash natijalarini tasdiqlash.

2-bob. Ommaviy baholash o'tkazilishi lozim bo'lgan obyektlar ro'yxatini shakllantirish

4. Ommaviy baholash ishlari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 5-martdagi PF-43-son "Ko'chmas mulkni ommaviy baholash tizimini joriy etish to'g'risida"gi Farmoniga muvofiq quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

2025-2026-yillarda — eksperiment tariqasida Toshkent shahrida;

2026-2027-yillarda — Nukus shahri va viloyatlar markazlarida;

2027-yil va undan keyingi yillarda — qolgan hududlarda.

5. Respublika miqyosida va alohida hududlarda, shu jumladan urbanizatsiya jarayonlari va infratuzilmaning rivojlanishi, narxlar darajasi va boshqa bozor ko'rsatkichlarining o'zgarishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligining topshirig'i asosida ko'chmas mulkni ommaviy

baholash sohasida maxsus vakolatli organ — O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligi (bundan buyon matnda Agentlik deb yuritiladi) tomonidan respublikaning alohida tuman (shahar)laridagi ko'chmas mulk obyektlarini ommaviy baholashdan o'tkazish to'g'risida buyruq qabul qilinadi.

Buyruqda ommaviy baholashni o'tkazish yili, obyekt qiymatini aniqlash sanasi, hududi va ommaviy baholash natijalarini tasdiqlash uchun topshirish muddatlari nazarda tutilishi lozim.

Buyruq ommaviy baholash o'tkaziladigan sanadan kamida ikki oy oldin qabul qilinadi.

6. Agentlik Ijro etuvchi organning so'roviga ko'ra besh ish kuni ichida ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlar ro'yxatini (bundan buyon matnda Ro'yxat deb yuritiladi), shu jumladan avtomatlashtirilgan axborot tizimi orqali taqdim etilishini ta'minlaydi.

7. Ro'yxatda obyektlarning joylashuvi, ularning tavsiflari va xususiyatlari, obodonlashtirish va muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari mavjudligi hamda obyektlarning qiymatini aniqlash uchun zarur bo'lgan boshqa xususiyatlar to'g'risidagi ma'lumotlar bo'lishi lozim.

8. Ro'yxatda noto'g'ri ma'lumotlar ko'rsatilgan yoki ma'lumotlar to'liq bo'lmagan hajmda taqdim etilganligi aniqlanganda, Ijro etuvchi organ ma'lumotlarni aniqlashtirish maqsadida Agentlikka murojaat qiladi.

Bunda, Agentlik tomonidan uch ish kuni ichida Ijro etuvchi organga ko'chmas mulkni ommaviy baholash uchun aniqlashtirilgan Ro'yxat taqdim etiladi.

9. Ommaviy baholashni o'tkazish jarayonida tavsiflari va (yoki) xususiyatlari o'zgargan obyektlar hamda davlat ro'yxatidan yangi o'tkazilgan obyektlar to'g'risidagi ma'lumotlar Agentlik tomonidan Ijro etuvchi organga har chorak yakuni bo'yicha taqdim qilinadi. Bunda, davlat ro'yxatidan yangi o'tkazilgan obyektlarning qiymatini aniqlash uch oy ichida amalga oshiriladi.

3-bob. Ko'chmas mulk bozori ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish

10. Ko'chmas mulk bozori ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish Ijro etuvchi organ tomonidan amalga oshiriladi.

11. Quyidagi ma'lumotlar to'planadi va tahlil qilinadi:

narx shakllantiruvchi omillar;

elektron savdo platformalaridagi ma'lumotlar, shu jumladan obyektlarni sotish va ijaraga berish bo'yicha taklif etilayotgan e'lonlar, shuningdek rieltorlik tashkilotlarida tuzilgan, notarial rasmiylashtirilgan bitimlar hamda tijorat banklari va boshqa kredit tashkilotlaridan obyektlarning garov qiymatini o'z ichiga olgan ma'lumotlar;

baholashning turli yondashuvlari doirasida obyektlar qiymatini aniqlash uchun zarur bo'lgan boshqa ma'lumotlar.

12. Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari va mahalliy davlat hokimiyati organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar Ijro etuvchi organ tomonidan so'rov yuborilgan kundan boshlab 10 kun ichida Ijro

etuvchi organga ommaviy baholash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni taqdim etishlari shart.

Bunda, Ijro etuvchi organ ma'lumotlarni aniqlashtirish va tuzatish, shuningdek narx shakllantiruvchi omillarni aniqlash uchun yuqoridagi tashkilotlarga tegishli so'rovlar yuborishga haqli.

13. Ko'chmas mulk bozorini tahlil qilishda quyidagilar ko'rib chiqilishi lozim: mavjud bino va inshootlar (segment bo'yicha turar va noturar); yangi qurilgan obyektlar; obyektlarning muhandislik-kommunikatsiyalar bilan ta'minlanganligi; transport va ijtimoiy infratuzilmaning rivojlanish darajasi; ekologik holat; aholi soni, qurilish zichligi va boshqalar.

4-bob. Ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlarni guruhlash

14. Ko'chmas mulk bozori ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish natijalaridan kelib chiqib obyektlarning turi, tavsiflari va xususiyatlari, foydalanish maqsadi hamda narx shakllantiruvchi omillarni hisobga olgan holda ommaviy baholash o'tkaziladigan obyektlarning guruhleri va (yoki) kichik guruhleri Ijro etuvchi organ tomonidan shakllantiriladi.

15. Obyektlar qiymatining aniqliligini oshirish maqsadida obyektlarning o'ziga xos xususiyatlarini (joylashgan joyi, sifat darajasi, noturar binolarning mavjudligi, tijorat salohiyati va boshqalar) inobatga olgan holda kichik guruhlariga bo'linadi.

16. Obyektlarni guruhlashda:

bir obyektни ikki yoki undan ortiq guruhda bo'lishiga yo'l qo'yilmaydi;

guruhlash ko'chmas mulk bozorining segmentlariga, obyektlarning joylashuviga va narx bo'yicha zonalashtirish natijalariga asoslangan bo'lishi kerak.

5-bob. Narx va baholash bo'yicha zonalashtirish

17. O'rtacha bozor narxlari bir-biriga yaqin bo'lgan (bozor narxlarining belgilangan diapazoni) ma'lum segmentga tegishli guruhlarni (kichik guruhlarni) aniqlash maqsadida Ijro etuvchi organ tomonidan ommaviy baholash o'tkaziladigan hududlar narx bo'yicha zonalashtiriladi.

18. Narx bo'yicha zonalashtirish bitimlar (takliflar) to'g'risidagi va boshqa ko'chmas mulk bozori ma'lumotlarini obyektlar guruhleri joylashgan joyidan kelib chiqqan holda ularning qiymatini aniqlash sanasiga tizimlashtirishdan iborat.

19. Narx bo'yicha zonalashtirish faqat bozor ma'lumotlari yetarli bo'lgan ommaviy baholash o'tkaziladigan hududlarda amalga oshiriladi.

20. Narx bo'yicha zonalashtirilgan hududlar chegaralari obyektlar qiymatini hisoblash uchun belgilanadi.

21. Ommaviy baholash natijalarini tasdiqlashga kiritishda baholangan hududlar baholash bo'yicha zonalashtiriladi.

6-bob. Narx shakllantiruvchi omillar va ularning obyektlar qiymatini aniqlashga ta'sir qilish darajasini (koeffitsiyent) belgilash

22. Obyektlarning tavsiflari va xususiyatlari hamda ko'chmas mulk bozori tahlili natijasidan kelib chiqib narx shakllantiruvchi omillar Ijro etuvchi organ tomonidan aniqlanadi.

Bunda, narx shakllantiruvchi omillarning ta'sir qilish darajasi (koeffitsiyent) Internet butunjahon axborot tarmog'i, elektron savdo platformalari, mavjud axborot tizimlari va reyestrlardan ma'lumotlarni to'plash va ularni tahlil qilish yo'li bilan belgilanadi.

23. Narx shakllantiruvchi omillarni aniqlashda obyektlarning joylashgan joyi, jismoniy, texnik va ekspluatatsion xususiyatlari, muhandislik-kommunikatsiya va boshqa infratuzilma bilan ta'minlanganlik darajasi, obyektlarning obodonlashtirish darajasi, ulardan foydalanish bo'yicha cheklovlar va zarur bo'lgan boshqa xususiyatlar to'g'risidagi ma'lumotlarni hisobga olish lozim.

24. Narx shakllantiruvchi omillar quyidagi toifalarni o'z ichiga olishi mumkin: iqtisodiyotning umumiy holatiga, mamlakat, mintaqa yoki mahalliy darajadagi vaziyatga bog'liq bo'lgan iqtisodiy omillar;

turar joy fondining obyektlari, shuningdek ushbu obyektlar joylashgan yer uchastkalariga bo'lgan talabni va ularning narxlarini tushuntirish imkonini beradigan ijtimoiy omillar;

hayot sifatini yaxshilashga qaratilgan hududni rivojlantirish (sog'liqni saqlash, ta'lim, dam olish va boshqa sohalar) hamda aholini imtiyozli kreditlash dasturlari mavjudligini o'z ichiga olgan huquqiy omillar;

obyekt joylashgan joyning atrof-muhiti yoki joylashuvi bilan bog'liq tabiiy omillar. Mazkur omil shahar yoki hududdagi obyektlarning qiymatini aniqlash uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lishi mumkin.

7-bob. Obyektning qiymatini aniqlash

25. Ijro etuvchi organ tomonidan obyektlarning qiymatini aniqlashda obyektning joylashuvi, tavsiflari va xususiyatlaridan kelib chiqib qiyoslash, xarajat va daromad yondashuvlaridan biri qo'llaniladi.

Bunda, mazkur Nizomda belgilangan yondashuvlarning biridan foydalangan holda baholash mumkin bo'lmagan, shu jumladan analogi bo'lmagan hamda ommaviy baholash o'tkazilayotgan hududda yagona bo'lgan va (yoki) o'ziga xos (individual) xususiyatlarga ega bo'lgan obyektlar alohida baholanadi.

26. Ko'chmas mulk bozori ma'lumotlari yetarli bo'lgan hududda qiyoslash yondashuvi qo'llaniladi.

Qiyoslash yondashuvi qo'llanilganda, quyidagi formuladan foydalanish mumkin:

$$OQ = (BN \times BM \times K1 \times K2 \times \dots \times Kn) + (YEN \times YEM \times K1 \times K2 \times \dots \times Kn),$$

bunda,

OQ — obyekt qiymati;

BN — ko'chmas mulk bozori ma'lumotlari tahlili asosida shakllangan binoning 1 kv.m. uchun narxi;

BM — binoning maydoni;

YEN — ko'chmas mulk bozori ma'lumotlari tahlili asosida shakllangan yer uchastkasining (huquq turini hisobga olgan holda) 1 kv.m. uchun narxi (faqat alohida yer uchastkasida joylashgan obyektlar uchun);

YEM — yer uchastkasining maydoni (faqat alohida yer uchastkasida joylashgan obyektlar uchun);

K1, K2...Kn — narxni shakllantiruvchi omillarni aks ettiruvchi koeffitsiyentlar.

Yakka tartibdagi uy-joyning qiymatini aniqlashda yordamchi binolar uchun qo'shimcha koeffitsiyent qo'llanilishi mumkin.

27. Ko'chmas mulk bozori ma'lumotlari yetarli bo'lmagan hududlarda xarajat yondashuvi qo'llaniladi. Bunda, noturar (tijorat) obyektlar qiymatini aniqlash uchun daromad yondashuvi qo'llanilishi mumkin.

Xarajat yondashuvi qo'llanilganda, quyidagi formuladan foydalanilishi mumkin:

$$OQ = Q \times \mathcal{C}(1 + TF) \times (1 - JE) + YEQ,$$

bunda:

OQ — obyektning qiymati;

QX — obyektning qurish xarajatlari miqdori;

TF — tadbirkorning foydasi miqdori (%);

JE — jami eskirish miqdori (%);

YEQ — yer uchastkasining qiymati (faqat alohida yer uchastkasida joylashgan obyektlar uchun).

Daromad yondashuvi qo'llanilganda, quyidagi formuladan foydalanilishi mumkin:

$$OQ = SOD/KS,$$

bunda,

OQ — obyektning qiymati;

SOD — sof operatsion daromad;

KS — kapitallashtirish stavkasi.

28. Agentlik tomonidan Ijro etuvchi organ xodimlari foydalanishi uchun mazkur Nizomga muvofiq obyektlarni ommaviy baholashning o'ziga xos xususiyatlarini nazarda tutuvchi texnik yo'riqnoma tasdiqlanadi.

8-bob. Ommaviy baholash natijalarini tasdiqlash

29. Ijro etuvchi organ ommaviy baholash natijalarini ommaviy baholashning tugash muddatidan kamida o'ttiz kun oldin Agentlikka tasdiqlash uchun elektron shaklda taqdim qiladi.

30. Agentlik ommaviy baholash natijalarini ular taqdim etilgan kundan boshlab o'n kun ichida tasdiqlaydi yoki ommaviy baholash natijalarida xatoliklar aniqlangan taqdirda, mazkur xatoliklarni bartaraf etish uchun Ijro etuvchi organga qaytaradi.

Ijro etuvchi organ o'n kun ichida ommaviy baholash natijalarini aniqlangan xatoliklarni bartaraf etgan holda Agentlikka tasdiqlash uchun taqdim etadi.

Ommaviy baholash natijalari Agentlik direktori tomonidan tasdiqlanadi hamda uch kun ichida Agentlikning rasmiy veb-saytiga ommaviy baholash natijalari to'g'risidagi ma'lumotlar joylashtiriladi.

31. Mulkdorlar Agentlikning rasmiy veb-saytidan obyektning kadastr raqamini kiritgan holda o'ziga tegishli obyektlarning qiymati to'g'risidagi ma'lumotni olishi mumkin.

Agentlikning rasmiy veb-saytida ommaviy baholash o'tkazilgan har bir obyekt to'g'risidagi quyidagi ma'lumotlar joylashtirilgan bo'lishi lozim:

obyektning qiymati to'g'risidagi ma'lumotlar;

obyektning qiymatini aniqlash usuli;

narxni shakllantiruvchi omillar va ularning obyektlar qiymatini aniqlashga ta'sir qilish darajasi (koeffitsiyent) to'g'risidagi ma'lumotlar;

baholashga oid boshqa hisob-kitoblar.

9-bob. Ommaviy baholash natijalari bo'yicha murojaatlarni ko'rib chiqish

32. Mulkdorlar va boshqa manfaatdor shaxslar (bundan buyon matnda murojaatchilar deb yuritiladi) ommaviy baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda, Ijro etuvchi organ yoki sudga belgilangan tartibda murojaat qilishi mumkin.

33. Murojaatlar Ijro etuvchi organda kamida 5 kishidan iborat tarkibda tuziladigan komissiya tomonidan (bundan buyon matnda komissiya deb yuritiladi) o'n ish kuni ichida ko'rib chiqiladi.

Bunda, komissiya tarkibiga Agentlikning mas'ul xodimi kiritiladi hamda komissiyaga Ijro etuvchi organning rahbari raislik qiladi.

34. Komissiya murojaat qilingan kundan boshlab bir ish kuni ichida murojaatchini murojaatni ko'rib chiqish kuni haqida xabardor qiladi. Bunda, murojaatchi komissiya tomonidan murojaatni ko'rib chiqishda ishtirok etishga haqli.

35. Komissiya murojaatni ko'rib chiqish natijalari yuzasidan quyidagi qarorlardan birini qabul qiladi va bu haqida bir kun ichida murojaatchini xabardor qiladi:

murojaatda keltirilgan vajlar o'z tasdig'ini topmagan taqdirda, murojaatni qanoatlantirishni rad etish va obyektning qiymatini o'zgarishsiz qoldirish to'g'risida;

murojaatda keltirilgan vajlar o'z tasdig'ini topgan taqdirda, obyektning qiymatini qayta hisoblash to'g'risida.

Bunda, obyektning qiymatini qayta hisoblash uch ish kunida amalga oshiriladi va uning natijasi murojaatchiga ma'lum qilinadi.

10-bob. Yakuniy qoida

36. Mazkur Uslubiyot talablarining buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilikda belgilangan tartibda javobgar bo'ladilar.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI SANOAT,
RADIATSIYA VA YADRO XAVFSIZLIGI QO'MITASINING
QARORI

387 Sintetik smolalar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o'zgartirishlar kiritish haqida*

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2104-2*

O'zbekiston Respublikasining "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 24-maydagi PQ-186-son "Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 4-oktabrdagi 633-son "O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi **qaror qiladi:**

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Yer qa'rini geologik o'rganish, sanoatda, konchilikda va kommunal-maishiy sektorda ishlarning bexatar olib borilishini nazorat qilish davlat inspeksiyasi boshlig'ining 2010-yil 26-martdagi 108-son buyrug'i (ro'yxat raqami 2104, 2010-yil 19-may) (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2010-y., 20-son, 157-modda) bilan tasdiqlangan Sintetik smolalar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga ilovaga muvofiq o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi hamda Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi bilan kelishilgan.

3. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

* Ushbu qaror «Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 15-iyulda e'lon qilingan.

Rais**A. RAFIQOV**

Toshkent sh.,
2025-yil 16-iyun,
7-son

*Kelishildi:****Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vaziri*****B. ZAXIDOV***2025-yil 30-may****Qurilish va uy-joy kommunal
xo'jaligi vaziri*****Sh. XIDOYATOV***2025-yil 28-may*

O'zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat,
radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi raisining
2025-yil 16-iyundagi 7-son qaroriga
ILOVA

**Sintetik smolalar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik
qoidalariga kiritilayotgan o'zgartirishlar**

1. 3-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“3. Mazkur Qoidalar texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlar, shuningdek shaharsozlik normalari va qoidalari, sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari talablari bajarilishi shart ekanligini istisno etmaydi.”.

2. 5, 6 va 13-bandlar o'z kuchini yo'qotgan deb topilsin.

3. 8-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“8. O'zbekiston Respublikasining “Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida”gi Qonunining 12-moddasiga muvofiq xodimlar soni ellik kishi va undan ortiq bo'lgan har bir tashkilotda mehnatni muhofaza qilish talablariga rioya etilishini ta'minlash, ularning bajarilishi ustidan nazoratni amalga oshirish maqsadida mehnatni muhofaza qilish xizmati tashkil etiladi yoki mehnatni muhofaza qilish bo'yicha tegishli tayyorgarlikka ega bo'lgan mutaxassis lavozimi joriy etiladi. Ellikta va undan ortiq transport vositasi mavjud bo'lgan tashkilotda yo'l harakati xavfsizligi xizmati ham tashkil etiladi yoki yo'l harakati xavfsizligi bo'yicha mutaxassis lavozimi joriy etiladi.

Xodimlarining soni ellik nafardan kam bo'lgan tashkilotda mehnatni muhofaza qilish xizmatini tashkil etish yoki mehnatni muhofaza qilish bo'yicha mutaxassis lavozimini joriy etish to'g'risidagi qaror ish beruvchi tomonidan mazkur tashkilot faoliyatining o'ziga xos xususiyati hisobga olingan holda qabul qilinadi.”.

4. 9-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“9. Mehnatni muhofaza qilish xizmati va yo‘l harakati xavfsizligi xizmati tashkilotning mustaqil tarkibiy bo‘linmalari bo‘lib, ular bevosita tashkilot rahbariga bo‘ysunadi.”.

5. 11-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“11. Tashkilotlarda mehnat faoliyati bilan bog‘liq ravishda sodir bo‘lgan baxtsiz hodisalar va boshqa jarohatlanishlarni tekshirish va hisobini yuritish Vazirlar Mahkamasining 1997-yil 6-iyundagi 286-son qarori bilan tasdiqlangan Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarni va xodimlar salomatligining mehnat vazifalarini bajarish bilan bog‘liq boshqa xil zararlanishini tekshirish va hisobga olish to‘g‘risidagi nizomga muvofiq amalga oshirilishi lozim.”.

6. 14-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“14. Mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha yo‘riqnomalar ishlab chiqiladi hamda tashkilot xodimlarini va ish joylarini ushbu yo‘riqnomalar bilan ta‘minlash tashkilot rahbariyati zimmasiga yuklatiladi.”.

7. 15-banddagi “GOST 17.2.3.02-78” degan so‘zlar “GOST 17.2.3.02-2014” degan so‘zlar bilan almashtirilsin.

8. 32 — 34-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“32. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-iyuldagi 290-son qarori bilan tasdiqlangan O‘n sakkiz yoshga to‘lmagan shaxslarning mehnatidan foydalanilishi taqiqlangan og‘ir ishlarning hamda zararli yoki xavfli mehnat sharoitlaridagi ishlarning ro‘yxatiga muvofiq o‘n sakkiz yoshga to‘lmagan shaxslar og‘ir ishlarga hamda zararli va xavfli mehnat sharoiti mavjud ishlarga qabul qilinmasligi lozim.”.

33. O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 393-moddasiga muvofiq belgilangan tartibda noqulay mehnat sharoitlariga ega bo‘lgan, ayollarning mehnatidan foydalanish cheklanadigan ayrim ishlar ro‘yxati belgilanishi mumkin.

34. Tashkilot maydonlari va binolar joylashuvi SHNQ 2.09.17-21 “Sanoat korxonalarining bosh rejalarini loyihalash” shaharsozlik normalari va qoidalari (hisob raqami 256, 2024-yil 3-iyun) talabiga mos bo‘lishi kerak.”.

9. 40 va 41-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“40. Ishlab chiqarish binolari va inshootlari SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarning ishlab chiqarish hamda ma‘muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari (hisob raqami 301, 2024-yil 2-oktabr) talabiga mos kelishi kerak.

41. Yordamchi binolar va xonalar SHNQ 2.09.02-23 “Korxonalarning ishlab chiqarish hamda ma‘muriy-maishiy bino va inshootlari. Loyihalash talablari” shaharsozlik normalari va qoidalari (hisob raqami 301, 2024-yil 2-oktabr) talabiga mos kelishi lozim.”.

10. 52-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“52. Shamollatish va isitish SHNQ 2.04.05-22 “Isitish, ventilyatsiya va konditsiyalash” shaharsozlik normalari va qoidalari (hisob raqami 287, 2024-yil 11-sentabr) talabiga javob berishi lozim.”.

11. 58-banddagi “QMQ 2.04.01-98 “Binolarning ichki suv quvuri va

kanalizatsiyasi” degan soʻzlar “SHNQ 2.04.01-22 “Binolarning ichki suv taʼminoti va oqova suvlarni chiqarib yuborish” shaharsozlik normalari va qoidalari” degan soʻzlar bilan almashtirilsin.

12. 63-banddagi “QMQ 2.01.05-98 “Tabiiy va sunʼiy yoritish” degan soʻzlar “SHNQ 2.01.05-24 “Tabiiy va sunʼiy yoritish” degan soʻzlar bilan almashtirilsin.

13. 70 va 71-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“70. Tashkilotlarda xodimlarning ish vaqti, dam olish vaqti, shuningdek qisqartirilgan ish vaqti Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 14-noyabrdagi 758-son qarori bilan tasdiqlangan Oʻta zararli va oʻta xavfli mehnat sharoitlaridagi ishlarda band boʻlgan xodimlar uchun ish vaqtining cheklangan davomiyligi talablari inobatga olingan holda, tashkilotlarning ichki mehnat qoidalari asosida belgilanadi.

71. Tashkilot maʼmuriyati (yoki ish beruvchi) kasaba uyushmasi qoʻmitasi va vakolatli sogʻliqni saqlash organlari bilan birgalikda har yili dastlabki (mehnat shartnomasini tuzayotganda) va davriy (mehnat faoliyati davomida) majburiy tibbiy koʻrikdan oʻtishi lozim boʻlgan xodimlarning roʻyxatini tuzishi hamda xodimlarning koʻrikka kelishini taʼminlashi lozim.”.

14. 73 — 76-bandlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“73. Ish beruvchi majburiy tibbiy koʻrikdan oʻtmagan yoxud majburiy tibbiy koʻrik natijalariga koʻra tibbiy komissiyalar tomonidan berilgan tavsiyalarni bajarishdan boʻyin tovlagan shaxslarni ishdan chetlashtirishi shart.

74. Majburiy tibbiy koʻriklar korxonalarga tibbiy xizmatlar koʻrsatuvchi davolash-profilaktika muassasalari tomonidan, ular boʻlmagan taqdirda esa korxona joylashgan yerdagi davolash-profilaktika muassasalari tomonidan oʻtkaziladi. Majburiy tibbiy koʻriklar davolash-sogʻlomlashtirish tadbirlari belgilangan tekshirish dalolatnomasi bilan yakunlanishi lozim.

75. Tashkilot maʼmuriyati (yoki ish beruvchi) va kasaba uyushmasi qoʻmitasi majburiy tibbiy koʻrik dalolatnomasi bilan tanishib chiqishi, ish beruvchi esa dalolatnomada koʻzda tutilgan barcha tadbirlar va koʻrsatmalarni bajarishi lozim.

76. Davriy majburiy tibbiy koʻriklar oʻz vaqtida, sifatli oʻtkazilishi va ularning natijalariga koʻra tavsiyalar bajarilishi uchun javobgarlik tashkilotning maʼmuriyati zimmasiga yuklanadi.”.

15. 120-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“120. Ishlab chiqarish jarayonlari yongʻin va portlash xavfsizligi, ularni rejalashtirishda, tashkillashtirishda va olib borishda Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 20-oktabrdagi 649-son qarori bilan tasdiqlangan Yongʻin xavfsizligi qoidalariga muvofiq taʼminlanishi lozim.”.

16. 155-banddagi “QMQ 2.09.12-98 “Ombor binolari” degan soʻzlar “SHNQ 2.09.03-23 “Omborxonalar. Loyihalash meʼyorlari” degan soʻzlar bilan almashtirilsin.

17. 175-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“175. Ishlab chiqarish jarayonlarida foydalaniladigan uskunalar soz holatda boʻlishi shart.”.

18. 186-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“186. Tashkilotlarda elektr qurilmalarini o‘rnatish va ulardan foydalanishda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 11-noyabrdagi 712-son qarori bilan tasdiqlangan Iste‘molchilar elektr qurilmalarini texnik ekspluatatsiya qilish qoidolari va Iste‘molchilar elektr qurilmalarini ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik texnikasi qoidolari talablariga rioya qilinishi kerak.”.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРИНИНГ
БҲЙРУҒИ

388 Кам учрайдиган касалликларни даволаш учун мўлжалланган орфан дори воситалари ҳамда кам учрайдиган (орфан) касалликларга ташхис қўйиш ва уларни даволаш учун мўлжалланган тиббий буюмлар рўйхатига қўшимчалар киритиш тўғрисида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил
14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3258-4*

Ўзбекистон Республикасининг «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ **буюраман:**

1. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2020 йил 8 июндаги 122-сон бўйруғи (рўйхат рақами 3258, 2020 йил 30 июнь) (Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.06.2020 й., 10/20/3258/1057-сон) билан тасдиқланган Кам учрайдиган касалликларни даволаш учун мўлжалланган орфан дори воситалари ҳамда кам учрайдиган (орфан) касалликларга ташхис қўйиш ва уларни даволаш учун мўлжалланган тиббий буюмлар рўйхатига иловага мувофиқ қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур бўйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Вазир

А. ХУДАЯРОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 27 июнь,
9-сон

* Ушбу бўйруқ «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 15 июлда эълон қилинган.

Кам учрайдиган касалликларни даволаш учун мўлжалланган орфан дори воситалари ҳамда
кам учрайдиган (орфан) касалликларга ташхис қўйиш ва уларни даволаш учун мўлжалланган
тиббий буюмлар рўйхатига киритилаётган қўшимчалар

Қуйидаги мазмундаги 173 — 175-позициялар билан тўлдирилсин:

173.	Пиридостигмина бромид (калимин)	Нерв-мушак синапси ва мушаклар бузилишлари	Миастения гравис Хақиқий миастения Аутоиммун миастения Хроник аутоиммун миастения Миастеник касаллик Эрб-Гольдфлам касаллиги Аутоиммун табиатли нерв-мушак заифлиги	G.70
174.	Нормал инсон иммуноглобулини	«Марказий нерв тизимининг вирусли ва прион инфекцияси»	Ўткир ости склерозлашган панэнцефалит	A81.1
175.	Баклофен (баклосан)	«Марказий нерв тизимининг демиелинизацион касалликлари»	Тарқок склероз	G35

».

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRINING
BUYRUG'I

389 “Ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar saqlanadigan obyekt hamda xonalarning texnik mustahkamligi, qo'riqlash va yong'indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlari bilan jihozlanganligi holati ustidan nazoratni amalga oshirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi buyruqqa o'zgartirishlar kiritish to'g'risida*

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2041-5*

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 31-oktabrdagi 725-son “Giyohvandlik vositalari, psixotrop moddalar va prekursorlarning muomalada bo'lishi bilan bog'liq faoliyatni litsenziyalash tartib-taomillari takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 21-fevraldagi 80-son qarori bilan tasdiqlangan Maxsus elektron tizim orqali ayrim faoliyat turlarini litsenziyalash tartibi to'g'risidagi yagona nizomga o'zgartirish va qo'shimcha kiritish haqida”gi qaroriga muvofiq **buyuraman:**

1. O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar vazirining 2009-yil 4-oktabrdagi 75-son “Ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar saqlanadigan obyekt hamda xonalarning texnik mustahkamligi, qo'riqlash va yong'indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlari bilan jihozlanganligi holati ustidan nazoratni amalga oshirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi buyrug'iga (ro'yxat raqami 2041, 2009-yil 16-noyabr) (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2009-y., 47-son, 508-modda) ilovaga muvofiq o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur buyruq O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi bilan kelishilgan.

3. Ushbu buyruq rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Vazir

A. TOSHPULATOV

Toshkent sh.,
2025-yil 21-iyun,
329-son

Kelishildi:

Sog'liqni saqlash vaziri

A. XUDAYAROV

2025-yil 23-may

* Ushbu buyruq «Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi»da 2025-yil 18-iyulda e'lon qilingan.

O'zbekiston Respublikasi
ichki ishlar vazirining 2025-yil 21-iyundagi
329-son buyrug'iga
ILOVA

“Ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar saqlanadigan obyekt hamda xonalarning texnik mustahkamligi, qo'riqlash va yong'indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlari bilan jihozlanganligi holati ustidan nazoratni amalga oshirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi buyruqqa kiritilayotgan o'zgartirishlar

1. Buyruq muqaddimasidagi “O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2003-yil 16-iyuldagi 315-sonli “Giyohvandlik vositalari, psixotrop moddalar va prekursorlarning muomalada bo'lishi bilan bog'liq faoliyatni litsenziyalash to'g'risida”gi qaroriga” degan so'zlar “O'zbekiston Respublikasining “Ichki ishlar organlari to'g'risida”gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 21-fevraldagi 80-son “Maxsus elektron tizim orqali ayrim faoliyat turlarini litsenziyalash tartibi to'g'risidagi yagona nizomni tasdiqlash haqida”gi qaroriga” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

2. Nizomda:

a) muqaddimaning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Mazkur Nizom ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar (bundan buyon matnda GAPP deb yuritiladi) saqlanadigan xona va obyektlarning texnik mustahkamligini, qo'riqlash va yong'indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlarining holatini nazorat qilish tartibini belgilaydi.”;

b) 4-banddagi “ichki ishlar idoralari” degan so'zlar “ichki ishlar organlari” degan so'zlar bilan almashtirilsin;

d) 11-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“11. GAPPlar saqlanadigan obyektlarning tekshiruvlari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 22-fevraldagi 86-son qarori bilan tasdiqlangan Maxsus elektron tizim orqali ruxsat etish xususiyatiga ega ayrim hujjatlarni berish tartib-taomillari to'g'risidagi yagona nizomning 42-ilovasida (Obyektlar (xonalar)ning giyohvandlik vositalarini, psixotrop moddalarni, ularning analoglarini va prekursorlarni saqlashga doir texnik talablarga muvofiqligi to'g'risida xulosa pasportida) belgilangan GAPPlar saqlanadigan obyektlarning toifalanishiga muvofiq amalga oshiriladi.”;

e) 2-ilova matnidagi “O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasining texnik qo'riqlash punktiga” degan so'zlar “ichki ishlar organlarining texnik qo'riqlash markaziga” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТРАНСПОРТ ВАЗИРИНИНГ
БУЙРУҒИ**390** Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам олиш вақти режимлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2025 йил
17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3650*

Ўзбекистон Республикаси «Темир йўл транспорти тўғрисида»ги Қонуни-
нинг 34-моддасига мувофиқ **буюраман:**

1. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл
транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам олиш вақти
режимлари тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон
ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман), Ўзбекистон Республикаси Президен-
ти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний ман-
фаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакили, Ўзбекистон Қасаба уюшмалари
Федерацияси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Соғлиқни
сақлаш вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси билан келишил-
ган.

3. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач
кучга киради.

Вазир

И. МАХКАМОВ

Тошкент ш.,
2025 йил 2 июнь,
11-сон

Келишилди:

**Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари
бўйича вакили (омбудсман)**

Ф. ЭШМАТОВА

2025 йил 19 май

**Тадбиркорлик субъектларининг
ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини
ҳимоя қилиш бўйича вакил ўринбосари**

Ж. УРУНОВ

2025 йил 23 май

* Ушбу буйруқ «Қонунчилик маълумотлари миллий базаси»да 2025 йил 18 июлда эълон қилинган.

*Касаба уюшмалари
Федерацияси раиси*

К. РАФИКОВ

2025 йил 28 май

*Камбағалликни қисқартириш
ва бандлик вазири*

Б. ЗАХИДОВ

2025 йил 28 май

Соғлиқни сақлаш вазири

А. ХУДАЯРОВ

2025 йил 24 май

*Савдо-саноат
палатаси раиси*

Д. ВАХАБОВ

2025 йил 21 май

Ўзбекистон Республикаси
транспорт вазирининг 2025 йил 2 июндаги
11-сон буйруғига
ИЛОВА

**Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган
темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг
иш вақти ва дам олиш вақти режимлари тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом умумий фойдаланишдаги ва умумий фойдаланишда бўлмаган темир йўлларда иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам олиш вақти режимларини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимлар — поездлар ҳаракати, йўл хўжалиги, махсус ҳаракатдаги таркиб, локомотив, хизмат, хизмат-техник ҳамда йўловчи вагонлар, тиклаш поездларига хизмат кўрсатувчи мазкур Низомнинг иловасида келтирилган ходимлар;

темир йўл транспорти инфратузилмаси — технологик мажмуа бўлиб, у ушбу мажмуа фаолиятини таъминловчи темир йўлларни, темир йўл станцияларини, электр таъминоти қурилмаларини, алоқа тармоқларини, сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш тизимларини, ахборот мажмуа-

ларини, ҳаракатни бошқариш тизимини, бинолар, иншоотлар, қурилмалар, жиҳозлар ва ускуналарни ўз ичига олади;

ҳаракатдаги темир йўл таркиби (бундан буён матнда ҳаракатдаги таркиб деб юритилади) — локомотивлар, тортиш локомотивининг юк, багаж, йўловчи ташиш вагонлари ва моторвагонли ҳаракатдаги таркиб, шунингдек ташишларнинг амалга оширилишини ва темир йўл транспортининг фаолият кўрсатишини таъминлаш учун мўлжалланган бошқа транспорт воситалари;

локомотив бригадаси — локомотивларга (электровоз, тепловоз, газ турбинали локомотив, паровоз ва мотовозлар), моторвагонли ҳаракатдаги таркибга хизмат кўрсатиш ва уларни хавфсиз бошқариш учун тайинланадиган темир йўл транспорти ходимларидан (бригадани бошқарувчи машинист ва унинг ёрдамчиси) иборат гуруҳ;

сменаларга бўлиниб ишлаш жадвали — иш берувчи томонидан касба уюшмаси ташкилоти ёки ходимлар вакиллик органи билан келишган ҳолда тасдиқланган дам олиш кунлари, кундузги, кечки ва тунги сменаларнинг алмашилишини ва бир ойда ишлаб берилган иш соатларига риоя этилишини назарда тутадиган иш ва дам олиш жадвали;

сафар — иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг айланма пунктида бўлган вақтни ҳисобга олган ҳолда меҳнат вазифаларини бажариш учун сарфлаган вақти.

2. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг ички меҳнат тартиби қоидаларига, сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалларига, бошқа ички ҳужжатларга ёки меҳнат шартномаси шартларига мувофиқ меҳнат мажбуриятларини қайси вақт мобайнида бажариши керак бўлса, ўша вақт иш вақти ҳисобланади.

3. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш (смена, сафар) вақти асосий иш жойига келган вақтдан бошланади, иш вақтининг (сменанинг, сафарнинг) тугаши эса меҳнат мажбуриятларини бажарилганидан сўнг якунланади.

Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган ходимлар ва йўл хўжалиги ходимларининг иш вақтининг (сменанинг, сафарнинг) тугаши ҳаракатдаги таркиб ёки темир йўл транспорти инфратузилмасини диагностика ва мониторинг қилувчи кўчма воситаларни доимий иш жойига ҳисобга олиш ҳужжатлари ва поезд ҳужжатлари асосида ходим ва иш берувчи ёки унинг вакили томонидан расмийлаштирилиб топширилгач якунланади.

4. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимлари учун иш вақтининг нормал давомийлиги беш кунлик ёки олти кунлик иш ҳафтасида ҳафтасига қирқ соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақтининг режими ички меҳнат тартиби қоидалари, сменаларга бўлиниб ишлаш жадваллари ва бошқа ички ҳужжатларда, улар мавжуд бўлмаганда эса меҳнат шартномасида белгиланади.

5. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг меҳнат қилиш шароитларига кўра иш берувчида ушбу тоифадаги ходимлар учун белгиланган иш вақтининг кунлик ёки ҳафталик давомийлигига риоя этиш имкони бўлмаса, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 199-моддасига мувофиқ иш вақтини жамлаб ҳисобга олишни жорий этишга йўл қўйилади.

6. Ишларни бажариш жойи хизмат кўрсатилаётган асосий иш жойидан ташқарида бўлса, иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг 24 соатда босиб ўтган йўлини 8 соати бевосита уларнинг иш вақтига қўшилади.

2-боб. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларининг иш вақти режими

7. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларининг иш вақтига қўйидагилар киради:

ишга (сменага, сафарга) тайёргарлик кўриш вақти, шу жумладан, йўл-йўриқдан ўтиш вақти;

ишдан (сменадан, сафардан) олдинги тиббий кўрикдан ўтиш вақти;

асосий меҳнат вазифаларини бажаришга бевосита сарфланадиган вақти;

асосий иш жойидан хизмат кўрсатилаётган иш жойига йўловчи сифатида бориш ва ундан қайтиш ҳамда кутиш вақти;

ходимга бевосита боғлиқ бўлмаган ҳолатларда унинг бўш туриб қолган вақти.

8. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларининг асосий иш жойига бориш учун сарфланадиган ҳақиқий вақти 36 дақиқадан кам бўлса (яшаш жойидан доимий иш жойига бориш масофаси кўпи билан 3 км учун) ушбу вақт иш вақти ҳисобига киритилмайди.

Агарда, асосий иш жойига бориш учун сарфланадиган ҳақиқий вақт 36 дақиқадан ортса (яшаш жойидан доимий иш жойига бориш масофаси 3 км ортган тақдирда) мазкур вақт иш вақти ҳисобига киритилади.

9. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларининг ишини бошланиш ва тугаш вақти асосий иш жойидан ташқарида белгиланиши мумкин, бу ҳақда ходимлар олдинги иш кунининг охирида кечиктирмай иш берувчи, смена диспетчери ёки жавобгар шахс томонидан хабардор қилиниши керак.

10. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларининг узлуксиз смена вақти дам олиш ва овқатланиш учун танаффус вақти билан бирга 12 соатдан ошмаслиги керак.

11. Бажариладиган ишнинг ўзига хос хусусиятлари сабабли зарур бўлган ишларда, шунингдек иш куни (смена, сафар) давомида жадаллиги бир хил бўлмаган ишлар амалга оширилганда иш куни қисмларга бўлиниши мумкин. Агар иш куни давомида поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимлар учун икки соатдан ошадиган танаффус назарда тутилган бўлса, иш куни қисмларга бўлинган деб эътироф этилади.

Иш куни (смена, сафар) қисмларга бўлинганда иш вақтининг умумий

давомийлиги ҳар кунлик ишнинг белгиланган давомийлигидан ошмаслиги керак.

Иш кунининг қисмларга бўлинганлиги муносабати билан бериладиган иш куни давомидаги танаффуслар вақти иш вақтига киритилмайди.

Иш кунини қисмларга бўлиш, ушбу иш вақтининг режими жорий этилаётган ишлар рўйхати, иш куни қисмларга бўлинган ҳолда меҳнат фаолиятини амалга ошираётган поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларга бериладиган устама ҳақнинг миқдори тўғрисидаги қарор жамоа шартномасида, касаба уюшмаси ташкилоти ёки ходимлар вакиллик органи билан келишувга кўра иш берувчи томонидан қабул қилинадиган ички ҳужжатларда белгиланади.

12. Узлуксиз сменали ишларда смена алмашаётган поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходими келмай қолган тақдирда сменадаги ходимга иш жойини ташлаб кетишга рухсат этилмайди. Бундай ҳолларда иш берувчи дарҳол бошқа ходим билан алмаштириш чораларини кўриши шарт. Бунда, узлуксиз сменадаги ходимнинг ўрнига алмаштирилаётган ходим камида 12 соат дам олган бўлиши керак.

13. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларини сменаларнинг нормал давомийлигини таъминлаш мақсадида сменанинг белгиланган вақтидан ошган ҳолларда бошқа темир йўл станцияларига юборишга йўл қўйилмайди.

14. Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимларини ишда (сменада) бўлиши мумкин бўлган чекланган вақтдан кейин уни сафарга жўнатиш тақиқланади.

15. Юк, йўловчи, шаҳар атрофида қатновчи, тезюар ва юқори тезликда ҳаракатланувчи поездларда машинист машинист ёрдамчисисиз ишлаганда унинг иш вақтини (сменасини, сафарни) давомийлиги 7 соатдан ошмаслиги керак.

Агарда, юк, йўловчи, шаҳар атрофида қатновчи, тезюар ва юқори тезликда ҳаракатланувчи поездлар автоматик бошқариш тизими билан жиҳозланганда машинист машинист ёрдамчисисиз ишлаганда унинг иш вақтини (сменасини, сафарни) давомийлиги 8 соатдан ошмаслиги керак.

16. Локомотив бригадасига (шу жумладан, йўловчи сифатида кетганда) маҳаллий вақт билан тунги соат 22:00 дан соат 6:00 гача бўлган даврда кетма-кет икки календарь кундан ортиқ давом этадиган сафарни амалга ошириш тақиқланади.

17. Рефрижератор секцияси ва автоном рефрижератор вагонлари бригадаси сафарининг давомийлиги 45 кундан ошмаслиги керак.

Шунингдек, ушбу ходимларнинг розилиги билан сафарининг давомийлиги 15 кунгача ёки ундан ортиқ муддатгача узайтирилиши мумкин.

Бунда, рефрижератор секцияси ва автоном рефрижератор вагонлари бригадасининг сафар давомидаги иш вақтининг кунлик нормал давомийлиги сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалида келтирилган вақтдан ошмаслиги керак.

18. Рефрижератор секцияси ва автоном рефрижератор вагонларини топишириш, қабул қилиш ва кузатиб бориш жараёнларида рефрижератор секци-

яси ва автоном рефрижератор вагонлари бригадасининг сарфланган вақтлари уларнинг иш вақтига киритилади.

Шунингдек, рефрижератор секцияси ва автоном рефрижератор вагонларини таъмирлаш жараёнларини рефрижератор секцияси ва автоном рефрижератор вагонлари бригадаси томонидан назорат қилиш учун сарфланган вақтларининг ярми уларнинг иш вақтига киритилади.

19. Туристик поездлар таркибидаги вагонларга хизмат кўрсатувчи поезд бригадир ходимларининг сафари давомийлиги 30 кундан ошмаслиги керак.

Шунингдек, ушбу ходимларнинг розилиги билан сафарининг давомийлиги 15 кунгача узайтирилиши мумкин.

Бунда, туристик поездлар таркибидаги вагонларга хизмат кўрсатувчи поезд бригадир ходимларининг сафар давомидаги иш вақтининг кунлик нормал давомийлиги сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалида келтирилган вақтдан ошмаслиги лозим.

3-боб. Йўл хўжалиги ходимларининг иш вақти режими

20. Йўл хўжалиги ходимларининг иш вақтига қуйидагилар кирази: ишга (сменага, сафарга) тайёргарлик кўриш вақти (шу жумладан, йўл-йўриқдан ўтиш вақти);

ишдан (сменадан, сафардан) олдинги тиббий кўрикдан ўтиш вақти; асосий меҳнат вазифаларини бажаришга бевосита сарфланадиган вақти; хоппер-дозаторлар ва думпкарларга техник хизмат кўрсатиш вақти; хоппер-дозаторлар ва думпкарларни транспорт ҳолатига тайёрлаш; хоппер-дозаторлар ва думпкарларни ортиш ва тушириш ҳолатига келтириш;

йўл машина станциялари ва (ёки) темир йўл-қурилиш машиналарини локомотивларга улаш ва ундан узилишни кутиш вақти;

асосий иш жойидан хизмат кўрсатилаётган иш жойига жўнашни кутиш вақти;

перегонда ҳаракатланиш вақти;

темир йўл станциясида манёвр вақти;

ходимга бевосита боғлиқ бўлмаган ҳолатларда бўш туриб қолган вақти;

йўл машина станциялари ёки темир йўл-қурилиш машиналарини тўхтаб туриш жойига қўйиш вақти.

21. Йўл хўжалиги ходимларининг ишини бошланиш ва тугаш вақти асосий иш жойидан ташқарида белгиланиши мумкин, бу ҳақда ходимлар олдинги иш кунининг охирида кечиктирмай иш берувчи, смена диспетчери ёки жавобгар шахс томонидан хабардор қилиниши керак.

22. Темир йўл транспорти инфратузилмасини диагностика ва мониторинг қилувчи кўчма воситаларида ўз фаолиятини амалга оширувчи ходимлар сафарининг давомийлиги 15 суткадан ошмаслиги керак.

Бунда, темир йўл транспорти инфратузилмасини диагностика ва мониторинг қилувчи кўчма воситаларида ўз фаолиятини амалга оширувчи ходимларнинг сафар давомидаги иш вақтининг кунлик нормал давомийлиги сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалида келтирилган вақтдан ошмаслиги зарур.

23. Йўл хўжалиги ходимларининг асосий иш жойига бориш учун сарфланадиган ҳақиқий вақти 36 дақиқадан кам бўлса (яшаш жойидан доимий иш жойига бориш масофаси кўпи билан 3 км учун) ушбу вақт иш вақти ҳисобига киритилмайди.

Агарда, асосий иш жойига бориш учун сарфланадиган ҳақиқий вақт 36 дақиқадан ортса (яшаш жойидан доимий иш жойига бориш масофаси 3 км ортган тақдирда) мазкур вақт иш вақти ҳисобига киритилади.

24. Йўл хўжалиги ходимларининг узлуксиз смена вақти дам олиш ва овқатланиш учун танаффус вақти билан бирга 12 соатдан ошмаслиги керак.

25. Бажариладиган ишнинг ўзига хос хусусиятлари сабабли зарур бўлган ишларда, шунингдек иш куни (смена, сафар) давомида жадаллиги бир хил бўлмаган ишлар амалга оширилганда иш куни қисмларга бўлиниши мумкин. Агар иш куни давомида йўл хўжалиги ходимлари учун икки соатдан ошадиган танаффус назарда тутилган бўлса, иш куни қисмларга бўлинган деб эътироф этилади.

Иш куни (смена, сафар) қисмларга бўлинганда иш вақтининг умумий давомийлиги ҳар кунлик ишнинг белгиланган давомийлигидан ошмаслиги керак.

Иш кунининг қисмларга бўлинганлиги муносабати билан бериладиган иш куни давомидаги танаффуслар вақти иш вақтига киритилмайди.

Иш кунини қисмларга бўлиш, ушбу иш вақтининг режими жорий этилаётган ишлар рўйхати, иш куни қисмларга бўлинган ҳолда меҳнат фаолиятини амалга ошираётган йўл хўжалиги ходимларига бериладиган устама ҳақнинг миқдори тўғрисидаги қарор жамоа шартномасида, касаба уюшмаси ташкилоти ёки ходимлар вакиллик органи билан келишувга кўра иш берувчи томонидан қабул қилинадиган ички ҳужжатларда белгиланади.

26. Йўл хўжалиги ходимларини ишда (сменада) бўлиши мумкин бўлган чекланган вақтдан кейин уни сафарга жўнатиш тақиқланади.

4-боб. Махсус ҳаракатдаги таркиб, локомотив, хизмат, хизмат-техника ҳамда йўловчи вагонларга хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимларнинг иш вақти режими

27. Махсус ҳаракатдаги таркиб, локомотив, хизмат, хизмат-техника ҳамда йўловчи вагонларга хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимларнинг (бундан буён матнда хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимлар деб юритилади) иш вақтига қўйидагилар киради:

ишга (сменага, сафарга) тайёргарлик кўриш вақти, шу жумладан, йўл-йўриқдан ўтиш вақти;

ишдан (сменадан, сафардан) олдинги тиббий кўрикдан ўтиш вақти;

асосий меҳнат вазифаларини бажаришга бевосита сарфланадиган вақти;

махсус ҳаракатдаги таркиб ҳамда локомотивларга ва йўловчи вагонларни жўнашини кутиш вақти;

ходимга бевосита боғлиқ бўлмаган ҳолатларда бўш туриб қолган вақти;

махсус ҳаракатдаги таркиб ҳамда локомотивларга ва йўловчи вагонларни тўхтаб туриш жойига қўйиш вақти.

28. Хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимларининг узлуксиз смена вақти дам олиш ва овқатланиш учун танаффус вақти билан бирга 12 соатдан ошмаслиги керак.

29. Бажариладиган ишнинг ўзига хос хусусиятлари сабабли зарур бўлган ишларда, шунингдек иш куни (смена, сафар) давомида жадаллиги бир хил бўлмаган ишлар амалга оширилганда иш куни қисмларга бўлиниши мумкин. Агар иш куни давомида хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимлар учун икки соатдан ошадиган танаффус назарда тутилган бўлса, иш куни қисмларга бўлинган деб эътироф этилади.

Иш куни (смена, сафар) қисмларга бўлинганда иш вақтининг умумий давомийлиги ҳар кунлик ишнинг белгиланган давомийлигидан ошмаслиги керак.

Иш кунининг қисмларга бўлинганлиги муносабати билан бериладиган иш куни давомидаги танаффуслар вақти иш вақтига киритилмайди.

Иш кунини қисмларга бўлиш, ушбу иш вақтининг режими жорий этилаётган ишлар рўйхати, иш куни қисмларга бўлинган ҳолда меҳнат фаолиятини амалга ошираётган хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимларга бериладиган устама ҳақнинг миқдори тўғрисидаги қарор жамоа шартномасида, касаба уюшмаси ташкилоти ёки ходимлар вакиллик органи билан келишувга кўра иш берувчи томонидан қабул қилинадиган ички ҳужжатларда белгиланади.

30. Хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимларнинг иш вақтига махсус ҳаракатдаги таркиб, локомотивлар ва йўловчи вагонларни таъмирлаш учун корхоналарга юбориш, ортга қайтариш ҳамда таъмирлаш жараёнларини назорат қилиш учун сарфланган вақтларини ярми киритилади.

5-боб. Тиклаш поездлари ходимларининг иш вақти режими

31. Тиклаш поездлари ходимлари учун иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш усули қўлланилади (ўқув-машғулотларида иштирок этиш ва шартномалар бўйича ишларни бажариш ҳолатлари бундан мустасно). Бунда ҳисобга олиш даври ўн икки ойдан, кунлик ишнинг давомийлиги эса ўн икки соатдан ошмаслиги керак.

32. Тиклаш поезди ходимларининг иш кунига табиий офатлар, авариялар ва ҳалокатлар содир бўлган жойларга ушбу оқибатларини бартараф этиш учун жўнаб кетган пайдан то ўзининг асосий иш жойига қайтиб келгунгача бўлган барча соатлар киритилади.

33. Тиклаш поезди ходимлари ўқув-машғулотларга ёки шартномалар бўйича ишларни бажаришга жалб қилинган тақдирда, уларнинг иш вақтлари сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалларига асосан белгиланади.

6-боб. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг дам олиш вақти режими

34. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл

транспорти айрим тоифадаги ходимларининг дам олиш вақтини турлари қуйидагилардан иборат:

- иш куни (смена, сафар) давомидаги танаффуслар;
- ҳар кунги (сменалар ва сафарлар оралиғидаги) дам олиш;
- дам олиш кунлари (ҳар ҳафталик узлуксиз дам олиш);
- ишланмайдиган байрам кунлари;
- ҳар йилги асосий ва қўшимча меҳнат таътиллари;

ходимнинг истагига кўра дам олиш кунида ёки ишланмайдиган байрам кунида ишлаганлик учун компенсация сифатида тақдим этиладиган ишдан бўш бўлган қўшимча кунлар, шунингдек қон ва унинг таркибий қисмлари топширилган ҳар бир кундан кейин донорларга бериладиган дам олиш куни.

35. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш вақти ва унинг аниқ давомийлиги ички меҳнат тартиби қоидаларида ёки ходим ва иш берувчи ўртасидаги келишувга кўра белгиланади.

36. Иш кунидан (сменадан, сафардан) кейин поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимлари учун узлуксиз дам олиш вақти 12 соатдан кам бўлиши мумкин эмас.

Бунда, поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган локомотив бригадаси учун дам олиш вақти камида 16 соат этиб белгилашга рухсат берилади.

37. Бир ҳафтадан ортиқ давомийликдаги сафарларда банд бўлган иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларига, сафар даврида ҳар ҳафталик дам олиш кунидан фойдаланиш имкониятига эга бўлмаса, ушбу ходимларга доимий иш жойига қайтиб келганидан сўнг ишланган вақт учун дам олиш куни берилиши лозим.

38. Иш вақтини умумлаштирилган тарзда ҳисоб-китоб қилиш иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларига, ҳар кунлик дам олиш кунлари сменаларга бўлиниб ишлаш жадвалига асосан ҳафтанинг турли кунларида белгиланиши мумкин.

39. Ишланмайдиган байрам кунлари арафасида ҳар кунлик ишнинг (сменанинг) давомийлиги иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимлари учун камида бир соатга қисқартирилади.

Байрамдан олдинги куни ишнинг (сменанинг) давомийлигини қисқартириш имкони бўлмаган тақдирда ортиқча ишлаган иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимлари учун қўшимча дам олиш вақтини бериш ёки уларнинг розилиги билан иш вақтидан ташқари иш учун Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 263-моддасига мувофиқ ҳақ тўлаш орқали компенсация қилинади.

40. Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларига меҳнат таътилларини бериш навбати календарь йил бошлангунга қадар иш берувчи томонидан касаба уюшмаси ташкилоти ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишган ҳолда тасдиқланадиган жадвалга мувофиқ белгиланади.

7-боб. Якуний қоида

41. Мазкур Низомнинг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Иши бевосита поездлар ҳаракати билан
боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим
тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам
олиш вақти режимлари тўғрисидаги низомга
ИЛОВА

Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган
темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг
РЎЙХАТИ

T/p	Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимлар
Поездлар ҳаракати билан бевосита боғлиқ бўлган темир йўл транспорти ходимлар	
1.	Автомотрис машинисти
2.	Дрезина ҳайдовчиси
3.	Автомотрис машинисти ёрдамчиси
4.	Дрезина ҳайдовчиси ёрдамчиси
5.	Мотовоз машинисти
6.	Ўзи юрар машина ва механизмлар машинисти
7.	Ўзи юрар машина ва механизмлар машинист-йўриқчиси
8.	Электропоезд машинисти
9.	Электровоз машинисти
10.	Локомотив бригадаси йўриқчи машинисти
11.	Тепловоз машинисти
12.	Электровоз машинисти ёрдамчиси
13.	Электропоезд машинисти ёрдамчиси
14.	Темир йўл-қурилиш машинаси машинисти ёрдамчиси
15.	Тепловоз машинисти ёрдамчиси
16.	Тепловоз машинист-йўриқчиси
17.	Электровоз машинист-йўриқчиси
18.	Электропоезд машинист-йўриқчиси
19.	Кўприксимон кран машинисти
20.	Чорпояли кран машинисти
21.	Локомотивлар бўйича муҳандис
22.	Ўзиюрар темир йўл крани машинисти
23.	Локомотив бригадаси аъзоси (йўловчи поездлар учун)
24.	Темир йўл транспорти корхоналари бригадири
Йўл хўжалиги ходимлар	
25.	Рельс плетларини элтишга мўлжалланган махсус состав машинисти

26.	Кесишма навбатчиси
27.	Стрелка пости навбатчиси
28.	Сигналчи
29.	Йўл хўжалиги (темир йўл полоси) бўйича муҳандис
30.	Нуқсон аниқлаш аравачаси оператори
31.	Нуқсон аниқлаш чилангари
32.	Навбатчи уста
33.	Смена устаси
34.	Темир йўл ишчиси (таъмирловчи, созловчи, монтер)
35.	Темир йўл катта устаси
36.	Темир йўл устаси
37.	Йўл бригадири
38.	Йўл диспетчери
39.	Йўл машиналари ва механизмлари машинисти ва ёрдамчиси
40.	Дефектоскопчи
41.	Темир йўл механикаси бўйича таъмирловчи
42.	Йўлни кўздан кечирувчи (йўл назоратчиси)
43.	Рельс кесувчи
44.	Рельс пайвандловчи
45.	Баласт тўқувчи машина оператори
46.	Вагон тортувчи машина оператори
47.	Кўприк бўйича ишчи
48.	Кўприк таъмирловчиси
49.	Кўприк устаси
50.	Рельс ётқизувчи машина оператори
51.	Тўсик қўриқчилари
52.	Кўприк назорати бўйича навбатчи
53.	Сунъий иншоотлар таъмирловчиси
54.	Тоғларда хавфли эгзоген геологик жараёнларни кузатиш бўлинмаси, саноат алпинисти
55.	Тоғларда хавфли эгзоген геологик жараёнларни кузатиш бўлинмаси, саноат алпинисти навбатчиси
Махсус ҳаракатдаги таркиб, локомотив, хизмат, хизмат-техник ҳамда йўловчи вагонларга хизмат кўрсатувчи (кузатиб борувчи) ходимлар	
56.	Поезд диспетчери
57.	Саралаш тепалиги навбатчиси
58.	Саралаш тепалиги оператори
59.	Станцияси сигналчиси
60.	Станция навбатчиси ҳузуридаги оператори
61.	Станция ишчиси
62.	Поезд тузувчиси
63.	Поезд тузувчи ёрдамчиси
64.	Локомотив (поезд) бригадалари нарядчиси
65.	Локомотив қабул қилувчиси
66.	Локомотив бригадир диспетчери

67.	Локомотив қабул қилувчиси
68.	Локомотив бригадир диспетчери
69.	Депо навбатчиси
70.	Айланма депо навбатчиси
71.	Поездларни назорат этиш бўйича тафтишчи-йўриқчиси
72.	Поезд бошлиғи
73.	Вагонлар бўйича муҳандис
74.	Сигнализация ва алоқа тизимлари муҳандиси
75.	Электрлаштириш ва энергия таъминоти бўйича муҳандиси
76.	Механика ва хизмат кўрсатиш бўйича муҳандис
77.	Темир йўл автоматика ва телемеханика муҳандиси
78.	Темир йўл ҳаракати ташкил қилиш муҳандиси
79.	Ўқчи
80.	Парк навбатчиси
81.	Контакт тармоғи электромеханиги
82.	Марказлаштириш пости оператори
83.	Навбатчи диспетчер
84.	Диспетчер
85.	Энергодиспетчер
86.	Ҳаракатланувчи таркибни таъмирлаш катта устаси
87.	Ҳаракатланувчи таркибни таъмирлаш устаси
88.	Участка устаси
89.	Контакт тармоғи электромонтёри
90.	Контакт тармоғи катта электромеханиги
91.	Контакт тармоғи навбатчи электромеханиги
92.	Вагон кузатувчиси
93.	Вагонларга техник хизмат кўрсатиш пункти бошлиғи
94.	Вагонларни кўриқдан ўтказувчи-таъмирловчиси
95.	Вагонларни кўздан кечириш ва таъмирлаш чилангари
96.	Йўловчи вагонлар кузатувчиси
97.	Поезд бошлиғи
98.	Поезд устаси
99.	Поездларни қабул қилувчиси
100.	Хизмат-техник вагони кузатувчиси
101.	Йўловчи вагонлар кузатувчиси
102.	Хизмат-техник вагони кузатувчиси
103.	Юк ташувчи поездлар кондуктори
104.	Юк ташувчи поездлар бош кондуктори
105.	Йўловчи поезде бошлиғи
106.	Поезд кузатувчиси
107.	Поезд бошлиғи ёрдамчиси
108.	Йўловчи платформаси назоратчиси
109.	Поезд стюарти
110.	Йўналиш навбатчиси
111.	Вагон назоратчиси
112.	Вагонларни қабул қилувчиси

113.	Вагонлар ҳаракати тезлигини мувофиқлаштирувчиси
114.	Йўловчи ташиш хизмати диспетчери
115.	Касса оператори (темир йўл чипта сотувчиси)
116.	Билет назорати инспектори
117.	Йўловчиларни қабул қилиш ва кузатиш хизмати ходими
118.	Багаж қабул қилиш ва бериш оператори
119.	Темир йўл вокзали администратори
120.	Йўловчи қатновини режалаштириш ва ташкил этиш муҳандиси
121.	Йўловчи поездлар диспетчери (ҳаракат графиги бўйича назорат)
122.	Алоқа диспетчери
123.	Радиоалоқа электромеханиги
124.	Радиоалоқа катта электромеханиги
125.	Радиорелели алоқа линиялари станция жиҳозлари электромонтёри
126.	Сигнализация, марказлиштириш, блокировка қурилмалари 1-тоифали электромонтёри
127.	Сигнализация, марказлиштириш, блокировка қурилмалари электромонтёри
128.	Сигналлаш, марказлаш, блокировка қурилмалари ва алоқа воситалари алоқа электромеханиги
129.	Сигналлаштириш ва алоқа бош электромеханиги
130.	Сигналлаштириш ва алоқа электромеханиги
131.	Сигналлаштириш ва алоқа катта электромеханиги
132.	Сигналлаштириш, марказлаштириш ва блокировка қурилмалари электромеханиги
133.	Сигналлаштириш, марказлаштириш ва блокировка қурилмалари катта электромеханиги
134.	Темир йўл станцияси (манёвр, станция) диспетчери
135.	Тортиш подстанцияси бош электромеханиги
136.	Тортиш подстанцияси электромеханиги
137.	Тортиш подстанцияси электромонтёри
138.	Тортиш подстанцияси катта электромеханиги
139.	Товар (юк) кассири
140.	Участка электромеханиги
141.	Вагон фарроши
142.	Хоппер-дозатор ва думпкар машинисти
143.	Йўл энергодиспетчери
144.	Юк ва багаж қабул қилувчи-топширувчиси
145.	Камера кузатуви навбатчиси
146.	Ҳаракатдаги чипта сотувчи
147.	Тортиш подстанцияси навбатчи электромеханиги
148.	Тортиш подстанцияси навбатчи электромонтери
149.	Нефть маҳсулотларини тарқатувчи
150.	Нефть маҳсулотларини қуювчи-тўқувчи
151.	Ёнилғи-мой маҳсулотлари диспетчер
152.	Юқори тезликдаги электропоездларга техник хизмат кўрсатиш сифатини назорат қилиш бўйича мутахассис

153.	Юқори тезликдаги электропоездларга техник хизмат кўрсатиш бўйича етакчи мутахассис
154.	Борт-муҳандис
155.	Юувчи-фаррош
156.	Бригадаларни ташкил этиш бўйича йўриқчи
Тиклаш поездлари ходимлари	
157.	Тиклаш поезди бошлиғи
158.	Бошлиқ ўринбосари
159.	Машинист йўриқчи
160.	Уста (гидропневматика бўйича)
161.	Кран машинисти (кранчи)
162.	Тиклаш поезди кран машинисти ёрдамчиси
163.	Бульдозер машинисти
164.	Экскаватор машинисти
165.	Автогрейдер машинисти
166.	Автомобиль кран машинисти
167.	Ҳаракатланувчи электростанция машинисти
168.	Электрогазпайвандчи
169.	Аккумуляторчи-чилангар
170.	Электр жиҳозларини таъмирловчи чилангар электрик
171.	Стропалчи
172.	Навбатчи уста

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
IQTISODIYOT VA MOLIYA VAZIRINING
BUYRUG'I

391 “Auditorlik faoliyati to'g'risidagi ma'lumot shakli va uni to'ldirish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyruqqa o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2515-5*

O'zbekiston Respublikasining “Auditorlik faoliyati to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq **buyuraman:**

1. O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2013-yil 9-sentabrdagi 83-son “Auditorlik faoliyati to'g'risidagi ma'lumot shakli va uni to'ldirish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyrug'iga (ro'yxat raqami 2515, 2013-yil 9-oktabr) (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2013-y., 41-son, 553-modda) ilovaga muvofiq o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilsin.

2. Mazkur buyruq O'zbekiston auditorlar palatasi, O'zbekiston buxgalterlar va auditorlar milliy assotsiatsiyasi bilan kelishilgan.

3. Mazkur buyruq rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Vazir

J. KUCHKAROV

Toshkent sh.,
2025-yil 30-iyun,
268-son

Kelishildi:

**Auditorlar palatasi
ijrochi direktori**

F. RASHIDOV

2025-yil 11-iyun

**O'zbekiston buxgalterlar va auditorlar
milliy assotsiatsiyasi Kengashi raisi**

B. XAMDAMOV

2025-yil 12-iyun

O‘zbekiston Respublikasi
iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil
30-iyundagi 268-son buyrug‘iga
ILOVA

**“Auditorlik faoliyati to‘g‘risidagi ma‘lumot shakli va uni
to‘ldirish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyruqqa
kiritilayotgan o‘zgartirish va qo‘shimchalar**

1. Buyruqning muqaddimasi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“O‘zbekiston Respublikasining “Auditorlik faoliyati to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012-yil 16-iyuldagi PF–4453-son “Statistik, soliq, moliyaviy hisobotlarni, litsenziyalanadigan faoliyat turlarini va ruxsat berish tartib-taomillarini tubdan qisqartirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoniga muvofiq **buyuraman:**”.

2. 1-ilovada:

a) “Xalqaro auditorlik tarmog‘iga a‘zoligi” satri quyidagi tahrirda bayon etilsin:

Xalqaro auditorlik tashkilotiga yoki xalqaro assotsiatsiyaga a‘zoligi	
---	--

”.

b) IV bobda:

quyidagi mazmundagi 22¹-satr bilan to‘ldirilsin:

qishloq xo‘jaligi kooperativlari	22 ¹		
----------------------------------	-----------------	--	--

”.

26 va 27-satrlar quyidagi tahrirda bayon etilsin:

ustav fondida davlatga tegishli ulush bo‘lgan xo‘jalik yurituvchi subyektlar	26 (20, 21, 22, 23, 27-satrlardan tashqari)		
birjalar	27		

”.

3. Qoidalarda:

a) 3-bandning to‘rtinchi jumlasida quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Matnni kompyuter vositasida yozishda “Times New Roman” 12 o‘lchamli shriftida yoki shunga o‘xshash shriftni qo‘llagan holda Misrosoft Word matn redaktori-
ridan foydalanish tavsiya qilinadi.”;

b) 4-bandning to‘qqizinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Xalqaro auditorlik tashkilotiga yoki xalqaro assotsiatsiyaga a‘zoligi” satrida xalqaro auditorlik tashkiloti yoki xalqaro assotsiatsiyaning nomi, a‘zolikka qabul qilingan sanasi ko‘rsatiladi;”;

d) 15-bandning uchinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“4-ustunda hisobot yilida ko‘rsatilgan auditorlik xizmatlarining umumiy summasi Moliyaviy hisobotlarni taqdim etish muddatlari hamda ularning tarkibi va mazmuni to‘g‘risidagi nizom (ro‘yxat raqami 3567, 2024-yil 4-noyabr) bilan tasdiqlangan Moliyaviy natijalar to‘g‘risida hisobot shaklga muvofiq ko‘rsatiladi.”;

e) 24-bandda:

quyidagi mazmundagi oltinchi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

“22¹-satrning 3 va 4-ustunlarida mos ravishda qishloq xo‘jaligi kooperativlari bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlar soni va summasi ko‘rsatiladi;”;

oltinchi — o‘n uchinchi xatboshilar tegishli ravishda yettinchi — o‘n to‘rtinchi xatboshilar deb hisoblansin;

to‘qqizinchi xatboshidan “va davlat unitar korxonalari” degan so‘zlar chiqarib tashlansin;

o‘ninchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“27-satrning 3 va 4-ustunlarida mos ravishda birjalari bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlar soni va summasi ko‘rsatiladi;”.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
DAVLAT AKTIVLARINI BOSHQARISH
AGENTLIGI DIREKTORINING
BUYRUG'I

392 Vazirliklar, idoralar va mahalliy davlat hokimiyati organlariga tegishli bo'sh turgan davlat ko'chmas mulk obyektlarini ularning roziligisiz ijaraga berish yoki sotish uchun savdoga chiqarish tartibi to'g'risidagi nizomga o'zgartirishlar kiritish haqida

*O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil
17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3403-3*

O'zbekiston Respublikasining "Davlat mulkini xususiylashtirish to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 21-apreldagi PF-70-son "2025-yil uchun xususiylashtirish dasturi to'g'risida"gi Farmoni va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 21-apreldagi 247-son "Bo'sh turgan davlat ko'chmas mulk obyektlarini xatlovdan o'tkazish va ulardan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq **buyuraman:**

1. O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi direktorining 2022-yil 29-noyabrda 326-son buyrug'i (ro'yxat raqami 3403, 2022-yil 19-dekabr) (Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 19.12.2022-y., 10/22/3403/1098-son) bilan tasdiqlangan Vazirliklar, idoralar va mahalliy davlat hokimiyati organlariga tegishli bo'sh turgan davlat ko'chmas mulk obyektlarini ularning roziligisiz ijaraga berish yoki sotish uchun savdoga chiqarish tartibi to'g'risidagi nizomga ilovaga muvofiq o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur buyruq O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi bilan kelishilgan.

3. Mazkur buyruq rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Direktor

A. ORTIKOV

Toshkent sh.,
2025-yil 7-iyul,
01/7-11/41-son

Kelishildi:

Iqtisodiyot va moliya vaziri

J. KUCHKAROV

2025-yil 7-iyul

O'zbekiston Respublikasi
Davlat aktivlarini boshqarish agentligi
direktorining 2025-yil 7-iyuldagi
01/7-11/41-son buyrug'iga
ILOVA

**Vazirliklar, idoralar va mahalliy davlat hokimiyati organlariga
tegishli bo'sh turgan davlat ko'chmas mulk obyektlarini ularning
roziligisiz ijaraga berish yoki sotish uchun savdoga chiqarish tartibi
to'g'risidagi nizomga kiritilayotgan o'zgartirishlar**

1. Muqaddimadan “(bundan ijtimoiy soha obyektlari mustasno)” degan so'zlar chiqarib tashlansin.

2. 1-bandda:

to'rtinchi xatboshi chiqarib tashlansin;

beshinch — sakkizinchi xatboshilar tegishli ravishda to'rtinchi — yettinchi xatboshilar deb hisoblansin.

3. 13-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“13. Obyektni sotish uchun elektron onlayn-auksion savdolariga chiqarish to'g'risidagi qaror quyidagilar tomonidan qabul qilinadi:

munitsipal mulk bo'lgan obyektlar bo'yicha — tegishliligi bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi Raisi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimlari;

respublika mulki bo'lgan obyektlar bo'yicha — O'zbekiston Respublikasi Prezidenti yoki O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi.”.

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг
вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг
норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини давлат рўйхатидан
ўтказиш ҳолати тўғрисида
МАЪЛУМОТИ**

1. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. О'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi raisining 2025-yil 18-iyundagi 13-son "Sirka kislotasi ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2073-4.

2. О'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasining 2025-yil 16-iyundagi 6-son "Gidridlangan moylar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2218-3.

3. О'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2025-yil 13-iyundagi 12/7-son "Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi nizomga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish haqida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3030-10.

4. О'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligining 2025-yil 11-iyundagi 265-son, Markaziy bank boshqaruvining 2025-yil 5-iyundagi 350-B-2-son va Qishloq xo'jaligi vazirligining 2025-yil 29-maydagi 32-son "Fermar, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari a'zolik badalini O'zbekiston fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari kengashiga o'tkazib berish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qarorga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3121-2.

5. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2025 йил 26 майдаги 8-сон "Фармацевтика маҳсулотларини сертификатлаштириш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги буйруғи.

2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3386-1.

6. Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати раисининг 2025 йил 5 июндаги 53-сон "Киберхавфсизлик талабларига мувофиқлик юзасидан экспертизадан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги буйруғи.

2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3573-1.

7. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2025-yil 11-iyundagi 3-mh-son hamda Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligining 2025-yil 5-iyundagi 08/270-son "Umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarini o'rgangan kasb-hunari bo'yicha amaliy imtihondan o'tkazish va ularga elektron sertifikat berish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3647.

8. Ўзбекистон Республикаси Истикболли лойиҳалар миллий агентлиги директорининг 2025 йил 11 июндаги 07-сон "Ипотека облигацияларини чиқариш соҳасида "Тартибга солиш қумдони" махсус ҳуқуқий режимини жорий этиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги буйруғи.

2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3648.

9. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil 7-iyuldagi 269-son "Ko'chmas mulkni ommaviy baholash uslubiyotini tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3649.

10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Sanoat, radiatsiya va yadro xavfsizligi qo'mitasi raisining 2025-yil 16-iyundagi 7-son "Sintetik smolalar ishlab chiqarish xodimlari uchun xavfsizlik qoidalariga o'zgartirishlar kiritish haqida"gi qarori.

2025-yil 14-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2104-2.

11. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2025 йил 27 июндаги 9-сон "Кам учрайдиган касалликларни даволаш учун мўлжалланган орфан дори воситалари ҳамда кам учрайдиган (орфан) касалликларга ташхис қўйиш ва уларни даволаш учун мўлжалланган тиббий буюмлар рўйхатига қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги буйруғи.

2025 йил 14 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3258-4.

12. O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar vazirining 2025-yil 21-iyundagi 329-son "Ichki ishlar organlari tomonidan giyohvandlik vositalari, ularning analoglari, psixotrop moddalar va prekursorlar saqlanadigan obyekt hamda xonalarning texnik mustahkamligi, qo'riqlash va yong'indan darak beruvchi signalizatsiya vositalari hamda videokuzatuv tizimlari bilan jihozlanganligi holati ustidan nazoratni amalga oshirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi buyruqqa o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi buyrug'i.

2025-yil 17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2041-5.

13. Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирининг 2025 йил 2 июндаги 11-сон "Иши бевосита поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган темир йўл транспорти айрим тоифадаги ходимларининг иш вақти ва дам олиш вақти режимлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги буйруғи.

2025 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3650.

14. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirining 2025-yil 30-iyundagi 268-son "Auditorlik faoliyati to'g'risidagi ma'lumot shakli va uni

to'ldirish qoidalarini tasdiqlash haqida"gi buyruqqa o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi buyrug'i.

2025-yil 17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 2515-5.

15. O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi direktorining 2025-yil 7-iyuldagi 01/7-11/41-son "Vazirliklar, idoralar va mahalliy davlat hokimiyati organlariga tegishli bo'sh turgan davlat ko'chmas mulk obyektlarini ularning roziligisiz ijaraga berish yoki sotish uchun savdoga chiqarish tartibi to'g'risidagi nizomga o'zgartirishlar kiritish haqida"gi buyrug'i.

2025-yil 17-iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3403-3.